θ Ꝑ. Traſiens 3 tt

UVA. BHSC. IyR_100_2

Incipit vita ſancti Hieronymi pre-
ſbyteri ⁊ confeſſoris.

[P]Leroſque nimirum illu
ſtres viros nõ ambigo
noſce quo natus qbuſqꝫ
doctoribꝰ eruditus ſit lit
teris. q̄ ve in loco geſcat ſanctꝰ Hie-
ronymus. Verũtamẽ quibus nõ va
cat nõ legere plurima minime value
rint: hoc ſi voluerit legere opus con
pendioſa breuitate poterũt ſcire bea
tus hieronymꝰ genere nobili ortus:
Euſebio nõie de opido ſtri
donie quod a gothis euerſum dal-
macie cõdã pãnonieqꝫ cõfiniũ fuit.
Congrue ſancto Euſebio genitus ẽ
patre Euſebius nãqꝫ attice alias lati
ne ratione dicit̃ pius. Hieronymus
v̓o colice latie omnino ſacra lex de
pio genitus patre. Ut ob ſtudij eius
laborẽ ex hebreoꝝ ſcriptis abſqꝫ om
ni ſcrupoloſitate alma patefieret lex
que humano generi ſua auſteritate
remota piũ ac ſacrũ miſericordemqꝫ
patrẽ nũciaret venturũ. Qui dũ inter
puericiã adoleſcẽtiãqꝫ incederet me
dius iſtinctu etatem celeſti affinibus
cũctis cẽſuqꝫ paterno relictor vt pfe-
ctꝰ euãgelij mutator g iuſſet exiſtens
igreſſus naui aura flante ſedea ad li-
mina ſublimiũ aploꝝ petri ⁊ pauli di
uinaqꝫ diſpẽſante clemẽtia romanã
properans adijt romam. In q̄ vrbs
litteris grecis latinis ad p̄me erudi
tus xp̄i veſtẽ ſuſcipiẽs pb̄r quoqꝫ car
dinalis ibi ẽ ordinatꝰ. Nã vt iexpu-
gnabiles ſue eccleſie dñs muros cõ-
tra pfidos demẽteſqꝫ hereticos ext
gere huic viro in litteraꝝ ſtudijs ple-
riqꝫ chatbetbigite fuere. Donatus
nempe archigraphus rõnis cum im
buẽs clemẽtis libaminũqꝫ ſufficenti
ſapore arcius replẽs magiſter extitit
illi ſicut ip̄e icronica ſua meminit di-
cẽs. Victorinus rector ⁊ donatꝰ ḡni
atiꝰ p̄ceptor meꝰ rome iſignes habẽ
tur. Gregoriũ q̄ppe nazãzenũ vt idẽ
i 3º explanationum yſaie libro refert
didiſcaliũ fuiſſe ſuũ teſtat̃. Nã cũ in p̄
dicto ꝓpheta ad eum veniſſet locũ q̊
ſeraphim qdẽ debuiſſet exponer̃: ita
ītulit dicens. De hac viſione ãnos cu
ritur tũgita cũ eẽm ꝯſtantinopolim ⁊
apd̊ viꝝ eloq̇ntiſſimũ gregroriũ naza
renũ p̄ceptorẽ meũ eẽt eiuſdẽ vrbis
epiũ ſacraꝝ ſcripturaꝝ ſtudijs erudi
ret ſcio me dictaſſe ſubitumqꝫ tracta
tũ vt expimẽtũ caperẽ īgenioli mi ⁊
aicis iubẽtibꝰ obedirẽ. Quid v̓o de
huiꝰ viri eleganti īduſtria q̄ gr̄a lati-
nos ac grecos hebreos ⁊ hebraicos
caldeoſqꝫ īdiſcẽdos elemẽtoꝝ apices
huic pſtatiꝰ dici põt q̄ꝫ q ipiꝰ ad pa-
machiũ ⁊ occeanũ miſſaꝫ ꝓfitet̃ v̓ba

Dũ eſſem iuuenis miro diſcen
di feruebã ardore nec iuxta quorum-
dã pluſp̄hoẽm ip̄e me docui. Appoli
narẽ audiui Antiochie vter frequẽn
ter ⁊ colui. Tunc i latinis ſcripturis
cũ erudirer: iã canis ſpgebat caput ⁊
magr̄m potiꝰ q̄ diſcipulũ dicebar p
rexi tñ alexãdriã audiui didimũ i mlt̄
ei gr̄as ago: q̄r q neſciui didiſci puta
bã me hoies finẽ feciſſe diſcẽdi rur-
ſũ etiã ieroſolime ⁊ bethelẽ q̄ labo-

UVA. BHSC. IyR_100_2

re q̄ p̄cio baraniuā hebreoꝝ noctur-
nū habui p̄ceptorem. Timebat .n. iu
deos ⁊ mihi alteꝝ i die exhibebat ni
chodemū. hec vtiqꝫ ↄtuli vt qui scire
cupiunt noscere q̄ant sicut predixi quo
nat⁹ loco q̄b⁹ hn̄ tāt⁹ vir magr̄is fue
rit iformat⁹. Cōmorās itaqꝫ hiero-
nym⁹ rome mētis corporisqꝫ v̄gini-
tatē ⁊ delictoꝝ penitētiā custodiēs fi
delib⁹ p̄dicabat mł̄taqꝫ iuꝫ septuata
libroꝝ volumina atqꝫ psalteriū emē
dauit apostolice p̄sidēte liberio sedi
pōtifice ea ꝑcul duo tēpestāte roma
nū pplm̄ p ↄstātinū augustū
heresis maculabat. Jd circo ergo p̄
dict⁹ vir occisionē quā semꝑ optaue
rat accepta vt supi⁹ dictū ē: rlicta do
mo pentib⁹ sorore cognatis ⁊ demū
īclita ⁊ gloriosi petri vrbe sola tm̄ q̄ i
itinere cognouit eē vtilia cū bibliote
ca q̄ꝫ sibi studio ip̄sata ↄfecerat vrbe
ↄferēs ierosolimā pp r̄gna celorū iu-
uenis militatru⁹ aduēit. Cūqꝫ aliq̄
ris pactis dieb⁹ morādo cognouisſꝫ
q̄ absqꝫ aie dāpnatiōe voluisset viuer̄
caute ⁊ p̄sepi dn̄ico vt p̄duū aial vel
let eē ↄtigu⁹ q̄ ab ierosolimis sex mi
lib⁹ cōputar̄ ab eē ꝯ meridianā pla-
gā accedēs ad eiusdē urbis pōtificem
cirilū noīe petit vt patriarchāqꝫ be-
theleē fuerat ita locū sibi habitāndi
tribueret. Cui nimirū mox q̄ duoto
poposcit igne ↄcessit. Data .n. habi-
tādi licētiā bethelee adiuuātib⁹ vici
nis viris catholice ↄstruxit mōasteri
um i q̄ hub ↄstitura ab apostol' regula
dḡes cepit quod olim mł̄tū cupierat
cū frīb⁹ habitar̄ ⁊ cū eusebio cremo-
nēsi nobili viro. cui⁹ postulatione ex
grece s̄monei q̄dā eplāꝫ trāstulit in
latinū. i q̄ vere sciēdū hāc matutinaꝫ
q̄ nūc obseruar̄ i occiduis maxie r̄gio
nib⁹ canonicā funcionē mōasterio p̄
mit⁹ istitutā vbi p̄dictū virū occiosū
nō fuisse credēdū ē: q tm̄ in nobis in
trāslatiōe diuine scripture p̄stitit ait
ad hebreoꝝ fōtē pene nō egeam⁹ ac
cedere qn̄ vos facumdie sue mł̄ta co
gnoscit̄ vbertate saciasse p̄lrimis li-
bris copiosis ep̄lis fecit eē beatos q
b⁹ scribere dn̄o p̄stāte dignat⁹ ē. Jn
ter cetera ꝑfecto studioꝝ suoꝝ opus
cl'a a btō petro aplo sumēs exordiuꝫ
vsqꝫ i semetip̄ꝫ d' viris illustrib⁹ scri-
psit mutat⁹ trāglū grecū qꝫ poloniū
ubi ita d' se refert. post cathologū plu
rimorū meqꝫ in calce voluminis: q̄si
abortiuū ⁊ minimū diuꝫ xp̄ianoꝝ po
sui q̄ michi necesse fuit usqꝫ ad xiiij.
ānū theodosij p̄ncipis q̄ scriptū āno
tare. Jn murinis preterea iste libris
aposoꝝ ꝓphetaꝝqꝫ ↄstructib⁹ adiili
i mobile catholice turriꝫ ecclesie ꝯ p
fidoꝝ iacula ↄmēdauit. Oēs ueteris
testamēti libros ex hebreoꝝ .s. codi-
cib⁹ i latiuū ↄuertit. Danielē qꝫ pro
phetā caldeico stilo locutū ⁊ iob iu-
stū a ribico i romanā liguā utrūqꝫ au
ctorē p̄fecta imterp̄tatione mutauit.
Mathe⁹ nichilomin⁹ ex hebreo fe-
cit eē romanū: ep̄laꝫ qdam suā ad pa
ululū ex senatore p̄lbiteꝝ mirificam
dīstinauit docēs q̄ admōꝫ scripturas
diuinas exhibita circa p̄legeret. vbi
breuiter v̄tutm vniu sciuisqꝫ libri ve
teris testamenti ⁊ noui mirabl'r iudi-

UVA. BHSC. IyR_100_2

cauit Mirabilr planꝰ hũſtate doctꝰ
ac dulcis pta copia ſmonũ ad quam
cũqꝫ ptē v̓tit igeniũ vt vnicũqꝫ iterro
gatꝰ fuiſſet patũ hrēt ⁊ cōpetēs ſine
dilatiōe reſpōſuꝫ. Mō huilibꝰ ſua-
viter blādit mō ſupborꝝ colla cōſtrin
git mō derogatiōibꝰ ſuis in neceſſa
ria mordacitate reſtrigēs mō v̓gini
tatē p̄dicās mō matrimonia caſta d̓
fendens: mō v̓tutũ certamina collau
dans mō lapſus i clericis atqꝫ mona
chis prauitatis accuſans. Sꝫ tm̄ vbi
cũqꝫ locus attulit gētiliũ exēpla dul
ciſſima v̓itati ꝑmiſcuit. Sꝫ non erat
ſue volũtatis. ſed vt ita dicā grauiſſi
me neceſſitatis vt ꝓbā ea q̄ a ſanctis
ꝓphetis āte ſecl'a p̄dicta ſunt: tā gre
corꝝ q̄ꝫ latinorꝝ ⁊ aliorꝝ gētiliũ literis
cō tineri. Uir totũ explicās totũ ex
ornās ⁊ ꝑ diuerſa diſputationũ gñа
diſertꝰ ſemꝑ ⁊ eq̄lis icedēs: tāta ſem
per vtriuſqꝫ liguepicia fũgebat: vt
q̊cũqꝫ libros colicos i manibꝰ accipe
ret. Itē latios attico ſmone legeret
vt credēs h̓ eē ꝯſcriptũ qđ os eius i
offēſa velociter fōdebat. Uere dixe
rim catholicā hois iſtiꝰ ſciaꝫ ſanā do
ctrinā q̊cũqꝫ ꝯuerſatꝰ loco fuiſſet ſta
bil' ſtetit fide firmitate. Nā certiſſi
me ignorāda iuidie morbo lāguētes
deſpiciũt: q cũ d̓uiaſſe a catholice ec
cleſie. i. bti petri fide ul' hereticũ fuiſ
ſe arbitrāt ꝙ paule' mādauerat Ca
ue q̄ſonē qñ d̓ te aliqñ dicat dñs v̓go
iſrael cecidit nō ē q ſuſcitet eā vbi ter
rēdo lubricos atqꝫ mecuitos ⁊q̄ꝛ de
us iuſtꝰ ſit iudex ſubditus dixerit do
ctor. audēter loq̄r. Cũ oia poſſit d̓s
ſuſcitare v̓ginē nō pōt poſt ruinā: va
let qppe liberare d̓ pena: ſed non va
let coronare corruptā. hoc ꝓculdubio
iſte dicēdo nō oī potētiā abſtulit dō
ſed iuſtũ iudicē manifeſtās aſſeruit.
Nā niſi fallor ſanctꝰ hieronimꝰ pau
le talia ad domicilā impatoris dom
ciani neptā āmonicionis legimꝰ ver
ba. ſed ip̄a v̓ba q̄ de cā ſint illi relata
dicere gratis puto hec oio v̓go nere
um nachileũ eunichos cubicularios
hũit q̊s beatiſſimꝰ apl's petrus lucra
tus fuerat xp̄o. Iſti dũ viderēt dñaꝫ
ſuā gēmis ornari ⁊ purpureis veſti
buꝰ atqꝫ auro textis idui dixerũt ei.
Quāto ſtudio ornaris i corpore vt fi
liũ ꝯſulis aurelianũ hoīeꝫ mortal eꝫ
maritũ accipias. ſi tanto i aio ſtudio
ornareris regē imortalē filiũ dei adi
piſci poſſes ſpōſuꝫ q etiā te ip̄aꝫ eter
nā faceret: ⁊ nũꝙ tibi neqꝫ ornamētis
tuis neqꝫ tuis gaudijs finē ꝑmitteret
aut terminũ euenire. Reſpōdit eis
domcilla ⁊ dixit. Que poteſt: meliō
eē catas ꝙ hr̄e virũ ſuſcipe liberos
ꝑ q̊s poſteritas dulciſſima poſſit ꝓ
pagari ⁊ tā gñis dignitatē q̄ꝫ memo
riā nō delere. Cui nereus reſpōdit.
Melior ē v̓ginitas q̄ qñ de matris
tue vtero exiſti: te cũ nata tecuꝫ lacta
ta tecũ ſemꝑ fuit, a carnis cōruptiōe
aliena q̄ ē ⁊ dō amabilis eiuſqꝫ āgelis
cara quā ꝓfecto eũ que licet ꝑdide
rit v̓go huiꝰ reatũ ꝑ pēitēciā euadere
poteſt ip̄aꝫ v̓o integritatē adipiſci ne
q̄quā valet. Uis nāqꝫ ſanctitas cũ ꝑ
āteqꝫ voluptatē aut neceſſitatē āmiſ
ſa fuerit vl' q̄qꝫ ꝑdita. vtꝰ ad ſtatꝰ ſuũ

UVA. BHSC. IyR_100_2

vł itegritatē ſui ad ſuā gloriā ꝑ pn̄itē
tie lachrimas ꝛcupari ac r̄nouari pōt
ſola v̓gitas: ſi ſemel ꝑierit ad p̓ſtine
itegritatis ſtabilitatē ꝑtīgere valet.
Cū qꝫ nereꝰ ⁊ achileꝰ hic laudando
v̓ginitatē ⁊ alia ꝓferēdo diſſererent
pl̄ria qbꝰ eterna mereref̄ actibꝰ vita
domicella v̓go prudentiſſima dixit.
vtinā ad me oli iſta d̓i ſcia ꝑueniſſet
⁊ nūq̄ꝫ ego ſuſcepiſſe mortalis hōis
ſpōſe nomē nunc v̓o qꝛ nob̄ aꝑuit os
ad lucrādū aīaꝫ meā qcq̄d me facere
vult̄ accelerare q̄ꝫ citiꝰ. Quid n̄ poſt
mł̄tū a ſcō papa clemēte ꝯſecrata au
r̄liāo ſpōſo ꝯtēto: ⁊ ob h̓ i potētiā exi
lita mihi terracinā adductaꝫ nolens
ydol̓ ſacrificare: cū eufroſina ⁊ theo
dora ſpōſabꝰ ſupplicij ⁊ ſuiliāi ⁊ alu
xio fr̄e Aureliāi igiſ̄ cremar̄: palmaꝫ
ſuſciꝑe martirij: q̄s tam̄ ſctūs ſuſce
pit ceſariꝰ diaconꝰ q ēt i poſtea ⁊ ip̄e
a luxerio ē martirizatꝰ ⁊ ī ſarcofago
nouo ſiml̓ ꝯdiēs ſepeliuit: hec ıd̓o lꝫ
nō fuerit h̓ tā neceſſe loq addicimus
tū qs pene: ꝙ nereꝰ prudētiſſime do
micille dixerat v̓gitate ꝑdita d̓ reatu
poſſe ꝑ pn̄iaꝫ ꝯſeq neq̄ ꝙ tam̄ valeāt
fieri h̓ ſctūs hieranymꝰ paule
ad meliora ſtuduit hortādo mādare
cū oīa poſſit d̓s ſuſcitar̄ v̓giēꝫ n̄ pōt
poſt ruināꝙ n̄ velle alio mō dici po-
terat v̓bo ꝑ q̄ꝙdā nāqꝫ ſapiaꝫ d̓i deo.
Tu autē dn̄ator v̓tut̄ cū trāq̄litate i
dicas ⁊ cū reuerētia diſpōis nos ſu
beſt .n. tibi eū velle poſſe: deꝰ qppe
vt ē imutabił ē volūtat̄ etiā vtiqꝫ cū
ſit verax ⁊ viſcꝰ n̄ illū mēdaciū neqꝫ i
iuſtitia decet qꝛ ſic n̄ valet mētiri qꝛ
eſt v̓itas ita qꝛ iuſtꝰ ē h̓ nō pōt h̓ eſt
nolēs iniuſte facer̄ qcq̄ꝫ: nā oia teſte
ꝓpheta q̄cūqꝫ voluit dn̄s fec̄ in celo
oīa qꝫ eiꝰ iudicia. dū q̄niteref̄ dn̄de꞉
q̄d volēte d̓o fieri poſſet: q̄d nos illo
nolente fieri non valeret: ⁊ vt eximo
medicoq̄ꝫ doctori cui dū adiuuaret i
oīa ſcia ꝯparar̄ nemo audebat. Sed
ne uſurparē vanilogs aut iure detra
here q̄ſpiā cepto ab ordie lōgius ſu
mus digreſſi. Verūtn̄ q̄lis ꝙtuſqꝫ
vir iſte fuerit ſaltē ſoliꝰ ſcti Auguſti
ni teſtimōio q velit pleniꝰ cognoſcer̄
valet. Nā in libro .ſ°. quē ꝯ errorē Ju
liani manichei cui nuptias
ſine dubitatiōe libebat dānare, qd̓ ve
ro ex eis naſceref̄ ab omni eē liberū
pc̄ti docebat. Et dū plurimos cōtra
hiꝰ peſtiferū dogma cātholicos itro
duxiſſet teſtes ita itulit, dicēs nec ſan
ctū Johānē qꝛ p̄ſpyter fuit ꝯtēnēdū
arbitreris q greco ⁊ latio, in ſuꝑ ⁊ he
breo eruditus elogo ex occidētali ad
orietalē trāſiēs eccl̓iā i locis ſcis atqꝫ
l̄ris ſacis vſqꝫ ad d̓crepitā vixit etatiē
Cuiꝰ elogij nob̄ aboriēte i occd. ad i
ſtar ſol̓ lāpas reſplēduit. Ois nāqꝫ
q an̄ illū aliq̄d ex vtraqꝫ orb̓ ꝑte de
doctrina eccl̓iaſtica ſcripſit: nec aliaꝫ
d̓ hac re quā p̄dixi tenuit ꝓpter ſitqꝫ
ꝙ vir ſc̄s ſepe memoratꝰ: q cū expo-
neret Jonā ꝓphe. aptiſſie dixit ꝙ ēt
ꝑuli pc̄to offēſiōis ade tenerēf̄ obno
xij: ipoſſibile ē oio ⁊ lōgū d̓ viro, iſto
eiꝰ qꝫ diſtricta vita ⁊ mōibꝰ retexer̄ cū
cta: vnū tn̄ miraculū hiꝰ mōaſterij p̓t
coꝝ ſilē ꝙ ꝑ ſucedētiū relatōuꝫ meo
riā nōdū obliōis oblinio abſtł̓it ⁊ a re
ligioſ̓ vir̓ qꝫ celer̓ ꝑrie amor̄ bethleē
fuere mihi delatū eſt, huic compen-
dioſo ſubdendo necto ſermoni.

UVA. BHSC. IyR_100_2

¶ Quodaʒ nāqʒ die aduesꝑeſcente
cū beatus hieronymus vna cū fratri
bus vt monachis mox eſt ad ſacraꝝ
lecionū audiēda ꝑcepta diuina ſediſ=
ſet ſubito tribꝰ claudicās quarto ſuſ=
pēſo pede īgēs leo cenobij clauſtra i
greſſus ē. Quo vtiqʒ frēs viſo pteri
ti: nō nulli ī fugā ſūt: vt ē flagilitatis
hūane ībecilitas ꝯſuſi factꝰ vo hiero
nymꝰ veluti aduenīēti hoſtiti ītrepi=
dus leonis aduētui obuiauit. qui dū
ſibi pariter ꝓpiquaſſet ⁊ qꝛ loqͥ leo
vt ſue nature minime poterat: vt cū
valuit ꝑdicto patri leſam quā habe=
bat pedis obtulit plātā vocatꝭ auteʒ
fratribꝰ ꝑcepit vt diligēter leſuʒ ab=
luerēt pedē īqrētes cur ita leo claudi
cas iret. Qd̄ dū factū ſtudioſe fuiſſʒ
vulneratū alētibꝰ īuenerūt plātā leo
nis. Cū igitꝭ cū alimēto libēter adhi
bita cura ꝺlezionis ictu ꝯnoduit. ili=
co ergo vitatis depoſita ra=
bie cepi inter eos vltro cito que q̄ſi
domeſticū trāqlle aīal ꝑiter ꝯmorari
hoc ⁊.n. ſanctꝰ hieronymus cognito
ſic fratribus ait. Eia frēs ſtudioſe
adiuicē rogo ꝑpēdite qd leonis opiſ
ꝯgruū nr̄e vtilitati addamꝰ q̄tinꝰ ab
eo leuiter perfici ⁊ fieri poſſit ne nos
eter fugiat qꝛ certe credo: nō tātū ꝓ
ſui pedis ſalute huc illū miſit dn̄s q
ei mederi ſine vobis potuit. quātum
vt nobis ſue viſitatiōis ꝺmōſtraret i
diciū. per hūc nr̄e neceſſitati mirabili
patri reſpōſū ꝺderūt dicentes. Ai
pꝛ hr̄i videlicet nobis noſti ꝙ aſinus
q ab agro vſui nr̄o ligna ꝺferre ſolitꝰ
ē cuſtodis ſolicitudie īdiget ⁊ aqua=
libet īꝓroba ꝺuoretꝭ beſtia ſatis me=
remur. Idcirco ſi tibi placet ⁊ iteruʒ
videtꝭ huic leoni aſelli īugatꝭ ſolercia
nr̄i vt eū ſubſeq̄s ducat ad paſtuʒ re=
ducatqʒ īmeās domū. Ita ⁊ factū ē
nā adiuncta leoni aſini cura more pa
ſtoris īduſtrij e nudo ad paſcū ſocius
īceſſanter itineris ī rure paſcēdo vti
que ꝺfenſoꝛ tutiſſimꝰ erat. Verūtn̄
vt ſe cibaret ⁊ aliꝰ ſolitū ꝑficeret opꝰ
ꝯſueta ſemꝑ hoꝛa cū eo domū redi=
bat. Interea cuʒ hec dilato tēpoꝛe ge
rendū educto q̄dā die ad loci paſcua
aſino ꝗui leo vltra modū ſōpno op=
preſſus obdoꝛmiuit leone aūt graui
ter ſopoꝛato ꝯtigit vt ꝑ eadē viā ne=
gociatoꝛes gradiētes olei emēdi cā
ꝑgerēt ad egiptuʒ: qui ſepe dictū vi=
dētes aſinū paſcētē: dūqʒ neminem
adeſſe vidētes cuſtodē īniq̄ ſurepti
īniqtate ⁊ cupiditate eū rapiētes ſe=
cum duxerūt. Exꝑgiſcens itaqʒ leo
qd ſibi acciddiſſet neſciēs vbi relinq̄=
rat tamē paſcētē quē hūit comiſſum
aſinū regre īcepit. Qui cū ſolito nō
appareret ī loco paſcēdi ꝯſtrictꝰ de
diſcrimie leo miſticia an eiꝰ rugiendo
aliq̄ ꝑte diei huc illucqʒ ibat: quem ꝑ
diderat vt quereret. Sʒ cū iā oīs re=
ꝑiēdi aſini ſpes fuiſſet ablata ad mo
naſterij vehemens ianuam perſtitit
ꝯſcius culpe nō eſt auſus īgredi q̊ pꝛi
us cū aſello ſolebat. Quē beatꝰ hie=
ronymꝰ vna cū frīibꝰ abſqʒ aſino vi=
dēs ad celle foꝛis moꝛari ⁊ qꝛ n̄ ſolita
fuerat hoꝛa reūſꝰ īſtigāte fame īcita
teqʒ ꝯpulſū putauerīt cū ocidiſſe ani=
mal ſuū. Et nolēs ei ānonā tribuere

UVA. BHSC. IyR_100_2

ſuetã vade ⁊ reliquũ aſini quod ti-
bi remanſit. mãde tuamqꝫ ingluuieꝫ
reple. Licet hec illi dicerent erant ta
men incerti vtrũ hoc malũ an nõ hic
perpetraſſet. Qua propter fratres
exeũtes ad loci paſcua quo iã prefa-
tuꝫ aĩal leo ſolitus erat deducere lõ
ge lateqꝫ pagentes vt quoddã morti
illius poſſent indicium inuenire. Et
nullo interẽptionis eius ſigno repto
redeũtes ſtuduerũt hoc beato Hie-
ronymo nũciare. Quo audito fratri
bus ait. Obſecro vos fratres queſ̃qꝫ
ſuſtineatis aſini dãnũ hunc tñ ne ex
aſpetis ne abitiatis leonẽ: ſꝫ eum du
dum gubernãtes: ꝓbenteqꝫ alimẽta
nutrice: incidẽtes in nemore ligna: ⁊
ea vice aſini vt nobis huc dferi vale-
at moderãdo mictãtes ligate. Ita ⁊
factũ eſt. Cũqꝫ ſibi opus aũt iuexuꝫ
crebri⁹ gereret: ⁊ iã redeũdi negotiã
tiũ tẽpus adeſſet expleto die q̃dam
ope ꝙuis aĩal brutũ diuinitus tñ pu
to ammonitus exiẽs iuit ad agꝝ huc
illucqꝫ diſcurrẽs girãdo noſce pleni⁹
cupiẽs qd d ſocio ſuo ſit factum. qui
fatigatus nimiũ q̃nqꝫ ad publici itie
ris locũ duenit ſublimẽ. Ubi dũ an-
xius vt poterat circũſpiciẽdo ꝑſiſteꝛt
cernit ꝓcul veniẽtes cõtra ſe hoĩes
cũ onuſtis camellis quos ſe poſt ꝑce
dẽs aſinus trahebat. Sꝫ qꝛ valde ꝓ
cul erat hũc cognoſcere leo minime
potuit: tñ pedetẽptiꝫ ſe illis obuium
obtlit. Mox qppe illi dicit̃ eẽ regiõi
quotiẽs cũ camellis lõgius icole ꝓf
ciſcunt̃ totius ẽñcedẽre aſinũ fune
camellorꝝ geſt ãtẽ collo ſubſequantur

camelli. Jam dũ predicti itinerãtes
ideſt negociatores appropiquaſſent
leoni: ille cognito aſino lenũ rugiens
cũ ingẽti ſtrepitu iruit in eos nemieꝫ
nẽpe jedẽs eorꝝ: q ſtatim relictis om
nib⁹ demẽtes vt digni fuerãt effecti
in fugã cõuerſi ſunt. qbus vꝫ fugienti
bus terribiliter rugiẽs leo ꝑcuciebat
cauda fortiter terram ꝑterritoſqꝫ ca
mellos ſic erãt onuſti ante ſe ad cellã
ire coegit. Inſolitã ergo fratres vi-
dẽtes ꝙ ꝑcederet aſinus ſarcinatus
in medio camellorꝝ ſubſequens vero
eorꝝ ꝑiter terga leo veniret mox eun
tes modeſte curauerũt beato nũciaꝛ
Hieronymo. quo audito foras egre
diẽs ianuas mõaſterij patefieri iuſſit
benigniſſimũqꝫ impauit ſcilentiũ di-
cẽs. Hoſpitib⁹ noſtris. i. camell' ⁊ aſi
no auferẽtes ſarcias lẽigate pedeſqꝫ
abluuite eſcas ꝓbete expectãtes qd
in h' ſancto ſuis voluerit dñs huis de
mõſtrare. qbus oĩbus deniqꝫ gr̃a ca
mellos prout fuerãt iuſſa paratis ce
pit leo vt dudũ huc atqꝫ g̃tulabũdus
ꝑ clauſtra monaſterij ire ſingulorꝝ ſe
fratrũ veſtigijs ſternẽs ⁊ q̃ſi de pepe
tracta quã nõ fuerat culpa alludens
cauda poſtulabat veniã: quo viſo fra
tres penitẽtiã agẽtes ꝙ tm̃ ei crude
litatis ꝯtuliſſe vt dicebãt. Ecce pa-
ſtorẽ noſtrũ quẽ paululũ ante: vt vo-
ratorẽ credebat̃ dãnabamus. Cum
quãto ꝑconi miraculo vt ſibi crimen
auferret ad nos dignatus ẽ dñs mit
tere. Beatus vero Hieronymus fu
turorꝝ preſuis ſic fratribus ait parati
eſtote fratres in his que refectionis

UVA. BHSC. IyR_100_2

ſunt abſqꝫ moleſtia ⁊ vt dignū ē hoſ⸗
pites ſuſcipiant̄. Mox vtriqꝫ impa
ta ſubſequēti veloci obediētia ſuper
expleta. Pactis ergo iuſſis ſmoci⸗
nantibꝰ cū beato Hieronymo fratri
bus ſubito venit nūciꝰ q diceret ante
mōaſterij fores hoſpites adeſſe qui
cenobij patrē valēt videre. Hoc ſepe
dictꝰ pater audito poſtes celle pate
fieri eoſqꝫ ad ſe ingredi iuſſit. Qui
q̄q̄ vocati erubeſcēdo tamē introe⸗
untes viſoqꝫ beato Hieronymo eius
ſe pſternere veſtigijs p culpa veni
am poſtulantes. Quos ſe ille eleuāſ
clemēter admonuit: vt ſuis rebꝰ cuꝫ
gratiaꝝ actionibꝰ vtētes: alienū tan⸗
gere nō auderūt: ac deiceps ſub dei
preſentia caute viuerēt ſep. Qua ni
miruꝫ predicatiōe expleta: p̄cepit vt
reficerent̄ receptiſqꝫ camellis abirēt
Tūc illi vna voce pariter dixerunt.
Obſecramus te pater vt ad eccleſie
lumē neceſſiatēqꝫ fratrē dimidiū li⸗
quoris olei quod attulerūt camelli
ſuſcipi iubeas: q2 ſcimꝰ ⁊ certi ſumus
q plus ppter naturam q̄ꝫ p natura
vtilitate vt negociaremur perēximꝰ
ad egyptū. Quibꝰ beatus Hierony
mus ait. Nō recta pculdubio poſtu
lans: q2 valde durū videt̄ vt nos qui
alijs cōpati aliorumqꝫ neceſſitatem
ſubleuare noſtra dātes debemꝰ: vos
grauemus veſtra quibꝰ nō idigemꝰ
tollētes. Tūc illi neqꝫ ingunt noſtra
accipiemꝰ niſi quod popoſcimꝰ pri⸗
us iuſſeris fieri ita vt prediximus
nunc mediū quod attulerunt camel⸗
li olei liquorē ſuſcipite: ⁊ deiceps po

licemur nos veſtroſqꝫ heredes vob
veſtriſqꝫ ſucceſſoribꝰ omni anno ta⸗
lem olei mēſurā daturos. Sicqꝫ con
ſtrictus beatuſqꝫ Hieronymus co⸗
actuſqꝫ violenter eoꝝ p̄cibuſqꝫ q̄qꝫ
rogauerant ipleri p̄cepit. Sūpto q⸗
que cibo benedictiōeqꝫ cū camellis
accepta exultātes ḡtulāteſqꝫ ad pro
pria remearēt. hec autē bethelee at⸗
ta ⁊ ab icolis ilius loci hactenus aſſe
rendo ita fuiſſe narrant̄ ¶ Bethe⸗
leē quoqꝫ locꝰ ſplēdidus ciuitas fuit
Dauid in tribu iuda. vbi condā dn̄s
atqꝫ ſaluator vt adipleret̄ pphecia h
Veritas de terra orta ē i preſepio in
tra ſpeluncā ex virgine naſci dignatꝰ
eſt paruulus vagiens. Quod preſe⸗
pe auro argentoqꝫ eſt orn atum ſicut
ſanctus refert antonius in quo lumi
naria ardent plurimiſqꝫ ſeruoꝝ dei
habitaculis vndiqꝫ circondat̄. Os
autem illius ſpelunce ad ingredien⸗
dum omnino auguſtum eſt. In cuiꝰ
vtiqꝫ hore. ideſt in ipſis preſepij. in
ingreſſu beatus Hieronymus ſaxis
ſculpendo monumentū ſibi fieri iuſ⸗
ſit. Ubi preſtāte domino deuicta po
ſitus eſt ſeculi peruerſitate pridie ca
lendas octobris. Expleto etatis ſue
Anno nonageſimo primo. Imperij
vero honorij. xij°. āno. Regnāte vti⸗
que illo cuius anni nec inchoant̄ nec
finiuntur in ſecula ſeculoꝝ Amen.

Explicit vita ſancti Hieronymi pre
ſbiteri ⁊ cōfeſſoris doctoris egregij.

UVA. BHSC. IyR_100_2

Euerēn
diſſimo pr̄i dama
ſo portuēſi epo ac
chriſtiāiſſimo the
odoro ſenatori vr
bis romane clariſ
ſimo Euſebius olim Hieronymi ſan
ctiſſimi diſcipulus pium nunc vero
eodē orbatus lumine ⁊ dolorē ⁊ ſua
uiſſimū gaudiū. Deus oīpotēs: cuiꝰ
miſericordia preit ante faciē eius: q
⁊ iuſtus ē ⁊ rectū iudiciū ſuum: red-
dens mercedē laboꝝ ſanctoꝝ ſuoruꝫ
paſtor bonus ⁊ verus in miſericor-
dia diſpōnens oīa ⁊ ꝯgregans oues
ſuas in ſinu ſuo. nouiſſime diebus
iſtis curſu itollerabili ⁊ oneroſo ago
nis ḡuiſſimi: i quo ⁊ caro cōcupiſcit
aduerſus ſpiritū: ⁊ ſpiritꝰ aduerſus
carnē feliciter ꝯſumato portuq; iam
diu ꝯcupito: de nauigatiōe huiꝰ ma-
ris ꝓcelloſi i q̄ ſunt reptilia inumera
bilia ⁊ inimicoꝝ agmina colluctātia
vt decipiāt ⁊ trucidēt rectos corde.
iam obtēto ſinū dilectiſſimū Hiero-
nymū exutū toga mortalitatis ⁊ pu-
tredinis huiꝰ carnis miſerrime ꝑpe
tue imortalitatis brauijs decoratum
ad celeſte atriū euocauit: vt quod vi
debat hic i enigmate ibi videat facie
ad faciē: Quē cū extrema hora eius
egredi de corpore vrgeret iā cōpletꝭ
nonagita ⁊ ſex ānis febre eſtuās vali
da: ſuos circa ſe voluit i vnū filios: q̄ſ
ſicut nouellas plātatiōes ſtabiliuit a
iuuentute ſua. Quoꝝ vultꝰ luctu gra
ues ituēs vt piꝰ ⁊ miſericors. his pa

uliſꝑ motꝰ fletibꝰ ifremuit ſpiritu ⁊
lachrymās aīne aliquātulū eleuans
oculos plana voce īqt Fili Euſebij
cur iſtas iutiles fundis lachrymas.
Nōne vacuū ē ſuꝑ defunctuꝫ ꝓduce
re lachrymas: qs viuens nō videbit
huiꝰ corporis ſolutiōeꝫ qᵒ ſemel lo-
cutꝰ ē ōs ⁊ audiſti: audes cōtradiceī
⁊ noſti nullꝫ reſiſtere poſſee ſue vo-
luntati. iā fili rogo nō ſecūduꝫ carnē
ābules. flere deſine. certe nr̄e militie
arma carnalia nō ſunt. Deide vultu
hilari ⁊ iocūdo alacri voce ceteros
alloqunes filios exclamauit. Ceſſet
meror: luctus abeat: ſit oīuꝫ vna vox
gaudētiū qm̄ ecce tēpꝰ acceptabile.
ecce dies iubilatiōis ⁊ leticie p̄ om-
nibꝰ diebꝰ vite mee i q̊ fidelꝭ dn̄s in
v̊bis ſuis ⁊ ſanctꝰ i oībꝰ opibꝰ ſuis a
perit manū ſuaꝫ vt meā exulē aiam
hucuſq; i carcere mortis huiꝰ ob r̄a
tū mei genitoris Ade reuocet ad ſu-
pernā patriā recuperatā filij ſui ſan-
guine p̄cioſo. nolite filij mei dilectiſſi
mi q̊s ſemꝑ habui i viſceribꝰ caritatꝭ
impedire gaudiū meū ne ꝓhibeatis
reddere terre qᵒ ſuū ē. Corpꝰ meuꝫ
ſtati ex vite terre date ex q̄ factū ē vt
videat vnde venit.

De pace.

b Ortor vos cariſſimi mei ⁊
dilectiſſimi filij q̊s genui ⁊
cupio i viſceribꝰ ieſu xp̄i ꝑ dilectiōeꝫ
⁊ caritatē q̄ dilexi vos vt pacificati
nūc pacē habeatꝭ. Decet nāq; vos tā
quā dei miſtros domeſticos ⁊ aicos
ad ſpiritualia mellare vt ſitꝭ alijs ad
exēplū Vos q ſpirituales eſtis cur

b

UVA. BHSC. IyR_100_2

iſtas iſructuoſas fundis lachrymas. Pectorꝝ recordatio vob ſemp lachrimas iducat. Tanto prōpti eſtote ad lachrymas quāto ꝓmpti fuiſtis ad culpā. Sigs morit nō flete nā ſi malus a morte cū pēitētia ſurgit angeli gaudēt i cel. Certe ſi qs bon⁹ peccator morit āgeli dolēt. Me vō nō tā q₃ moriētē lugeatis: ſ₃ mecū tāq̄ portū ſalutis attigētē gaudeatis. qd ōnique ibeciliū miſria hui⁹ vite: q̄ tot circūdamur dolorꝝ ꝛ paſſionū agmib⁹: vt nula pene hora ſit i q̄ viuēs gcūq₃ hō ardori min⁹ trāſeat. Si diues vndiq₃ āguſtiat timore ne q̄ poſſideat amittat. Si paup nūq₃ qeſcit vt iuēiat. ſi bon⁹ hic diaboli timet picul₃. hic ne nauis mōtal corporis i hui⁹ mūdi pelago naufraget nō mediocrit ptimeſcit. Jcirco nullus ſex⁹ vl etas l ꝓditio doloris trāſit expars quouſq₃ in hac manet miſeria vite. Si qd in me cernitis mecū impediēs iter dolete. Heu q̄ nauigātiū p hoc mar magnū ꝛ ſpacioſū i q̄ ſūt tot diūſa gnā inimicorꝝ h₃ cuiuſlibet viriū q̄titatē colluctātia: poſt multā nauigādi felicitate₃ poſt multas victorias iā credētes finē cape poptatū aliq̄ diabolica ſugeſtiōe i hac hora ad laqueū pditionis ſue idiſcretiōe puenerūt. Heu quot hic vita cōmēdati ꝛ fama qb⁹ vnico peccati cōſenſu mors imiet ꝛ ruina.

De timore dei.

I Circo dū viuitis timeatis frēs pncipiū ſapiētie ē timō dñi Uita nr̄a militia ē ſup terrā. Qui h vicerit alibi coronabit. Dū hic pelle egimur nullā nob ieſt certa victoria Si vr̄ gēitor timuiſſet nūq̄ ceci d iſt₃ Pricipiū oiu₃ malorꝝ ſui pſūptio. Qui n̄ timet d ſe pſumit. Quō iter latrōes qs onuſt⁹ auro ſecur⁹ gradit Saluatō qd aliud docet niſi timere. Uigilate igt qꝛ neſcitis q̄ hora fur vētur⁹ ē. nā ſi ſciret pr̄ familias q̄ hora fur vēiret vigilarꝫ vtiq₃ ꝛ n̄ ſineret pfodi domū ſuā. Sūm⁹ ille clauiger Petr⁹ ſobrij igt eſtote ꝛ vigilate qꝛ adūſari⁹ veſter diabol⁹ tāq̄ leo rugiēs circuit: q̄rēs quē duort. Nēo iter ſpētes cū ſecuritate habitat. qui ſāctior ꝛ ſapiētior ē pl's ſemp timeat. Nā q altior ē cadēs maiorꝭ caus recipit. Eſca diaboli electa ē d mal nō curat qꝛ ſui ſūt. Cecidit ille ſapiens. Salomō. cecidit ꝛ ei⁹ genitor Dauit elect⁹ ſm cor dñi. Tieatis frēs iterꝝ rogo vndiq₃ tieatis: qa beat⁹ ē vir timēs dñ₃. Et iterꝝ ſi cōſiſtās aduerſus eū caſtra nō timebit cor ei⁹. ſi exurrexit i eū pliū i h ſpabit. pfect⁹ dei timō foras vanū mittit timorē. Timorē vanū nō habet caritas. Caritas ꝛ tior di vnū ſunt Cōſiderās. n. h pphēta clamās dicebat. Cōfige timori tuo carnes mēas. Quis ex vob ē cupiēs vider dies bonos: accedat huc ꝛ illūinet ꝛ facies ſua nō ꝯfūdet Qui tiet dñ₃ faciet bōa ꝛ dmorabit i bonis aīa ei⁹: ꝛ ſemē ei⁹ hereditate poſſidebit terrā: qm firmamētū ē domin⁹ timētib⁹ eū: ꝛ teſtamētū ipi⁹ vt māifeſtet ill. Si qd bōi facit cū magna cautella tieatis. Multa bōa faciūt q̄ꝝ fruct⁹ ſurrepit hūane laudis appetit⁹. Decē fuerūt vgines ꝛ tn̄ medie a celi hoſtio ſūt excluſe. Heu qd

UVA. BHSC. IyR_100_2

hodie ſacro ſunt renati baptiſmate xpi ãno fũgũť noĩe: qb⁹ foret melius nõ fuiſſe. Eſt. n. gebẽnal' pena paga noꝝ ĩfinito minor: quã maloꝝ xpia-noꝝ. Utinã nõ foret taliũ maior ps Naui vndiqꝫ ſana vnico ſubmergiť foramĩe. Errauerũt hoĩes ĩ hac lata ſolitudĩe. alij cola auaritie iugo ſub-mittẽtes. alij luxurie feditate vt tur-piſſime ſues ðturpati alij circa iutilia dirripiẽda occupati. Vñ abiecto ra tiõis uſu cooperãtes vt iumẽta iſipi ẽtia ⁊ vtinã ſimiles eẽnt ill': vicini ci-uitatis noue Hieruſalẽ nõ ĩuenerũt In rĝnũ celoꝝ reprob⁹ nullus ĩgre-diť. Cẽtuplo ẽ arta via eius q̃ credi q̃uis larga ſit vere timẽtib⁹. Timẽ-ti Cẽturiõi ꝓmittit xp̃s ad eũ acce-dere. preſumẽti regulo cũ illo xp̃s ire ðnegat. Vere ñ oẽs hodie obediũt euãgelio. veniet tẽp⁹ dicebat Apo-ſtolus ĩ q̃ ſanã doctriuã ñ ſubſtiebũt hoĩes: Plures p̃dicãt. ſꝫ ñ oẽs vita tẽ p̃dicãt Sĩpliciũ cõda ĩ peccatis al ligãt. Alligãt aũt onera ĝuia ĩ pecca-ti⁹ minimis: in grauibus oculo tran-ſeunt conniuente.

De falſa doctrina p̃dicãtiũ.

e St eni doctor falſus gladius anceps: hic ſcidit ope ⁊ exẽ-plo hic ꝑcutit ⁊ iterficit v̓b' doloſis ⁊ iniq̃s. Nõ ignis frigiditatẽ donat aq̃ calidiiatẽ lapſis quõ ſurſũ ĝditur Vir luxurioſus quã p̃dicabit caſtita tẽ: ⁊ ſi p̃dicat q̃ audiẽtib⁹ ĩde veniet vtilitas. qd põt dicer̃ audiẽs niſi q̃re p̃ dicas q̃ ope ðnegas. bñ loq̃ns ore ⁊ male viuẽs ope ſemetipꝫ dãpnat. Pl's. n. tacẽs talis p̃dicat q̃ꝫ loq̃ns. Ecce q̃ꝫtũ ðo ſit acceptabil' tal' p̃di-catio oñdiť ꝑ pſalmiſtã: peccatori di xit ðs q̃re tu enarras iuſtitias meas ⁊ aſſumis teſtamẽtũ meũ ꝑ os tuũ: tu v̓o odiſti diſciplinã ⁊ ꝓiecisti ſmo nes poſt te. Mlti legũt grãdia. addi ſcũt ardua. ſubtiliť diſputãt. ornate loquũť. vt apol'o hõras accipiãt. ma giſtri ĩ plebib⁹ noĩneť ⁊ nihil faciũt. Si expto crediť mihi credite. plus mouet corda hõiũ vite ſctitas q̃ꝫ or nata cologa ꝑmo facite ⁊ poſtea p̃di cate. cepit yh̃s facer̃ ⁊ poſtea p̃dicar̃ Valet facer̃ ſine p̃dicar̃: ſꝫ ñ p̃dicare ſine facer̃. nõ dixit ðs. qui p̃dicauerit volũtatẽ p̃ris mĩ. ſꝫ q fecerit Ergo ce pit yh̃s facer̃. poſtea p̃dicar̃. nõ vitu-po p̃dicatiõeꝫ niſi ñ facietib⁹ ea q̃ p̃-dicãt. ſubtiliũ v̓boꝝ doctor tãtũ ⁊ ñ opũ ẽ q̃dã leuis auriũ iflatio ⁊ vitaſ ſum⁹ cito ſine fructu ptrãſiẽs. Intel ligite fr̃es itelligite q̃ dico. mlto plus mereť q fac̃ ⁊ p̃dicat. q̃ꝫ q fac̃ ⁊ tacet ſi bonũ ſolũ facio mihi ſolũ ꝓſũ ⁊ ſi p̃ dicãs facio ⁊ mihi ⁊ alijs ꝓſũ. ⁊ ñ q ad iuſtitiã erudiũt plurimos erũt q̃ſi ſtelle in ꝑpetuas eternitates. ſunt. n. ſancti p̃dicatorẽs lux ad illuminãdũ q̃ꝛ p illoꝝ doctrinã corda caligãtia ⁊ tecta nube peccati Chriſto v̓o lumi ne q lucet ĩ tenebr' illũinãť. ſũt ſal ẽt ad cõdiẽdũ v̓bũ dĩ. qð cib⁹ ẽ aĩe opi-b⁹ bonis. Cuilibet ſciẽti iniũgiť p̃di catiõis officiũ dũmõ faciat Imo vt pl's dicã. Qui ſcit ⁊ ſolũ faciť ⁊ alios ñ docet tenebiť a dño reder̃ rationẽ Cũ eniꝫ iuxta Apoſtolũ Joannem

UVA. BHSC. IyR_100_2

qui odit frẽꝫ ſuũ homicida ẽ ꝛ q̃ ha
buerit ſubſtãtiã mũdi ꝛ vidrit fratrẽ
ſuũ neceſſitatẽ patiẽtẽ ꝛ clauſerit vi-
ſcera ab eo: quomõ manet i eo cari-
tas dei. quãto magꝭ q viderit fratreꝫ
ſuũ errãtẽ ꝛ mortalibꝰ oppreſſuꝫ cri-
minibꝰ ꝛ nõ miſtrauerit ei vbuꝫ do-
ctrie ille q doctꝰ ẽ homicida eſt ꝛ ſine
caritate. Timeatis o doctores ꝛ re-
ctores qbꝰ iniũgit dñs p̄dicatiõis of
ficia. ſi nõ poplõ ſuo vbũ dñi cũ mini
ſtretis. Q ot. n. vl' veſtro exẽplo vel
veſtri negligẽtia peccatis moriuntur
tot de manu veſtra r̃qret dñs. Quã
to eni eſtis altiores gradu tãto maio
ribꝰ cruciabimini cruciatibus. Non
eſtis dñi. ſed paſtores. Vnꝰ dñs eſt
ꝛ vnus paſtor pricipal' qui cognoſcit
oues ſuas. ꝛ exqret eas de mãibꝰ ve
ſtris. Heu qꝺ hodie i eccleſia nõ pa
ſtores: ſꝫ mercenarij: ad q̃s nihil per
tinet ꝺ oibꝰ. Jeſu xp̄i. qui imo vt va
dicã ipſimet ſũt lupi rapaces. Quia
oues rapiũt ꝛ diſpgũt. Certe nil pe-
ius nil abominabiliꝰ. quã cũ ille q cu-
ſtodir̃ ꝺbet diſcipiat. Heu qꝺ hodie
i aliqbꝰ eccleſie nõ paſtoribꝰ ſꝫ ꝺſtru
ctoribꝰ. quoꝝ nõ ẽ pars minor factũ
ẽ. Subſtãtia ꝛ labores hoiũꝫ tanq̃ i-
fernꝰ iſaturabilit̃ deglutiũt. ꝛ nõ ſolũ
eos a peccatis nõ emũdãt. ſꝫ ꝛ ipſi-
met ipoꝝ vl' ex ſui negligẽtia. vl' ſuis
peſſimis miſtris vl' ſuis nefãdis ope
ribꝰ eos cõtrahũt ad illicita. Ita qui
dẽ dicã hos tales ſi ipunes deꝰ relin
queret ꝺs ãplius nõ eẽt. Et iꝺo vt ſe
pe dictũ ẽ: filij cariſſimi dũ viuitis ſer
uite dño i timoꝛ ꝛ exultate eũ cũ tre-
moꝛ. Apprehẽdite diſciplinã eiꝰ ne-
qñ pereatꝭ ꝺ via iuſta. Guſtate filij
mei cariſſimi iteꝝ dico guſtate ꝛ vi-
dete. q̃m ſuauis ẽ dñs Diuites egue
rũt ꝛ eſurierũt. ꝛ dormiẽtes hic i di-
uitijs ꝛ voluptatibꝰ ſuis nihil iuene-
rũt i manibꝰ ſuis igrẽtes vo dñꝫ non
deficient oi bono iunior fui ꝛ ſenui ꝛ
nũq̃ꝫ vidi iuſtũ i fine derelictũ nec ſe
mẽ eius egẽs panem.

De paupertate.

i Mitatores pauptatꝭ eſtote
vt ſeq̃mini veſtigia eius qui
cũ i forma di eſſet portãs oia verbo
virtutꝭ ſue i cuiꝰ domo ſunt diuitie ꝛ
gloria. ſemetipꝫ exinaniuit formã ſer
ui accipiẽs: ꝛ paup ꝛ iops natꝰ ẽ. pau
per ꝛ inops fuit quouſq̃ꝫ vixit. pau-
perimꝰ mortuꝰ ẽ ꝛ ſepultus. vñ vul-
pes inqt idẽ foueas habẽt ꝛ volucrs
celi nidos. filiꝰ aũt hoĩs ñ habet vbi
caput reclinet. Apoſtolus ẽt iubet ñ
portare ſacculũ neq̃ꝫ perã Et Jeſus
iuueni ꝯſuluit vẽdere que habebat ꝛ
paupibꝰ errogare. Si Chriſtũ dñi
creditꝭ eũ nõ falli poſſe credite. Alio
quin nõ eẽt ꝺs: Et ſi ipꝫ nõ falli poſ-
ſe creditis ipꝫ ſeq̃mini. Impoſſibile
ẽ diuitijs corde affluere ꝛ xp̄ꝫ ſequi.
Nã ꝺnegat vt ꝯtria miſceant̃. Non
poſſumꝰ ꝺo ſuir̃ corde ꝛ mammone
Aut ego fallõ: aut ipi in fine ꝺcipiẽt̃
q mihi ñ credũt cũ diuitie ſue trãſie
rint in egeſtatẽ. Diues hic epulabat̃
q̃tidie iductꝰ purpura ꝛ biſſo: ſꝫ mor
tuꝰ qꝺ Moyſi ꝛ ꝓphetꝭ noluit crede
re i tormẽtis poſitꝰ ſenſit. Nemo mi
litãs deo iplicat ſe negotijs ſeclaribꝰ

UVA. BHSC. IyR_100_2

nō ſaluabiť rex p mľtā ūtutē ſuā nec
di ues diuitijs ſuis. De ſupbia.

St.n.ſupbia equ⁹ diuitiarū
e falſus ad ſalutē. Nō ne diuiti
is ɔiūcta ē ſupbia. vbi ſupbia
ex ibi penis. Nō ne oia oriūť mala ē
ſupbia tāq̄ ex vna radice. Cū.n. di-
ues fact⁹ ē hō. ⁊ cū mľtiplicata fuerit
gloria dom⁹ ei⁹ nō ne ſupbit ⁊ cū ſu-
pbierit nō ne polluūť vie ei⁹ i oī tēpo
re. Et tūc ſedēs i iſidijs cū diuitibus
i occulto cogitat vt iterficiat inocētē
ocľi ei⁹ i paupē reſpiciūt. ⁊ iſidiať in
oculto vt rapiat eū tāq̄ leo in cubili
ſuo dicēs i corde ſuo oblit⁹ ē ds. auē
tit faciē ſuā ne videat i finē. Eſt eni
dn̄s aliqn̄ dormiēs q̄ſi crapulat⁹ aio
Cū ūo pľs morať di paciētia ad iſe-
rēdū iuditia. pľs iebriať ira. Et ideo
pľs cētuplo timēdū ē cū lōgaminiter
tolerat mala. q̄ cū feſtināter punit.
Permittit.n. aliq̄ tēpoꝛ ds cruciari
⁊ pati bonos ab iniquis ⁊ ſupbis: vt
ſup̄ dorſū bonoꝝ fabricēt peccato-
res ⁊ ꝓlōget iniqtatē ſibi. Et idō q̄
nis aliquātulū obliuiſcať ds paupū
tn̄ nō in finē obliuiſceť miſereri: qm̄
pupillo ipe adiutor ē cui dꝛelict⁹ eſt
paup: ſupbis reſiſtit dn̄s hūilib⁹ gra
tiā ɔterit brachiū peccatoris ⁊ mali
gni exaudiēs dſideriū paupis iudi-
cāſq̄ pupillo ⁊ hūili: vt nō apponat
vltra ſupb⁹ magnificare ſe homo ſu
per terrā. De hūilitate.

Ua ꝓpter dilectiſſimi mei ſi
q paupes eſtis hūiliemini ſub
potētimanu dei vt n̄ amittās
qđ abſit que faciſ. Nihil paupertas
dō gratioſa ē ſine hūilitate. Maluit
ds d beata maria icarnari ꝓpter hūi
litatē q̄ ꝓpter aliā quācūq̄ ūtutē.
Sic. n. ex ſola ſupbie radice oia ori
unť mala: ſic ex ſola radice hūilitatis
generanť oia bona. Diſcite a ſaluato
re q mitť ē ⁊ hūilis corde. Hūiliauit
ſemet ipſū ꝓ nob fact⁹ obediens vſq̄
ad mortē crucis. De obediētia.

Ropter qđ dico vob ⁊ ſi humi
les eē vulť eſtote obedientes
omni hūane creature ꝓpter dū. Cō
ſiderate filij cariſſimi q̄ cēſeanimi vo
cabulo. Monachus.i. vnus. Nō de
cet mōachū hēre velle ⁊ nolle niſi nō
peccando. Sit.n. vob velle ⁊ nole h̄
vnū i oīb⁹ bonis ⁊ reb⁹ licitꝭ obedire.
Nec multa ſint vob p̄cepta vt faciaſ
Nō ē obediēs ſꝫ negligēs: q h̄ꝫ expe
ctat mādatū. Ad vni⁹ igiť iuſſionis
vocē Petr⁹ ⁊ andreas relictꝭ retib⁹
⁊ oīb⁹ q̄ hēbāt dn̄i veſtigia ſunt ſecu-
ti. Hoc ſemp ūa optat obediētia: nū
quā ſue obtēperare volūtati. ſꝫ reuer
tēter aliene. Iſtō nēpe i vltia cena ex
ēplū xp̄s ꝛliqt cū ſuoꝝ abluēs pedes
diſciploꝝ. petro dixit q̄ niſi obediēs
fieret nō hēret ptē ſecū Jccirco dile
ctiſſimi filij ſicut nob vnū ē nomē mo
nachi ita ſit vnū velle ⁊ vnū nole. bo-
nū ē.n. ⁊ iocdū habitare fr̄es i vnū
Nec ſit vob maior ⁊ mior: ſꝫ q p̄ceſ-
ſor ē ſit ſic miſtrator. Nec ad regnū
gētiū iſtar q maior ē in vob domineť
ceteris fr̄ib⁹: vt ab eis gaudeat ſuper
uacuis laudib⁹ extolli: ſꝫ ad exēplū
regꝭ ieſu xp̄i maior hūilitate efficiať
q̄ſi minor: qb⁹ regēdis p̄eſt. Sit eni
b 3

UVA. BHSC. IyR_100_2

veſter maior p hũilitatē ſoci⁹ minori cū bñ agit: ſ3 cū delingt ſit erect⁹ contra vitiū p zelū iuſtitie. Nullū ſit unquā cū vicijs fed⁹. Sic diligat hō vt ei⁹ vitiū odiat. Magnū dilectiōis ſignū ē hoiez i qbuſcūqz minimis rep̄hēdere vitijs. Sepe multū vana nocet hũilitas. nā vana hũilitas ē vitia tacēdo pmittere. clama ne ceſſes Hiſaias iqt q̄ſi tuba exaltata vocē tuā z ānūtia poplō mō ſcelera eoꝝ. vt contra vitia oīs clamaret creatura q₂ ſi peccator dñi nō tiet tñ hoies reuet. Nō apoſtolus nos docens dicit. iraſcimini z nolite peccare ſol ñ occidat ſup iracūdiā veſtrā. iuſt⁹ ē dñs z iuſtitias dilexit eqtatē vidit z vult⁹ ei⁹ ſi iuſt⁹ z vos iuſti eſtote.

De ꝓhibita acceptiōe pſonaꝝ.

Egligētia z vana paſtoꝝ hũilitas efficit vt lupi i agnos audere poſſint. Nō reſpiciatis i vultū potētis. Nō. n ē acceptio pſonaꝝ apō dñ3. vbicūq3 qō iuſtū ē opamini. vl't vera iuſtitia vnicuiqz dare q̄ ſuū eſt. Obedire opōtet deo z nō hōinibus nō ne ſi vitatē tacetis metu potētu3 iudicatis apd voſmetipos z facti eſtis iudices cogitatiōu3 viaꝝ z ñ pl's via abūdat iuſtitia: q̄ ſcribaꝝ z phariſeoꝝ. ñ pl's diuitē hōreti q̄ paupe3 niſi melior ſit. Qin imo vt uius dicā mlto pl's paupe3 hōretis. Relucet. n. i paupē imago Jeſu Chriſti i diuite autē mūdi oēs nos ſum⁹ ex vna carnis radice geniti. Oēs iuicē ſum⁹ mēbra i vno cōpore: cui⁹ caput ē ieſus xp̄s. Quid ergo pl's hōris meruit diues z potēs q̄ paup fōte q₂ diues ē z poēts. S3 ſi h̄ qre diuitias i ſeclo deteſtāur q̄re mūdi gloriā ꝯtēnēdaz p̄dicam⁹. Nemine certe maloꝝ vſu hōrādū puto ſi diuitē hōras diuitijs pl's paupe deo p̄ponis mūdū z ſi pl's dō aliqd i mōdo diligis ñ es dignus dō. Reddite q̄ſo q̄ ſunt dī deo z q̄ ſūt mūdi mūdo. Bōitas vbiq3 hōretur malitiā vero deturpetur.

De piclō diuitū z potētū.

Ed qm̄ mihi nūc de his qi cadūcis ſuis diuitijs gloriāt: gq3 i qdā fetide carnis poſt modicū i cinerē reūſure nobilitate potētia z dignitate vana figdē z leui auꝝ q̄rūdā hōinū ſtultoꝝ i ſufflatiōe extolunt z aliquos ōprimūt cōtēnēdo z ſe ob h̄ credūt illā attigere gloriā q̄ ſol' hũilib⁹ z mūdi ꝯtēptorib⁹ pi⁹ dñs p̄parauit. ſmo ē gcq̄ dō eis: vt cōuēit diſſeram⁹. Ue re vob qui ad celoꝝ regna diuitiarum itinere feſtinatis: quoniam facil⁹ ē trāſire camellū p foramē ac⁹ q̄ diuitē itrare i regnū celoꝝ. Nō mā ſunt h vba' ſ3 xp̄i. Si h reuocabil'ē ſentētia xp̄s oīo nō ē dś. celū igt idē z terra trāſibūt ūba aūt mā ñ trāſiēt. Ululate vos o miſeri vēto iſtabil' fortūe nobiles z potētes q aliōs ꝯfūdit z tāq3 ignobiles ꝯculcatis qa hui⁹ mūdi vāitatib⁹ hōꝛꝛq3 z falſaꝝ dignitatū ſumo obcecati cū vīe vite breuiſſime tela a mōte velut a tetēte forte hac nocte ſuccidet i iferno fine itermiabili p̄ alijs cruciabimī ꝯtinue morēdo viuētes i' laborib⁹ hōin3 mūdo ñ eſt(imo ñ ſolū cū hōib⁹ labores fert(ſ3 z laborātes viuer ñ pmitit Jccirco ñ cū hoib⁹. ſ3 cū diabol' flage

UVA. BHSC. IyR_100_2

labimini. Quāto.n.i mūdo maioꝛ fu erit gloria ⁊ leticia tāto maioꝛ erit in ferno ꝑparata pena. ſꝫ qd dicā. Duo ideci fatemur Chriſtū apoſtolos ele giſſe: qꝝ oīuꝫ ſolus Bartholomeus carnis origīe fuit nobil'. ⁊ Matheus diuitijs āteꝙ apoſtolatū ſcipet iſiſte bat. Ceteri vo erāt pauꝑrimi piſca toꝛs. Cur h rettuli audiat. Si xp̄s ūax ē ⁊ ſi oīa q̄ ex ore ei9 andiui mēda cia nō ſunt huiuſmōi hoīuꝫ vix vnus apt9 ſgno dī repieī de mille. q ū eo rū mihi nō credūt poſt modicū tēp9 i tōmēt poſiti ſentiēt. ſꝫ fōte qs ūitatē lūine cec9 iā mirabiē ad quē ego ſi ex h me iterrogaret reſpōderē. Nō ne vnico credim9 dānari hoīeꝫ moꝛtali peccātō. ſꝫ ſi h ē iqes ergo ſaluabiē ex milib9 cētū. ſꝫ qd diues ⁊ mōtal' fame aura. i. vano rumoꝛ paſt9 aliud eſt q̄ꝫ quoddā peccatoꝝ oīuꝫ vas putridū vbi ſupbia vbi luxuria vbi auaritia: Nō ne i diuitib9 nobilib9 ⁊ potētib9 Nō ne ⁊ latrones ſunt q paupū mer cedē violēt depdāt ⁊ eos depmūt at qꝫ necāt. qd ex vbertate dom9 dñi fa ciūt q vt paupibus necria ꝯdonarēt ſcepūt. certe ſupfluitatē veſtimētoꝝ ſupfluitati nimie addūt ō paupib9 fri goꝛe ⁊ nuditate moriētib9 nō curan tes. palatia ⁊ magna erigūt edificia: vt hūanis ocl'is ꝯtēplēt ⁊ papes i pla teis moriūt icōmodis. cōuiuia freqn ter alijs ꝑparāt diuitib9 vt fercul' deli catiſſimis ſuā vētris repleāt i gluuiē qb9 paupes fame peūt. qd aliud ē eo rū vita q̄ peccata. Si vēter tāta re plet9 ē ciboꝝ copia nō ne ad fores ei9 luxuria. qd āpli9 loq̄r cū oīs moꝛta liū ligua deficeret vt q̄ pectōꝛes faci ūt itimaret. nec deū niſi ſomniādo co gnoſcūt. nec ſe vt puto moꝛituros ar bitrāt ñ.n. facile i pctā labiē q ſe mo rituꝝ cogitat ⁊ dū ſibi foꝛe iudicē nō ignorat. Uer min9 ē ibecill' ⁊ miſ cui boꝝ ē mēoria. Si cūcta diabolica tē tamēta ñ facile vilipēdit. Jccirco di cā ſi deū ſuū iudicē agnoſcerent ⁊ ſe moꝛituros eē ipos crderēt ñ pecca rēt ſaltē tā ſecure. cur hi miſrimi ad ecl'ias ꝓperāt vt diuīs iterſit miſteri is an vt mlieꝝ ꝯtēplēt vlt9. h ſua ꝑdi catio h mditatio ⁊ dī cogitio ſic diui nā pcūctat legē vt pecūias terā moꝛ qꝫ pagrātes crebris vigilijs ⁊ mdita tiōib9 ſibi ⁊ filijs ſuis ꝯgregēt. Cer tatī veſtimta i ſocietate mira artificij varietate freqnē mutēt q vt ludos a ſtiludia choꝛes ꝓcatiōes ebꝛietates magna ꝯuiuia delicata fercl'a ſuis al ternatī exhibebāt ſodalib9 mlieres ad ſuā voluptatē explēdā ſufficiēter habeāt. ſꝫ ve miſi qd facit ⁊ aīaꝫ in terficit. vñ iſirmitatē ⁊ moꝛs tā itēpe ſtiua: niſi ex nimia ciboꝝ copia ⁊ fre quēti mlieꝝ vſu. deīde ōludeē credit certe ōludit voſmetipos ꝓ coꝛpoꝛe obliuiſcimur aīaꝫ. ⁊ ecce cōp9 ſimul cū aīa deſtruit āte tēp9. Et ideo gau dete iocūdamini letamini i hoc bre uiſſimo tempoꝛ ſpacio qd habet vt poſtmōꝫ cū diabolis ſine ſine tēpoꝛ lugeat. Quid facit nō differat fre quentiſſime veſtimenta permute tis ne foꝛte veſtra diſpareat nobi litas Nec ſint qui nos excedant vt in inferno verecundiam recipiatis

UVA. BHSC. IyR_100_2

ꝛ cōfuſionē. vbi cōuiuia vbi delicata
fercula vbi vina p̄cioſa melle mixta
ꝛ aromatib⁹. Properate epulamini
ꝛ iebriamini. Nō.n. poſt mortē am-
pli⁹ facietꝭ: ſꝫ cū diuite q ſplēdide e-
pulabat̄ i tormētꝭ gehēnalib⁹ guttā
aque nimiū poptabitꝭ nec hēre pote
ritꝭ. Agite ſolatia v̄ras i luxurijs ex-
plete voluptates ſeminate i corrup-
tione vt coligatis de corruptione
diuinam ſententiā qua i iuſt⁹ dabit il
le iudex i magno iudicij die dicēs. ite
maledicti i ignē eternū q parat⁹ ē di
abolo ꝛ āgelꝭ eius. Heu cor lapideū
Si cū taleꝫ tibi cogitas eē: cur ob hu
ius mūdi pua ſolatia iminētē ſenten
tiā nō formidas ſi illū expectas dieꝫ
tā terribilē ꝛ crudelē i q̊ nō ſolū d̓ lu-
xurijs veſtib⁹ ebrietatib⁹ ꝛ cōmeſa-
tiōib⁹ ꝛ d̓ toto tēpoꝛ amiſſo q̊ vixiſti:
ſꝫ etiā d̓ q̄libet cogitatiōe vana opor
tebit te dn̄o reddere ratiōeꝫ. Cur n̄
emēdaris. cur moraris de die i diem
miſer cōuerti ad dn̄ꝫ. Cur te iā ma-
loꝝ nō penitet. Ecce mors pperat:
vt cōterar die noctuqꝫ currēs. Ecce
iaꝫ diabolus ſe p̄parat vite recipiat
Ecce diuitie tue tibi d̓ficiēt. Ecce v̄-
mes corp⁹ qd̓ tāta enutrix diligētia:
expectāt vt illd̓ rodāt q̊uſqꝫ iteꝝ con
iūctū aīe cū illa pariter penas hēat ifi-
nitas. Quid errādo p hui⁹ ſecli i via
vanitatib⁹ petꝭ ſolatia. Diuitias glo
riā ꝛ cetera tibi placita nō iuenies h
ga hic nō ſunt. Sꝫ ſi vera q̄ris gau-
dia ad illā celeſtē gloriā pperā ad ꝙ
fact⁹ es. Ibi certe illa vā ſunt gaudia
que nec oculus vidit: nec auris audi
uit nec i cor hoīs aſcēdit. Dimitte q̄-
ſo caduca ꝛ momentanea: vt habere
valeas eterna ꝛ ppetua. Sꝫ qd̓ d̓ hiſ
q nec dei timoꝛ nec amoꝛ: nec mōtis
ꝛ tormētoꝝ ſubſequētiū terroꝛ a pec
catꝭ ceſſant. Si cō dolēt: ſi vt optant
p̄ua agere nō poſſint. dicā ve ve mi-
ſeri q h ridetis q2 plāgetꝭ. Ve q iſta
optatꝭ gaudia tēporalia q2 vob̓ iuitiſ
ſubſtiebitꝭ tormēta infernalia. Ecce
vob̓ modicū reſtat tp̄is iplete m̄ſu-
ras malitiaꝝ v̄raꝝ: vt vēiat ſup vos
oīs idignatio diuia. Fruamini h tem
poꝛ puo i iocis ebrietatib⁹ p̄lijs cōtē
tiōib⁹ choreis ꝛ pcatiōib⁹ nec vacuū
p̄terire tēp⁹ pmittatꝭ. Quid mora-
mini dū viuitꝭ. Cōgregate filijs v̄ris
hōres diuitias ꝛ potētias. veſtrā au
gete nobilitatē ꝛ famā: vt ꝛ v̄ri poſ-
ſint filij q̄ feciſtꝭ expellere q̄ten⁹ cū illꝭ
pariter i iferno āpliora patiamini cruci
amēta. Sꝫ forte qs dicet. Benign⁹
ē dn̄s ꝛ miſicors. q oēs peccatoreꝫ
ad ſe redeūtē recepit ꝛ idulget. Ve-
rū qdē h eē ꝯfiteō. benigniō ē.n. dn̄s
ꝙ credit̄ ꝛ vnicuiqꝫ pcit ad ſe vt con
decet redeūti. nō ne benigniſſim⁹ eſt
dn̄s q tātas iōllerat iiurias pctōrib⁹
dās eis tēporꝭ ſpatiū vt emādēt̄. ſed
h nouerꝭ q2 ſic ē benign⁹ i tollerādo
ita iuſt⁹ i puniēdo. ſꝫ forte qs iteꝝ di
cet. qd̓ vir q toto tēpore vixit male ꝛ
fecī i articl̓o mōtꝭ aceptā pēitētiā a d̓o
veniā obtiebit. heu ꝙ vana ſuſpicat
tio ꝛ falſa m̄ditatio vix d̓ cētū milib⁹
hōiuꝫ q̊ꝝ mala vita ſēp fuit vn⁹ merꝭ
a d̓o hēre idulgētiā vir tot⁹ in peccis
genit⁹ ꝛ enutrit⁹. qui nec deum vidit
nec agnouit. nec de eo audire voluit
nec ſe peccaſſe agnoſcit. Nec quid

UVA. BHSC. IyR_100_2

penitentia ſit niſi forte dormiendo vonit. totus adbuc ſecularib⁹ inoda tus negocijs quē angustia p̄mit filio rū q̄s deſ͛lt quē īfirmitas ꝯierit: quē dolor diuitiaꝝ ꝛ tēporaliū honoꝝ cō cutit cū eis nō poſſe frui āplius ſe cer nit ꝙ acceptā do pn̄iaꝫ qꝫ nō accipet ſi adbuc ſe poſſe ſanari crederet: cer te v̄e ꝯcludā. Qui dū ſanus ē ꝛ iuue nis deū offendere nō formidat: i mō tenō merebit diuinā obtiere idulgen tiā: q dilectiſſimi filij ē pn̄ia: quā ſolū gs accipit q ſe viuere āplius nō poſ ſe cernit: q ſi ex infirmitate ꝯualeſce ret: peior q̄ꝫ p̄us fieret. Scio nō mo dicos pecūnioſos accepta i morꝭ pi culo pn̄ia ꝯualuiſſe corpe ꝛ peioraſſe vita. Hoc teneo qd̄ verū puto: h⁹ mlt̄ tipli i expiētia vidici qd̄ ei nō bonus ē finis cui mala ſemp fuit vita ꝛ q̄ pec care nō tiuit: ſꝫ i mūdi vāitatib⁹ ſemp vixit. Precioſa ingt ꝓpheta in con ſpectu dn̄i mors ſcī . ꝝ ei⁹ ꝛ mōs pec catoꝝ peſſima.

De nō imitando opera diuitum.

Et ideo fili p̄dilectiſſimi accin gimini potētia ꝛ eſtote filij po tētes: ꝛ nolite hoꝝ miſeroꝝ diuitū ꝛ potētū ſeq veſtigia quoꝝ iā tātā oſtē dūs ibecillitatē: ꝛ miſiā eē q̄ꝫtā non diceret ligua. Nolite tēuē formidare potētiā i op̄ādo iuſtitiā: q. n. pp iuſti tiā pſecutiōeꝫ patit̄ beatus eſt ꝛ bn̄ ſi bi erit: ꝛ ſi morit̄ beatior. ꝑtioſa ē nē pe i cōſpectu dn̄i mors ſāctoꝝ ei⁹: ſi cup̄ vitā tenere i xp̄o mortē noli ti mere ꝓ xp̄o. Nō. n. illa potes ſuſtie re ꝓ xp̄o q̄ ſūt ꝯdigna ad futurā gl̄iaꝫ q̄ reuelabit̄ cū appuerit gl̄ia nr̄a que

ſurſuꝫ ē ꝛ nō ſup terrā. Nō ſpet mer cedē q̄ nō laborat: n̄ ſufficit ſolū xp̄ia ni nom̄: xp̄iāus es. Jmitare xp̄uꝫ fru ſtra xp̄iāi ille hꝫ nom̄ q diabolū ſeqt̄ guimo xp̄iāus oīo nō ē: ſꝫ antixp̄us iuxta illud beāti Joānis euāgeliſte. Audiſtis q anuxp̄us vēit: nūc āt an tixp̄i mlt̄i facti ſunt. Uis g⁹ regnare cū xp̄o patiar̄ cō xp̄o. Si xp̄m dn̄m ꝛ regē cui nom̄ ē ſup omne nom̄ opō tuit pati ꝛ ita itrare i gl̄iaꝫ ſua quā fi dutiā hēm⁹ nos intrare ſine labore. O q̄ꝫ ſtulti ſum⁹ ꝛ tarei corde ad cre dēdū. Uulūus h gaudere cū ſeculo ꝛ poſtea regnare cū xp̄o. Dn̄s nudus ingredit̄ ꝛ ſuus ſupfluitate onuſtus veſtiū auri ꝛ gēmaꝝ itrabit. Jlle ieiu nus iſte crapla ꝛ luxuria plenus. Jlle in cruce ꝓ ipſo moriēs: iſte in lecto d̄ licate dormiēs. Qd̄ nō fac dn̄s ſu⁹ fac. Promittit dn̄s regnū ſuū Zebe dei filius ſi calicē quē bibiturus erat poſſent bibere: ſic o fatui filij boīuꝫ nō recte iudicātes neqꝫ qd̄ veꝝ eſt co gnoſcentes dicētes bonū malū: ꝛ ma lū bonū reuertimini ad cor ꝛ venien tes audite me ꝛ narabo vob̄ q̄ audi ui ꝛ cognoui ꝛ p̄res nr̄i anūtiauerunt mihi: ne occīdit̄ a filijs boīuꝫ. Adhe rete deo bonū eſt ꝛ ſic i le āmbulare. Sicut xp̄us ꝓ nob̄ aīam ſua poſuit ſic ꝛ nos ſi opus eſt ꝓ veritate q̄ eſt ipſe deus debem⁹ aīam nr̄aꝫ ponere q aīam ſuā amat i hoc mūdo pdet eā Xp̄us ꝓ nob̄ paſſus eſt nob̄ relin= q̄ns exeplū vt ſeq̄mur veſtigia eius. Nō cogitet xp̄ianū q̄ ꝓ xp̄o mori ſe nō inuenit patū. Qui xp̄o miniſtrat ſeqt̄ xp̄m. Dicas hō q ſolo noīe ꝛ ver

UVA. BHSC. IyR_100_2

bis xp̄ianus es fidē xp̄i hēs ꝛ p̄dicas
p̄dicas. Bonū ē ſꝫ vbi opa. Fides ſi
ne opib⁹ mortua ē: certe dicā. Qui
xp̄m tm̄ ore ꝛ nō ope laudas ipm̄ ne
gas qꝛ ſi q̄ dic̄ crederes ſaltē eū time
res ꝛ de peccatis verecūdar̄. Et ſi cre
dis ꝛ male fac̄ cētuplo puniēdus es.
Nō ne peccatū qđ fit ex certa mali-
tia ifinito pei⁹ eſt peccato q̄ꝫ qđ fit ex
ignorātia. Peccauit angelus: pecca
uit hō: alt̄ potuit veniā iuenire ꝛ alt̄
non: q̄ ō re ille ex ꝓpria malitia ꝛ hō
ſuggeſtiōe diabolica. Sꝫ forte dices
ꝛ ego ſilr̄ ſuggeſtiōe pecco diabolica
cur dn̄s patit̄ me tētari nō peccare ſi
fraus nō foret diabolica: ad qđ ego.
Qđ mił merer̄ p̄miū: ſi nullū hēres
p̄liū. Nō ne terreſtris miles ad om-
ne ſe expōit piculū: vt ſuo regi place
at. Nec certe vlla pōt tibi eē excuſa-
tio ſi te peccare diabolica dic̄ ſugge
ſtiōe ſic̄ ꝛ ille: qꝛ illa tibi nō ē occaſio
q̄ illi. Unū ſolū hēbat p̄ceptū vt đ li
gno nō comederet nūdū qđ foret dia-
bolica ſuggeſtio nouerat: nec q̄tum
peccatū đo diſpliceret ſcierat. Et tu
vt dicis noſti: ꝛ bn̄ credis ꝛ tot facis
milia peccata: eq̄dē cōcludā. q tales
ſūt xp̄iani diligūt eū i ore ſuo: ꝛ ligua
ſua metiūt̄. Cor āt eoꝝ nō ē rectū cū
eo nec fidē hn̄t i teſtamēto ei⁹. Sed
qui xp̄m diligit: ſi vus ē xp̄anus: ſpe
cialit̄ ſacerdos ꝛ mōachus i quo tāq̄
in ſpeculo relucet pfectio nō ſolū re-
nūtiet oib⁹ q̄ poſſidet: ſꝫ ēt abneget
ſemetipſum ita vt totus ſit mortuus
mūdo: qꝛ niſi grnū frumēti cadēs i ter
ra mōtuū fuerit ipſuꝫ ſolū amet. Qui
mūdi viuit negocijs mortuus ē deo.

Oportet nāqꝫ hoīeꝫ q̄ cape vult pfe
ctonē ꝛ tenere ita mortuū eē mundo
vt tāq̄ mortuus nihil de ſecularibus
ſētiat ita: vt cū apoſtolo dicat nr̄a cō
uerſatio ē in cel̄. Et iteꝝ viuo ego iā
nō ego: viuit aūt i me xp̄s. Idcirco q
vere iuſtus ē vitā hāc q̄ moꝛs ē ſi me
tuat amittere: vt vitā q̄ xp̄us ē vale-
at inuenire. Eos q occidūt corp⁹ nō
timeat: qꝛ aīaꝫ nō poſſunt occidere.
Hic tribulatiōes q̄ cito labunt̄ ſuſtie
at: vt gaudia q̄ ſine fine manēt habe
at. Hec ſola vita ē q̄ it̄ ad cēli p̄riam.
Certe ſi alio poſſet iri tramitte in to
to mēdax dn̄s fieret. Nō. n. verba q̄
vob̄ dico accepi ab hoīe neqꝫ p hoī
nem didici: ſed per euangelium ſu-
um: itaqꝫ oio opꝫ nos per multas
tribulatiōes acqrere regnū dī. Erra
uit in via q p diuitias ꝛ dlitias feſtiat
ire. Signū manifeſte domiatiōis eſt
iu hoc mūdo ſua bn̄placita aſſeq ꝛ a
mundo diligi: quos deus diligit hoc
ſepe corrigit ꝛ caſtigat. Si i mundo
gloriari oꝫ libent̄ gloriemini i tribula
tiōib⁹ ꝛ aduerſitatib⁹ vr̄is. Promi-
ſit. n. xp̄us hoc diſcipulis ſuis quos
dilexit vſqꝫ i finē i ſignū p̄cipue dile-
ctiōis cū i vltia cēna dixit. Amē dico
vob̄ qꝛ plorabit̄ ꝛ flebit̄ vos mūdus
āt gaudbit gaudete filij mei p̄dilecti
ſimi cū odit vos mūdus deſiderate
ꝯtumelias ꝛ obprobria ab hoīb⁹ ga
beati erit̄ cū maledixerit vob̄ hoies
ꝛ pſecuti vos fuerit ꝛ dixerit oē ma-
lū aduerſus vos mētiētes pp filiū ho
is: gaudete tc̄ ꝛ exultate qm̄ merces
vr̄a copioſa ē i cel̄ vtinā i vos iſurget
t ot⁹ iſte mūd⁹. Si uos odi mūd⁹ ſci-

UVA. BHSC. IyR_100_2

tote qđ de mũdo uõ eſtis. qa ſi de mũ
do eſſet᷑ mũd⁹ qđ ſuũ eſſet diligeret.

De Patiẽtia ꝛ ꝓmpti tudine tollerãdi aduerſa

Mne gaudium exiſtimate cũ
multã abetis in ſeculo opbro=
bria ꝛ aduerſitates ſciẽtes qđ fortitu
do ꝛ paciẽtia ex ipſis oriunt̃. Paci
entia ãt ꝑfectũ op⁹ hȝ. Probant̃ ãt
virtutes in hoie ꝑ patiẽtiã tãq̃ auꝝ
ꝑ ignẽ. Qui ceteras hȝ virtutes ſine
patiẽtia auꝝ i vaſis fictilib⁹ non por
tat i ſola dicebat ſaluator patiẽtia ve
ſtra poſſidebitis aiaſ v̄ras. Fortitudo
cõnexa ẽ patiẽtie. Vir patiẽs fortis
eſt aio. Qui patiẽs ꝛ fortis eſt ſecu=
re bona ſeq̃nt᷑ vite ſpare põt Serua
te patiẽtiã i mẽte eãq̃ȝ cũ tp̄ſ eſt exer
cete i opatiõe. Eſt. n. patiẽtia velum
quo i hui⁹ mũdi ꝓcellis nauis veſtra
quocũqȝ flãte ven to ſecure nauigat
nullũ timẽs piculũ. Nullũ v̄ũȝ ad vi
dictã vl' odiũ ꝓximi cõtumelioſa ver
ba cõmoueant.

De miſericordia erga pauperes.

Sote miſericordes ſic̃ ꝛ pr̄ v̄r
miſicors ẽ q̃ pluit ſup iuſtos: ꝛ
i iuſtos ꝛ ſolẽ ſuũ oriri fac̃ ſup bonos
ꝛ malos iudiciõ ſine miſicordia fiet
illi q nõ fac̃ miſicordiã. Miſicordia
ſup exaltat iudiciũ. Si nõ remiſeritiſ
de cord e v̄ro ill'q offendũt vos: nec
pr̄ v̄r remittet vob'. Suſtinetis inq̃t
apoſtolus ſi qd vos i ſuitutẽ redigit
ſi qs i faciẽ vos cedit ħ n̄ra ſtabilitur
v̄tus: ħ n̄ra merces ꝛ p̄miũ: vt aicos
diligãus i deũ ꝛ inimicos ꝑꝑ deũ ſer
uus ille neq̃ accepta miſicordia cuȝ
ſeruo ſuo denegauit miſericordiã: ꝛ
iõ meruit hẽre ſeueritatẽ inſtitie. Ju
ſtita ſine mia crudelitas ẽ: ꝛ idõ iu=
ſtitie miſicordia miſcẽda ẽ. Lex to=
ta n̄ra i miſicordia ẽ. ꝑꝑ pc̃uȝ poterat
q⁹ȝ nos dãnare d̄us iuſtitia quos ſua
ſaluauit miſicordia: q̃ ꝑꝑ q miſicor
dia nõ indiget xp̄ianus nõ ẽ. Impoſ
ſibile ẽ hoiez fore miſicordez ꝛ piũ ꝛ
irã nõ placare diuiuã. Beati miſicõ
des qm̃ ip̄i miſicordiã ꝯſeq̃nt̃: ſacer
dos ꝛ monachus p̄cipue ſine miſicõ
dia ẽ vt nauis i medio pelagi vndiqȝ
ꝑforata. Vna religio ẽ q̃ caret miſi=
cordia. Paꝝ ꝓdeſt eẽ haitu differẽſ
ſecularib⁹ ꝛ ꝯcors vita: nõ veſtimẽt᷑
ꝛ ordie ſolũ ẽ q̃ ſacerdos ꝛ monach⁹
ſȝ vita. Heu qd dicã: ſepe ex magna
abũdãtia triſtitie bõ multa loq̃t: cer
te mũdus vndiqȝ feruet monachis ꝛ
ſacerdotibus: ꝛ tñ ita ſũt patiſſimi ſa
cerd otes ꝛ mõachi, q̃ vix ĩ cẽtũ vn⁹
repiat̃ bon⁹. Nulla certe i mũdo taȝ
crudel' beſtia ẽ q̃ȝ malus ſacerdos vl'
mõachus. Nã corrigi nõ patit̃: nec
v̄itatẽ unq̃ audiꝛ põt. Et vt breuit̃
dicã om̄s ꝓminet malitia: ſic hi tales
ſacerdotes ꝛ monachi ſolũ habitu: ꝛ
noie: q̃ꝛ vna ẽ religio mũda ꝛ imacu
lata apud deum ꝛ patrem: hec eſt
viſitare pupillos ꝛ viduas in tribu=
latione eorum ꝛ imaculatum ſe cu=
ſtodire ab h⁰ ſecl'o. Heu q̃ȝtũ in q̃buſ
dã ſp̄ũalib⁹ haitu ꝛ noie creuit cupi=
ditas: imo vt v̄ius dicã cã hi⁹ ſp̄ũali
tat᷑ ẽ auaritia. Qui certe ſũt lupi ra=
paces i veſtim̃t᷑ ouiũ: vbi ſacerdos ꝛ
mõachus cupidus ꝛ ſine miſericor=
dia ab eodem pluſq̃ a ſpẽte fuget.
Sunt ꝛ nonnulli qui ſuũ fructũ exti=

UVA. BHSC. IyR_100_2

mãt ecclias ⁊ mõaſteria miro mõ ⁊
ope ⁊ ex paupũ mẽcede edificarꝫ. In
qbus tãta viget cupiditas: vt terrã ⁊
oĩa ſibi deficere putent. Ibi cor: ibi
nĩſi ibi ꝑ ſua cogitatõ ẽ vt aliẽa poſſit
expoliare marſupia. Hos tales ſalua
tor icrepãs ve vobꝭ ingt q edificatis
monumẽta ꝓphetarꝝ. Ecce q mona
ſteria edificãt ecclias miro artificio
aptãt bonũ viderꝫ op⁹ facere. Sꝫ ſi q
dẽ miſⁱcordiã pãupib⁹ faciũt bonũ ẽ
vis vt op⁹ tuũ placeat dõ: fac vt dĩ h
paupes gaudeãt: qd tẽplũ ẽ cari⁹ do
ꝙ hõ. Teplũ dei eſtis vos ingt apo
ſtolus. Cũ paupi manũ tribuis: cuꝫ
viro i ſuis neceſſitatib⁹ ſubuẽis cũ er
rãtẽ ad viã rectã ducꝭ: o ꝙ admirabi
le ⁊ deo gtũ tẽplũ edificaſti: frãge eſu
riẽti panẽ tuũ ⁊ egens vagoſqꝫ iduc
in domũ tuã cũ videris nudũ opi cũ:
⁊ carnẽ tuã ne dſpexerꝭ. Nemo ſe ex
cuſans dicat: nõ hẽo qd paupi fratri
tribuã. Si veſtimẽtũ vel aliqd vltra
extremã neceſſitatẽ poſſides ⁊ pau-
pi idigẽti nõ ſubuẽis fur es ⁊ latro ſu
mus filij ⁊ dilectiſſimi i reb⁹ tpalibuſ
ſolũ diſpẽſatores ⁊ nõ poſſeſſores: ſi
qd ſupfluũ ꝗ alt frat egeat poſſidẽuſ
furãur imo pei⁹ ꝙ q furat ex iopia ⁊
neceſſitate. Iſte tñ vltra neceſſitatẽ
retiet ꝗ cẽtũ viuerẽt q fame peũt. Il
le vni furtũ fac iſte tot ꝗt nõ ꝯdonat
patiẽtib⁹ neceſſitatẽ: dices forte mihi
meũ ẽ nã h mei dimiſerꝫ t mi pẽtes: ſꝫ
ſi h⁹ tui dimiſunt pentes quo tibi po
tuerũt dimitterꝫ qd ſuũ nõ erat. At ſi
ſuũ erat inges: qs ḋdit ſibi: qd i mun
dũ veniẽtes apportaueit: qd recedẽ
tes ſecũ ferũt. Certe ꝗ paupuꝫ poſſi
dem⁹ in die iudicij corã oculꝭ diuie iu
ſtitie vĩdictã exclamabũt: q hꝫ aures
audiẽdi audiat: q mihi nõ vlt crederꝫ
heu ꝙ guit ſentiet cũ diuitie ſue tran
ſierũt i egeſtatẽ. Lex naturalꝭ h⁹ pci-
pit vt qd ab alijs faciãus. Quid aliꝺ
lex vetus pdicat: At euãgelicã pcon
tare vndiqꝫ qd aliud inſinuãt. Uere
corã deo iudice erũt teſtimõia: qd g⁹
dicã his q ſolũ lapides ꝯgregãt mu-
ros erigũt in altitudinẽ: quorꝝ ẽ cor ⁊
cogitatio vt hũanis oculꝭ op⁹ appare
at: laudeꝫ edificiũ ⁊ totã hic ſuã arbi
tranꝫ iuſtitiã. Sũt ẽt aliq q de rapis
⁊ paupuꝫ ſudorẽ oblatiões ⁊ victias
deo offerũt. Tales obligatiões an e
diuinã clemẽtiã nõ parꝝ ſunt abomia
biles. Qui tã inſipiẽs eẽt vt nõ itelli
gat qd talia edificia ñ cedũt ad gliaꝫ
dei: ſꝫ ad mũdi põpã. Sꝫ ſi qs dicerẽt
qd dicꝭ. nõ ẽ bonũ edificare monaſte
ria vt inde honererꝫ dñs. Ad qd ego
bonũ ẽ dũ mõ paupes violẽtiã ñ ſint
paſſi nec iterpellẽt deũ ꝯ nos. Quo
mõ poſſuꝫ edificare domũ deo placi
tã vlꝭ ſctis ei⁹ ex illis pecũijs de qbus
paups plorãt. Qualꝭ iuſtitia põ eſſe
mũerare mõtuos ⁊ explorare viuen
tes ⁊ de indigẽtia paupuꝫ offerre do
Certe ſi hec deo placeret iuſtitia fo
ret ſocius violẽtie: ⁊ ſi hãc a nobꝭ vel
let oblationẽ ꝯſcius fieret in peccato
At ſi deo diſplicet poteſt placere
omnibus ſanctis.

De diſpoſitone omni-
um viciorum.

Ua de re filij dileciſſimi
q ... ꝺponẽtes oẽm malitiam
omnem dolum ſimulationes inuidias

UVA. BHSC. IyR_100_2

z oēs detractiones ſicut' mō geniti
infātes rationabiles ſine dolo lac cō
cupiſcite vt in eo creſcatis in ſalutē.
ſi tñ guſtatis qꝛ iuſtus z dulcis ē do-
minus. Veſter ſi nō eritis ſicut par
uuli nō intrabitis in regnū celorum.
Paruulus vidēs pulchrā mulierem
non delectatur ꝑcioſā veſtē intuens
nō deſiderat in iracondiā nō pſeue-
rat. Jis nō recordatur non odit: pa
trē ſequit': matrē nō deſerit. Et ideo
nullus ſe regnū celoꝝ cogitet attin-
gere niſi hanc paruuli inocētiā z ſim
plicitatē imitari ſtudeat. i. caſtitatem
habere mūdū ſpernere fratrē dilige
re z in gremio matris eccleſie ſemp
incūbere. Exuite vos dilectiſſimi fi-
lij veterē hoiem z induite vos arma
turā dei vt poſſitis ſtare aduerſus in
ſidias diaboli. Diabolus nihil i mon
do poſſidet. Expoliati ergo monda
nis rebus muntāeis z cito velut vm
bra labentibus cū mundo pugnetis.
Qui ornatus veſtibus cū nudo aliq̄
luctat' citius ad terrā deiicit: qꝛ vñ te
neat' habet. Vis firmiter cū diabo-
lo dimicare veſtimenta proiicere ne
ſuccumbas. Terrena oia quedā cor
poris indumēta. Qui plus poſſidet
citius vincet' Arma vr̄a pugnaturis
ſint caſtitas: patiētia: humilitas: z ca
ritas Hec ſūt arma aduerſus verſu-
tias diaboli qb' ſi moniti fuerit' acci
genis fortitudine lūbos veſtros z ro
borabitis brachiū veſtꝝ. Fortitudo
z decor idumētū vr̄uꝫ ſit. Et cū eritiſ
i ꝑlio ridebit' nō timebit' a frigorib'
nimis. Et bñ fundata erit dom' vr̄a
ſupra firmā petrā que eſt xp̄s.

De luxuria.

e Niſis diaboli luxuria. Heu
q̄t illa iterficit rūphea. Nō
eſt aliud pctm̄ q̄ totiēs diabolus vi-
ctor exiſtat. Fugite luxuriā. Nā ſic
virginitas angelis hoiez equat: imo
plus eā āgelū facit imo luxuria hoiez
pluſq̄ beſtificat: z vt ita dicaꝫ multo
peius beſtia eū efficit. De nullo alio
legit' pctō deū dixiſſe ſe penitere fe-
ciſſe hoiez. Hec hui' mūdi facit opa
Corp' debilitat z q̄ſi ſemp eū mor-
te deſtruit famā denigrat marſupia
euacuat furta iſtruit homicidia cau-
ſat memoriā hebetat cor aufert ocliſ
vtriuſqꝫ hois cecat z ꝑ ceteris iram
dei ꝓuocat ex radice gule orit'. Pro
nullo alio ratu tā māifeſtā iuſtitiā ex
ercuit deus ſine miſericordia quātā
ꝓ iſto. Propt' h' nāqꝫ legit' peccatū
deū mūdo idnxiſſe diluiū. Sodomā
z Gomorā cōbuſiſſe z mltos alios
hoies iteremiſſe. Hoc ē rete diab li
Si qs capit' non cito ſoluit'. Jn iſto
tā graui ꝑlio nemo pōt viuere niſi fu
giat. nemo pōt firmiter ꝑdurare niſi
carnē domet. Qui vio vtit' ignē por
tat i gremio. Nolite igt Apoſtolus
iebriari vio i q̄ ē luxuria. Hoc ꝑliū nō
ſuſtinet' niſi i abſtinētia z ieiūio. Vi-
nū nocet: ſꝫ cētuplo vult' mulierum.
Mlier diaboli ſagita ē: q̄ i luxuriam
hō cito trahit'. Nulus in h' ꝯfidat vi
uēs. Si ſcūs es tñ ſecuruſ ñ es Mu
lier viri ꝑcioſā aiaz capit. Nūqd ab-
ſcōdere pōt hō ignē i ſinu ſuo vt ve-
ſtimēta ei' nō ardeāt: aut ābulat' ſup

UVA. BHSC. IyR_100_2

prunas vt nõ cõburãtur plante eius
Hõ ꝛ mulier: ignis ꝛ palea. Diabol⁹
nũquã insufflare cessat ut accedatur
Huius prelij nunq̃ȝ fieret victor nisi
fugiens. Nunq̃ uiro cũ muliere sint
longa colloq̃a Sola nisi simul loq̃ fa
ciat necessitas. Vir mlieris cõcta ſp
nat mũuſcula ꝛ blãda verba si nõ vlt
luxurie capi laqueis. Tanta sit in-
ter uirum ꝛ mulierũ raritas ut alter
alterius nom̃ nesciat. Plurimi iam
ſanctiſſimi ceciderũt hoc uicio ꝑꝑ ſuã
ſecuritatẽ. Timeatis filij. Si in alijs
peccatis timendum est: in isto multo
plus. Sȝ uere dicã. Hodie sub ſpũali
tatis nomine nouũ fit fornicationis
genus a pluribus. Heu quid ꝓferã.
Hodie n̄ verecundant̃ hoīes q̃nimo
gloriãtur cũ male fecerit. Aliq̃lis in
mulieribus uiget uerecõdia q̃q̃ par
ua. Sed in hoībus ita hec creuit ma
litia vt ille puteť auſcipẽs q huí⁹ do
ct⁹ nõ ẽ Quid plra. Hec sua ẽ festiui
tas: hec oĩs p̄dicatio. Obhᷓ freq̃ntãt
ecclesias ut mulieres uideant ꝛ earũ
utãť colloq̃js q̃tin⁹ ide luxurie crſcat
appetit⁹. Sed q̃d uir miser gloriarĩ
i malitia ista fõte q̃ȝ potẽs es i iniq̃ta
te. Cẽtuplo peccas q̃ȝ mlier. Mlier
mobilť aẽꝛ tu forte te existias illa i do
ilmo ſedȝ ꝛ tu uagãdo mille mõis eã
aq̃as ꝛ aliq̃ñ eaȝ cogis ut ui faciaȝ h
cũ facis q̃a ds̄ tacꝫ ut cogitas q̃d sit
tibi similť ſȝ uẽiet tp̄s q̃ arguet te ꝛ sta
tuet ꝯ faciẽȝ tuã. Vñ filij estote pru
dẽtes ſic ſpẽtes ꝛ simplices ſic colũ
be: ꝛ pugnate virilť cũ ãtiq̃ ſpẽte. Sit
lũbi vr̃i p̄cicti ꝛ lucerne ardẽtes i ma
nib⁹ vr̃is. Et tũc virilť agit[...] cõfor
teť cor nestrũ q̃m̃ q debellãt uos tie
bũt ꝛ i deo facieť virtutẽ: ꝛ ipe ad ni-
bilũ reducet tribulãtes uos.

De dilectione seu Caritate.

Redilecti filij diligite uos iui
cẽ. Nõ. n. accepi hoc ab hoīe:
ſȝ a ſaluatoꝛ ħ inq̃t ẽ p̄ceptũ meũ vt
ligatis inuicẽ. In ſola enim dilectio
ne oĩuȝ uirtutũ bona consistũt: ſic ex
una radice mlti exeũt ramuli: ꝛ ſic ex
caritate oẽs generãť vtutes. Si lin
guis hoĩuȝ inq̃t apostol⁹ loq̃ ꝛ ange
loꝝ ſi oẽȝ habuero ꝓphetiã ꝛ uoue-
riȝ misteria oĩa ꝛ oẽȝ ſciãȝ ꝛ si habue
ro oẽȝ fidẽ ita vt mõtes trãsferã cari
tatẽ ãt non habeã nihil ſuȝ q vãȝ cari
tatẽ hȝ benignus ẽ ꝛ patiẽs. Ille vãȝ
carita ẽ hȝ q ñ tm̃ ꝓxios diligit p af
fectũ cognatiõis ꝛ cãnis ſic Ethnici
ꝛ publicãi faciũt: ſȝ q ita diligit inimi
cũȝ ſic amicũ. In hoc vno põt hõ co
gnoscere q mãet in caritate: ſi ipe ab
eo diligiť q ei aduersať. Certe hoc
q̃plurimũ aduertẽdũ ẽ. Sũt q̃ȝ plu-
rimi q̃ diligunt ſȝ male. In tm̃. n. ali
quẽ diligũt q̃ dilectionẽ di p̄dũt. qui
aliq̃d ꝯ deũ diligũt deoñ sunt digni.
In cũctꝭ vtutib⁹ req̃riť tẽpantia: vt⁹
ſup vult mediũ. Nimis diligere ma
lũ ẽ: min⁹ diligere malũ ẽ: ſȝ vt ius exi
git diligere bonum ẽ. Oĩs dilectio q̃
nobĩ noȝ vitãda ẽ: ꝑꝑ nimiã dilectio
nẽ aliq̃ in luxuriã ceciderunt. Multi
oꝛõẽs ꝛ di obseq̃a dimiſerũt. Hoc q̃p
pe agit superfluus amatoꝛ vt q̃ diligit
semp videre velit: nimis ꝛ stult⁹ ama
toꝛ ignoꝛat ſiq̃dẽ ꝛ iusticiã ꝛ vitateȝ:
ratiõe caret modũ nescit: neq̃ȝ aliud
cogitaꝛ põt quã q̃ diligit. Amõ iste

UVA. BHSC. IyR_100_2

ū accipit ði ĩpoſſibil'tate ſolatiū neqȝ de difficultate remediū. Impoſſibile ē hoīez q̄ talē hȝ amorē ðo poſſe acceptabiles oīōes facere: h amor nō eſt caritas ſȝ ē ſtultitia. Oēs nr̄os debem⁹ diligē frēs ſicˇ noſmetipſos ita ꝙ vicia nō diligant. Pu̇ire malū caritas ē plus meliorē diligere iuſtū eſt ſic diligēdi ſūt hoīes' vt bōitās exalteť ꝛ viciū ðturpet v̄a caritas exigit vt deū diligāus ex toto corde ꝛ ex tota mēte ꝛ ex totꝫ viſcerib⁹ nr̄is ꝛ ita ſingulariť qð cū ðo nihil aliud diligāus ꝛ ꝓximū nr̄um ſicˇ nos. In duobus his mādatꝫ tota pēdet lex ꝛ ꝓphete Qui ſine caritate ē ſine deo eſt q2 deus ē caritas ꝛ caritas ē ðus q manet in caritate in celo ē vna caritas oium bonoꝝ. Ubi caritas vera ē ibi nulla inuidia ē ibi ābitio nulla cog°ſcit: nec murmur: nec ðtractio: nec ðriſio: ſed ē oib⁹ vna ꝛ eadē volūtas: hᵒ ſi tote frēs q2 ſi nō hētis caritatē ꝑfectā ſub diabolica ptāte eſtis: nec vltra deus vobiſcū hītat. Et q ſine ðo ē in inferno eſt. Iccirco ꝑdilectiſſimi filij mei orō vos dū tpſ hētꝫ ne i vanū ði gr̄iā recipiatꝫ. Gr̄a dei oib⁹ data ē ꝑ mortē filij ei⁹ dū iſto tpe breuiſſimo viuimus ſeminēus q2 poſtmodū ſuo tēpore metēus. Breues dies hoīs ſť ꝑcidiť velut atexēte vita nr̄a. Tanꝙ fur mors venit: cū mortuus fuēit hō ū ſumľ ðſcēdit cū ip̄o gl̄ia dom⁹ eis diuites in hōis ꝙuis in minimis ducūt dies ſuos ꝛ in pūcto ad iferna ðſcendūt. Opa cuiuſlibȝ ſequūť illū: patū eſt: vt hoīs cui⁹ mala ſēp fuit vita: bona ſit mors ſiue bonū ſiue malū tpe iſto feceritis: illð idē poſt finē mortꝫ inuenietis: ſi expectetis q2 tp̄s iſtud acceptabile ē: dū dulcē hētꝫ· nō ābuletis i teneb(q ābulat in teneb(neſcit q̄ vadat. Lux vera xp̄s ē q lucet i tenebris ꝛ illūinat oēȝ hoīez venietē ꝛc. Ut g° filij luc(ſitꝫ ꝛ tenebř vos ñ cōꝑhēdāt ad xp̄ȝ accedēte lapidē viuȝ ab hoīb⁹ reprobatū a ðo āt electuȝ ꝛ ip̄i tāꝙ lapides viui ſup edificāini: ꝛ in oīb⁹ exhibeatꝫ voſmetipſos tanꝙ ei⁹ miniſtros in mľta paciētia i tribulatiōib⁹ in neceſſitatib⁹ i āguſtꝫ in pelag(in carcerib⁹ in ſeditiōib⁹ in laborib⁹ in vigilijs in ieiunijs in caſtitate in ſcia i lōganimitate i ſuauitate i ſpiritu ſcto i caritate nō ficta in v̄bo veritatꝫ in uirtute ði.

De mēdatio.

Non ſit iter vos mēdaciū. Oīs vir mēdax abōiabil'ē ðo. Eſt nāqȝ ðs vitas ꝛ vitati obſtat mēdaciuȝ oē fugiat(v̄bū ocioſū. ð q̄libȝ. n. v̄bo ocioſo ꝛ vano redem⁹ ðo rationē Silētia diligite.

De ſiletio.

vbi ē mľtilogū ibi freq̄nť ē mēdaciū vbi mēdaciū ibi pectm̄. Sermo iudicat q̄l'ē hō. i ore ſacerdot(vľ mōachi raro vľ vnꝙ fit v̄bū i q̄ ñ ſonet nomē xp̄i. ſepe diuinā ruminet legē. Et .n. q i lege dñi m̄ditabiť die ac nocte ñ abiēs i ꝯſilio ipioꝝ neqȝ i via pectorū erit tāꝙ lignū plātatū ſec⁹ ðcurſ⁹ aqꝝ cui⁹ folia ñ ðcidēt ſȝ dabit frucū ſuū i tp̄e ſuo ꝛ oia q̄ꝙqȝ fecēit ſp ꝓſpabūť.

De mala ſocietate vitanda.

Certe nil taȝ nocet homini q̄ȝ mala ſocietas. Talis. n. efficiť hō q̄liū ſocietate fruiť nūqd cū agno lup⁹ habihabitať. Uir caſtus cert.

UVA. BHSC. IyR_100_2

certe luxuriosi ſocietatē fugit. Plus quā impoſſibile puto virū diutius in bonis pmanere operibus qui maloꝝ aſſidua cōuerſatione vtitur. Cum sancto pſalmiſta iquit ſanctus eris. ⁊ cum electo electus eris: ⁊ cū puerſuꝫ peruerteris. Sicut nanqꝫ nocet mala conuerſatio ita bona prodeſt. Nil pōt huic comparari theſauro. Qui bonam iuuenit ſocietatem uitam inuenit diuitijs affluit. Certe uere dicā: Perraro homo vel bon⁹ uel malus efficitur niſi ob ſocietatis cauſam pueri cor tāꝙ tabula in qua nihil pictū ē fore dicitur. Illud ergo qđ a ſocietate recipit uſqꝫ ad ſenectā retinet ſiue bonum ſiue malū ſit. Raro cum iuuene iuuenis habitet. Nam ignis ſi apponatur igni calorem nō extinguit ſed enutrit Semper uir quē delectat ſapientia ſe maiori etate: ⁊ ſapientia ſocius exiſtat. Alioquin ſibi ſimili ſocietur aſſidua ſocietate de ſtultitia in ſtultitiā dilabitur.

De iuramēto ꝓhibēdo.

a Nte oīa aūt fili mi nolite iurare oīno neqꝫ per celū neqꝫ per terrā neqꝫ p aliud quodcūqꝫ iuramētū. Sit aūt ſermo ueſter eſt ē: uō nō: cuius ore freqūēs ſonat iuramentū in ipſo hoīe praua ē dei cognitio ⁊ dilectio. Si non eſt qđ iuro deū eſſe nego. preceptū.n.dei prohibet. Non aſſumatis dei nomen in vanū.

De Oratione.

o Rationibus iſtate cōtinuis Multū valet freqūēs oratio ⁊ duota. Oratio hominē a terra ſubleuat: ad celeſtia vehit. ⁊ facit hominem cū deo loqui ⁊ gratias ab eodē obtinet: dūmodo ſit deuota ⁊ mixta lachrimis. Multum valet oratio frequens cōſparſa lachrymis ad ꝓmerendā diuinā clementiā. Ad exauditionis beneficiū obtinuit. Ezechias ſtatim gratias a dño ſuis lachrymis ⁊ orationibus vt mutaret ſentētiam quā ſibi dixerat. Liberauit de⁹ Suſanā a iuditio dire mortis pp orationem ⁊ lachrymas. Orationibus Helie celū dedit pluuiā qđ clauſū fuerat tribus ānis ⁊ ſex menſibus. Si quo egetis petatis dño orationibus ⁊ lachrymis in fidem nihil dubitantes. Qui fidē.n.verā habꝫ vt granū ſinapis qcqd petierit fiet ei Ille idē dominus ⁊ diues in oībus qui tūc erat. Et nūc ſpes noſtra ⁊ gaudiū noſtrū cogitatio noſtra: ⁊ oē deſiderium noſtrum ſit ſemp deus: qm̄ ex xp̄o ⁊ in ipſo ⁊ p ipſū ſunt oia in quo viuimus p quē mouemur ⁊ ſumus ſine quo penitus nihil ſumus.

De exortatiōe fratꝝ i hora mortis.

i Am filij mei nō multa loqr vobiſcum. Venit.n.hora ad quā natus ſum. hac cōditioe huc veni vt exirē. Nūqꝫ natus fuiſſē ſi mori nō debuiſſem. Suo tpe nō pepercit deus filio ſuo: ſed pro oībus nobis fecit ipſum mori in crucis ſtipite p cui⁹ mortē mors nr̄a mōs ē. Nemo.n.noſtrum ſibi viuit ſed nec moritur. Siue.n.viuimus ſiue morimur dñi ſumus. In hoc vocat̄ xp̄s dñs viuorum ⁊ mortuoꝝ. Si.n.xp̄s

UVA. BHSC. IyR_100_2

mortuus eſt certe nō eſt ſeruus maior domino ſuo. Jccirco ⁊ nos moriemur. Si eniꝫ reſurrexit habemus ſpem firmiſſimā quod ⁊ nos reſurgemꝰ. Et ſi Chriſtus reſurrexit amplius nō moreret̄ certe ⁊ nos poſt reſurrectionem noſtrā nunquā moriemur: ſed ſemp cū chriſto in gloria ſtabimꝰ. Cū.n. mortuus fuerit xp̄s verus homo noſter ſimul mortuus eſt vt deſtrueret̄ corpus peccati vt fieremus vnū corpus cū illo. Jccirco ſi reſurrexit Chriſtꝰ etiā reſurgemꝰ cum illo: qꝛ ſumus membra eius. Si aūt ⁊ chriſtus nō plus morietur nec nos ſimiliter. Quo quidē filij mei dilectiſſimi: ſi nunc morioꝛ credō quod redemptoꝛ meus viuit: ⁊ in nouiſſimo die de terra ſurrecturus ſuꝫ: ⁊ rurſuꝫ circūdaboꝛ hac pelle mea ⁊ in iſta propria carne mea videbo ipſuꝫ ſaluatorē meū quē viſurus ſum ego ipe qui nunc loquoꝛ: quē hic nunc cernis morientē: ⁊ non certe alius loco mei ⁊ iſti proprij oculi mei qbus vos video cōſpecturi ſunt. Unde dilectiſſimi filij mei videte quomō caute ambuletis non quaſi iſipientes: ſed vt ſapientes. ⁊ nolite ſecundū carnem ambulare: qꝛ ſi ſecundū carnē ambulabitis moriemini. Sed ſpiritu ābulantes facta carnis mortificatiōe nūc mecū exultate cantate ⁊ pſalite abiſcite veſtimenta luctꝰ ⁊ triſtitie. ſpargite cinerem de capite. iubilate deo ⁊ pſalmū dicite nomini eius. date gloriam laudi eius: quoniam huc uſque tranſiui per ignem ⁊ aquā. ⁊ ecce nūc inducit me ⁊ refrigeriū ⁊ introibo in domū domini vt reddā vota mea de die in diē. O q̄ lucrum ē mihi mori qm̄ viuere meū deinceps chriſtꝰ erit Ecce tereſtris domꝰ huius habitationis diſſoluit̄ vt alia ſuccedat non manu facta habitatio eterna in celis Ecce quod mortale ē veſtimentū exuoꝛ vt eternū iduar. Huc uſqꝫ pegrinatus ſuꝫ iaꝫ r̄deo ad patriā ecce brauiū capio pro quo in agone cucurri Ecce portū attingo quē tanto deſideraui deſiderio. Ecce de tenebris ad lucē de periculis ad ſecuritatē. de inopia ad diuitias. de prelio ad victoriā. de triſticia ad gaudiū de ſeruitute ad dominū. de tēporali ad ꝑpetuū de fetore ad odorē ſuauiſſimū vehoꝛ Hic cecus ſum ⁊ illuminoꝛ. vndique vulneratus ⁊ ſanoꝛ. Hic ſemp cō triſtatus ſum ⁊ ecce iaꝫ letificoꝛ. hic viuens ⁊ iam vere viuificoꝛ.

De miſeria huius mundi.

O Uita mundi: nō vita ſꝫ mors vita fallax vita onuſta triſtitijs imbecilis ⁊ vmbratica: vita mendax: nunc flores ⁊ ſtatim areſcis vita priuans. vita timens. vita fragilis vita momētanea ⁊ caduca: que quāto magis creſcis tanto magis decreſcis cū plus ꝓcedis pius ad mortē propinquas. O uita plena laqueis quot in mundo homines illaqueas quot per te iam ſuſtinent tormenta infernalia. Quā beatus qui de tuis non curat vanis blanditijs. Quā beatus q tuas agnoſcit fallacias. Quā beatiſſimus q te benepuatus eſt. melioꝛ

UVA. BHSC. IyR_100_2

eſt negociatio eius argento ⁊ auro-
p̄mi ⁊ puriſſimi fructꝰ eiꝰ. O moꝛs
dulcis ⁊ iocūda. Naƺ certe es moꝛs
que vitā verā largiris que fugas fe-
bꝛes ⁊ vulnera famā extinguis ⁊ ſiti
O moꝛs iuſtiſſima pia bonis ⁊ aſpe
ra malis hūilias ſuperbū diuitē ⁊ po
tentē ⁊ exaltas hūilē. ꝑ te paupes ſa
nant: Tu aurū pꝛoicis tumalis das
ſuppliciū ⁊ iuſtis eternū p̄miū. Eia
boni milites chꝛiſti cūfidatis in dn̄o
⁊ i potentia virtutis eius. Nolite ti-
mere cōſequimini a dn̄o miſericoꝛ-
diā ſi ſeperabitis in eū. Eſt eni ipſe
pius ⁊ miſericoꝛs ⁊ nullū deſerit ſe-
perantiū in ſe. quis cōſiſus eſt i dn̄o
⁊ d̄relictus eſt. Si antē vos nūc d̄re-
linquo dn̄s nō ne vos recipiet. ipſe
eniƺ vobis legē cōſtituit in via ſua di
riget vos in ſemitā rectā ⁊ nō tradet
vos in aīaƺ pſequētiū vos. Viriliter
ergo agite ⁊ cōfoꝛtetur coꝛ veſtrum
⁊ ſuſtinete dn̄ƺ. Eſt eni dn̄s in celo
pius ⁊ miſericoꝛs: q ſuos ſolus nullo
mō d̄ſinit iuuare famulos. Nō tur-
betur coꝛ veſtrū neqƺ foꝛmidet Spe
rate ī dn̄o ⁊ effundite coꝛā illo coꝛda
veſtra: quia ipſe erit adiutoꝛ veſter.
Si enim abeo nunc iteꝝ me videbitꝭ
⁊ gaudebitis ſimul: quia nō multum
poſt hos dies quo ego vado ⁊ vos
poteritis venire. ⁊ vbi ego ero ⁊ vos
eritis in gaudio quod nemo tolet a
vobis. Mementote filij cariſſimi
quomō poſt moꝛtē Moyſi deꝰ ele
git Joſue ducē ⁊ pꝛotectoꝛē poplo
ſuo. Et eleuato Helia ꝑ turbinē i cur
ru igneo i celū fecit Heliſeū i populo

eē ꝓpphetā: iq regeuit ſpūs helye nū
qd nūc exinanita ē manꝰ dn̄i. An ob
litꝰ ē d̄s miſereri aut cōtinebit i ira
miſricoꝛdiaƺ ſuā. Dn̄s erit pars he
reditatis veſtre ⁊ calicis veſtri ⁊ ipe
reſtituet vobis hereditateƺ veſtram
Suſcitabit namqƺ ex vobis aliū pa-
ſtoꝛē: cui dabit verbū euangelizandi
⁊ ille ingredietur ſine macula ⁊ ope-
rabitur iuſticiā. Et rogo deū meum
qui edixit ⁊ reduxit me ſecūdū volū
tatē ſuā vt ſiqs ex me fuit ſpiritꝰ ad
obediendū pꝛeceptis ſuis quod i il-
lo quē mittet vobis paraclito ⁊ pa-
ſtoꝛe fiat duplex: En Euſebiū filiuƺ
meū p̄dilectiſſimū habebitis vobiſ-
cuƺ: ⁊ ipſuƺ tanꝙ me audietis. Ipſe
eniƺ erit vobiſcū in patrē ⁊ vos tanqƺ
filij obediētes in caritate cū humili-
tate ⁊ manſuetudīe ⁊ cū omni patien
tia ſi qd in vobis fuerit neceſſitas re
feretis ad eū. Obſecro vos vt ſolici-
siti s ſeruare vnitatē ſpiritus in vin-
culo pacis. Vnū coꝛpꝰ ⁊ vnus ſpiritꝰ
ſitis ſicut vocati eſtis in vna ſpe voca
tionis veſtre. Vnus ē deus ⁊ pater
omniū Jeſus xp̄s cui ſoli i vna ſimul
viuentes fraternitate placere cupitꝭ
eius eſtote imitatoꝛs: ſicut filij cariſ
ſimi ⁊ ambulate i dilectione: ſicut ⁊
ipſe dilexit vos ⁊ tradidit ſe meipƺ
ꝓ vobis vt redīeret nos ⁊ faceret ac
ceptabiles ſectatoꝛes bonoꝛum ope
rum. Vnicuique noſtrū det ipſe gra
tiam ſecundum menſuram domina-
tionis ſue det vobis de roꝛe ſpiritus
ſancti abunde vt habeatis coꝛ ad col
lendum eum. Ad aperiat coꝛ veſtrū

UVA. BHSC. IyR_100_2

in lege ſua ⁊ in preceptis ſuis vt co-
gnoſcatis eum ⁊ faciatis eius volun
tatem nec nos vnquā deſerat.

Ortatur Euſebium ad virtutes pre
lato neceſſarias.

t u autē Euſebi fili mi conſur
ge induere fortitudinē. Sem
per ſubdit⁹ eſto domino nec
emuletis eum vt neqter facias ſalus
tua a deus in ſempiternū erit ⁊ iuſticia
nō deficiat humilior ſis omnibus le-
ua in celū oculos tuos. Lex dei ſem-
per ſit in corde tuo. Noli timere ob-
probriū hominū ⁊ blaſſemias eoꝝ
nō metuas. ſi ſperabis in domino aſ
ſumes fortitudinē ⁊ veniet tibi pēne
vt aquile ⁊ volabis ⁊ nō deficies. vni
uerſa legis domini ſecure loqueris
omnibus. Ne timeas a facie homi-
nuꝫ quia cū illis eſt ſemper dñs cum
quibus eſt veritas deſcenditqꝫ cum
illis in foueā ⁊ in vinculis non dereli
quit eos ſed a ſeductoribus tutat il-
los ⁊ eſt illis adiutor ⁊ protector i tē
pore tribulationis. Certe non facile
timet mortem hanc imo vt plus di
cam odit hāc vitā q ſe bene ageṙ cer
nit. Ecce cōſtituo te ſup ſocietatem
iſtā vt euellas ⁊ deſtruas ⁊ diſpdes
⁊ diſcipes ⁊ edifices ⁊ plantes. opor
tet eni te eē irreprehēſibilē. Pōt ma
le alios corrigere cui pōt quē corrigit
dicere ⁊ tu ſimiliter facis. Tibi amo
do maior erit labor ſed maius premi
um. Eſto ſobrius prudens ⁊ pudic⁹
hoſpitalis ⁊ doctor nemini violentiā
facito: ſed omnes equaliter dilige ⁊
tanto plus quanto melior eſt. Non
ſis perſecutor ſed modeſtus non lit
goſus nec cupidus. Tu enim predi-
ca opportune verbū dei omnis ſcri-
ptura diuinitus inſpirata vtili⁹ ē ad
docendum ⁊ acquire verba que pre-
dices orationibus valet enim huius
modi predicatio ⁊ doctrina ad illu-
minandum ad arguendum ad corrū
pendū ⁊ ad erudiendum in iuſtitiaꝫ
vt perfectus ſit audiens ⁊ i omni bo
no opere inſtructus. Eſt enim xp̄s i
celo ſedens ad dexteram virtutis dī
reuellans miniſteria ⁊ docens omnē
ſcientiam. In omnibus fili dilectiſſi
me p̄be te ipſuꝫ exemꝑ luꝫ bonorum
opū in omni ſanctitate ⁊ bonitate. nā
capite patiente totū debilitaṫ corp⁹
Ut ergo te doceam breuiter facies
omnia bona ſi timueris deum.

Recomendat ſe orationibus
aliquorum.

p Atri meo reuerendiſſimo.
Damaſo portuenſi epiſcopo ſcri-
bens facies mei memoriam vt habe
at me in orationibus ſuis nec corrū-
pi dimittat opera que tanto labore
contexui ab hominibus iniquis ⁊ do
loſis a quibus ſepe expugnatus ſum
a iuuentute mea. Eccleſiam pruden
ter cuſtodiat ſciens quoniam mali
erigent ſe illaqueantes animas ſim-
plicium quos conatus ſum educere
in viam rectam loquentes in ore ſuo
⁊ gaudium habentes in labijs ſuis
quoniam obmutui. Et ſi lui a bonis
⁊ proiectus ſum in monumento dor
miens. Spero. n. i dño qđ benignus
ē ⁊ ñ dreliquet fideles ſuos. Gaudi-

UVA. BHSC. IyR_100_2

um eni habeo magnū ⁊ cōſolationez
preſumēs ꝺ miſericordia domini qꝺ
virum mirabilē ⁊ multe ſcientie ⁊ bo
nitas Auguſtinū Iponenſem epiſco
pum omni pfectione ⁊ veritate redi
mitū poſt me relinquo. ꝓpter quem
multā fiducīā habeo in xpo Jeſu ſu-
ſtentandi fidē noſtrā cui de me ſcri-
bens hꝰ ipſuz rogato vt tanꝗ fidelis
pugnet miles: ne veniant quod abſit
mala genti noſtre. Theodoro ſena-
tori ⁊ omnibus in Chriſto fratribus
me recomendes.

Oſculū pacis dat fribꝰ.

f Initis his verbis ſanctiſſimꝰ
iocūda voce cōuerſus ad fra
tres igt accedite huc vt tāgā vos fi-
lij mei anteq̄z a voƀ recedā ad quez
appropiquātibꝰ illis ſingulos brachi
is vt potē melius poterat āplectens
cuilibet pacis oſculū tribuit. Deinde
vocē mediocriter eleuās vult placi-
do ⁊ iocūdo extēſis ī celū manibꝰ cō
uerſuſq̄z ad dn̄z oculis gaudij lachri
mis inundantibus dixit.

Oratio quā fecit ad Jeſum.

p Je Jeſu virtus mea refugiū
meū ſuſceptor meꝰ laus mea
⁊ liberator meus ī quo ſpaui cui cre-
didi ⁊ dilexi ſūma dulcedo turris fō
titudinis ⁊ ſpes mea a iuuētute mea
voca me dux vite mee ⁊ reſpōdebo
tibi opi manuū tuaꝝ qꝺ tu ꝺ limo ter
re creator oīuz formaſti qꝺ oſſibꝰ ⁊
neruis cōpegiſti cui vitā ⁊ miſicor-
diā moriēs tribuiſti tue clemētie pō
rige dexterā. Jube dn̄e ne morer is
ga tēpusē vt puluis ī puluerē reuer-
tatur ⁊ ſpiritus redeat ad te ſaluato-
rē q huc miſiſti illuz. Api illi ianuas
vite. Nā cū ꝓ me ī ligno crucis tan-
ꝗ latro pependiſti tu ꝓmiſiſti mihi
ꝙ cū reciperes. Veni dilecte mi te-
neā te nec dimittā. Introduc me in
domū tuā. Tu ſuſceptor meus es ⁊
gloria mīa ⁊ exaltaƀ caput meū Sa-
lus mīa ⁊ benedictio mea Suſcipe
me miſericors deus ſecūdū multitu
dinē miſerationū tuaꝝ. Nā latronē
ad te currentē ī cruce moriēs ſuſcepi
ſti Poſſideā te beatitudo ſempiter
na. Cecū ſecuſ viā clamātē Jeſu filij
dauid miſerere mei lūīne tue viſiōis
eterne ilumiat. O lux inuiſibilis q̄ ca-
rens thobias clamabat. Quale mi-
hi gaudiū cū ī tenebris ſedeo: ⁊ lumē
celi nō video. O lux ſine qua non eſt
veritas nō eſt diſcretio nō ē ſapiētia
neq̄z bonitas: illum oculos meos ne
vnq̄z obdormiā in morte ne quando
dicat inimicus mīus ꝑualui aduerſꝰ
eū. tedet aīaz meā vite mee loquar in
amaritudīe anime mee egrotꝰ ſum
infirmata eſt in pauptate vita mea
oſſa mīa ſicut in frixorio cōfrixa ſunt
Et ideo ad te curro m̄dicū: ſana me
dn̄e ⁊ ſanabor ſaluū me fac ⁊ ſaluus
ero ⁊ qm̄ in te cōfido nō erubeſcā at
q̄s ego ſuz piiſſime deus vt tā auda-
cter loquar ad te. peccator ſuz ⁊ ī pec
catis totus natꝰ genitꝰ ⁊ educatꝰ ca-
dauer putidū vas fetidū eſca vermi
uz. Heu mihi dn̄e pce mihi. Que vi
ctoria ſi pugnādo mecū viceres me
q ſuz minꝰ ꝗ ſtipula āte faciē venti.
Dimitte oīa peccata mīa ⁊ erige de

UVA. BHSC. IyR_100_2

ſtercore pauperem. Certe domine ſi placet dicã non debes me recurrẽtẽ ad te fugare: quia tu es deus meꝰ Caro tua de carne mea ⁊ oſſa tua ꝺ oſſibus meis. Propter hoc nanque non derelinquens patris dexteram adheſiſtiꝰ mee humanitati factus homõ ⁊ deus ꝙ prius eras permanens in vna eadẽque perſona. Et hoc quare tam arduũ ⁊ inopinabile ꝑpetraſti niſi vt cõfidenter ad te recurrentẽ tãq̃ ad fratrẽ ⁊ vt tuã mihi misericõditer cõdonares diuinitatem. Quapropter exurge adiuua me dñe exurge ⁊ ne repelas me in finẽ.. Sicut ceruus deſiderat ad fontes aquaꝝ ita ſitiens aĩa mea petit te fontẽ viuũ vt hauriat aq̃s ĩ gaudio de fontibus ſaluatoris ne ſitiat ãplius. Quãdo veniet ⁊ apparebit ante faciẽ tuã domine mi: qñ reſpitiens reſtitues animã meã a malefactis eoꝝ ⁊ a leonibꝰ vnicã meã Utinã apẽderentur peccata mea qbus irã merui ⁊ calamitas ꝙ patior in ſtatera. Quaſi arena mariſ hec grauior apparet. Unde ⁊ ſi ãplius expectes tribulationẽ iueniam ⁊ dolorẽ. veni gaudiũ ſpiritus mei vt delecter ĩ te. Reuella mihi viã tuam letitia cordis mei iueniã te deſideriũ cordis mei. Sicut ſeruꝰ ꝑſtolaꝛ̃ finẽ operis ſui: ſic ⁊ ego te expecto. Intret poſtulatio mea in cõſpectu tuo dñe vt fiat manꝰ tua vt ſaluũ me faciat. Ecce virũ deſcẽdẽtẽ ĩ yherico q captꝰ a latronibꝰ vulneratꝰ ſuꝫ ſemiuiuus relictus ſuꝫ. Tu pie ſamaritane recipe me: peccaui nimis in vita mea: malũ corã te feci: nõ te cognoui ĩgratus fui tot beneficioꝝ tuoꝝ. Nõ vt decebat te laudaui: forte multotiens veritatẽ tacui: ĩ corde meo cũ pulſabas ad hoſtiũ cordis mei piger fui vt te reciperẽ reuerenter corpus putridũ velut vmbra ꝺcliatuꝝ nimio dilexi affectu verbis vanis os iquinaui mens mea nõ ſemꝑ fuit ĩ teſtamẽto legis tue: nõ auerti oc̃los meos vt ñ aliquãdo viderẽt vanitatẽ aures meas. quãdoq; v̉bis ĩutilibus inqnaui manus meas ad ꝓximi neceſſitateꝫ nõ extendi pedibꝰ ad iniq̃tatẽ cucurri. Quid plura dicã. A plãta pedis uſq; ad verticẽ capitis nõ ẽ in me ſanitas. Certe niſi in ligno crucis moriẽs me adiuuaſſes digna erit ĩ inferno habitare mea anima. Ego pie ieſu ſum pars tãti ꝓcij ꝓ me fudiſti ſanguinẽ tuũ ꝓcioſuꝫ nõ me refutes. ego ſum ouis que erraui. Require eam bone paſtor ⁊ appone eã ouili tuo vt iuſtificeris in ſermonibus tuis. Nã ꝓmiſiſti mihi qꝺ ĩ quacũq; hora peccator ingemuerit ſaluus erit. Holẽs factꝰ ſuꝫ iniq̃tates meas ego cognoſco ⁊ delicta mea corã me ſunt. Uerꝰ non ſuꝫ dignus vocari filius tuus qꝛ peccaui ĩ celũ ⁊ corã te. Auditui m̃o da gaudiũ ⁊ leticiã: auerte faciẽ tuaꝫ a peccatis meis delle iniq̃tates meas ſecundũ magnã miſericordiã tuã Nõ ſecũdu peccata mea; facies mihi neq; ſecũdũ iniq̃tates meas retribuas mihi: ſed adiuua me deus ſalutaris meus: ⁊ ꝓpter honorẽ nomis tui libera me Benigne fac ĩ bona vo

UVA. BHSC. IyR_100_2

uitate tua inhabitē i domo tua oib⁹ dieb⁹ vite mee vt in ſeculū ſeculi cuȝ habitātibus i ea laudē te. Surge propera ſpōſe dulciſſime aīe mee ⁊ noli cōſiderare ꝙ fuſca ⁊ nigra ē peccatiſ oſtēde illi faciē tuā ſonet vox tua i aurib⁹ meis vox tua dulcis ⁊ facies tua decora. Ne auertes eā a me ⁊ ne declines i hac hora a ſeruo tuo. Ne tradas me. Expecto te dn̄e. Credo videre dn̄i i terra viuētiū. Ueni ergo dilecte mi. Egrediamur in agrū. Videam⁹ ſi floruit vinea: cōuerte planctū meū in gaudiū mihi. iclina ad me aurē tuā accelera vt ď hac lachrymarum valle ⁊ miſeriaꝝ eripias me.

Precepit corpus ſuum in terris nudum ſepeliri.

e Cce vbi vir ſanctiſſim⁹ continuatus lachrymis ⁊ manibuſ in celū erectis dixit: parūper ſiluit: ď inde fratres ītuens dixit. Precipio vobis filij mei dilectiſſimi per virtutem ⁊ nomē dn̄i Jeſu vt corp⁹ meuȝ cū diſſolutū fuerit in terrā prope p̄ ſepe dn̄i mei nudū ſepeliatis: vt ferat ſecū rediens qđ veniēs apportauit. Nudus ide egreſſus ſum nudus reuertar illuc. Societur terra terre. Nō decet terraȝ ſociari lapidibus. Appetit eni naturaliter ſuuȝ ſimile quodlibet. Iteꝝ rogo vos qđ corp⁹ dn̄i mei ieſu xp̄i afferatis: ꝙtū i ſuo lumine videā lumē: vt firmās ſuper me oculos ſuos det mihi intellectuȝ ⁊ īſtruat me ī via hac qua gradior.

Petit corpus xp̄i ſibi dari.

Unc qdā fratꝝ ad locū accedēs ſacratiſſimū ieſu xp̄i corp⁹ obtulit. qđ vbi vir dn̄i videre potuit nob ei auxiliātib⁹ ꝓſtrauit ſe i terrā. ꝓtinus ⁊ voce ⁊ lachrymis ꝙtū poterat clamās. Dn̄e qs ego ſuȝ vt ſim dign⁹ ꝙ ſub tectū meū itres. Meruit hec peccator hō certe nō ſuȝ dign⁹. Tu moyſi noluiſti vno ictu te mōſtrare. Cur nunc tm̄ hūilias vt patiaris ad hoīeȝ deſcēdere publicanū ⁊ peccatorē. Et nō ſolū cū illo mādu care vis ſȝ te ipȝ ab illo māducari iubes. Cū que prope illū eſſet ſacerdos erigēs ſe vir domini glorioſ⁹ genib⁹ flexis eū cūctis tenētib⁹ magnis lachrymiſ ⁊ ſuſpirijs ⁊ ꝙpluries ꝑcutiēs pect⁹ ſuū dixit: tu es deus me⁹ ⁊ dn̄s me⁹ an forte alius. Certe tu es ille q cuȝ deus eſſes ſolus ante oia tp̄a ⁊ ſine pricipio gēit⁹ a tēpoꝛe eterna ⁊ iueſtigabili generatiōe q cū ip̄o pr̄e ⁊ ſp̄u ſancto vnus deus es ꝑmanēs illud idē qđ eras ⁊ es itra vnius puelle cōpuſculū te clauſiſti fact⁹ homo ſic ſuȝ vere deus ⁊ homo es: ſic. n. i virginabili vtero hoīeȝ ſuſcepiſti ꝙ nec ſine homīe deus es nec ſine deo hō ꝙuiſ nec diuinitas ſit hūanitas nec hūanitas diuinitas. Nō ſunt cōfuſe naturꝫ ꝙuis ſit vna ⁊ eadē i te ꝑſona ne es caro ⁊ fr̄ me⁹. vere ſic. fameȝ habuiſti fleuiſti ſitiſti: meas infirmitates habuiſti vt ego: ſȝ tm̄ i te peccādi ifirmitas ⁊ defect⁹ nō fuit vt in me. nō: eni pecaare potuiſti vt ego in te fuit corporaliter ⁊ ē ois plēitudo gr̄e. nō eni tibi fuit data gratia ad menſuraȝ Tua. n. aīa ſtatiȝ cū vnita fuit iſepera

UVA. BHSC. IyR_100_2

biliter diuinitati: oīa perfecte ſciuit ⁊
potuit que ipa pōt diuitas. Quātū
ad diuinā naturā que i te ē eterno pa
tri dō eq̄lis es ſed ob illā q̄ȝ pro nob
aſſumpſiſti hūanitatē minores. Nec
tū eo aliqd icurris vitupiū. Tu nem
pe ille es quē i iordanis alueo bapti-
zāte ioāne vox ſubito paterna celitꝰ
itonuit: hic ē gen s ē filius meꝰ dilectꝰ
i quo mihi bñ conplacui ipȝ audite.
Et ſpiritus ſanctꝰ iſte vt colūba deſcē
dēs te vnū eē cū pr̄e ⁊ eodē i ſubſtan
tia declarauit. Tu ne bone Jeſu pro
me crucis tā grāde i tuo iſto qd pñs
cerno corpore ſubiſti ſupplicium vt
mortē quā meis icurrerā flagitijs in
terimeres aīas antiq̄ꝝ q̄s dudū dia-
bolica poteſtas miſeras īfernalibus
māſionibꝰ retiebat recupares: ⁊ to-
tā hūanā naturā q̄ corruerat i mortē
ppetuā tuo cū ipa pacificato pr̄e ad
vitā iterminabilē tuo quē p ipa fudi
ſti ſanguīe pcioſo ruocares: cuiꝰ qdē
vite die reſurgēs tertia de illo in quo
mortuꝰ iacuiſti baratro certitudine
firmiſſima cōprobaſti. Quo qdem
nr̄a eſt ſolidata fides ⁊ aucta ſpes: vt
ſic icorruptibil' ipaſſibil' ⁊ imortal' re
ſurrexiſti: ſil' ⁊ nos reſurgemꝰ. tu cer
te bone ⁊ pie dñe poſt tuā mirabileȝ
⁊ ſingularē reſurrectiōeȝ q̄draginta
expletis diebꝰ qbꝰ expiētia lucida in
dicioꝝ m'tiplicīū te ab iferis viuum
reſurrexiſſe dclaraſti ⁊ nulla dubita-
tionis oriret' calligo ad celos cūctis
cernētibꝰ diſcipul' tua virtute ppria
aſcēdēs: ideq̄ȝ ianuas reſerās para-
diſi ad dī pr̄is oīpotēs dexterā cū ſe
diſti vbi ſine ſine manes. Tu iſup bo
ne ieſu a deo ꝯſtitutꝰ iudex viuoꝝ
⁊ mortuoꝝ ſicut i illo aſcēdiſti die ita
i tremēdo ⁊ horribili vniuerſali die iu
dicij deſcēdēs reddere ſingl'is ſecū-
dū opa q̄ fecerūt. Corā te certe tunc
pcident reges: oīs ſtrata erit dñatio
te tūc oēs tiebūt q te nūc ꝯtēnūt. qd
tūc tibi ifelices hoīes q nūc gloriātur
cū male fecerit dicēt q te oīa ſcietem
cernēt: qbꝰ nullū āplīꝰ erit remediuȝ
miſicōdie. Quid i cōſpectu tuo po-
tētis oīa cernēt oīa ⁊ ſolū qd iuſtū eſt
iudicāt faciēt miſeri q totū ſuū i mū-
di vanitatibꝰ ⁊ flagitijs amiſerūt tps
plus diuitijs q̄ȝ tibi iſiſtētes. plus fi-
lios ⁊ filias ⁊ mūdi gloriā momēta-
neā q̄ te diligētes cū tuum erga eos
iratū cernēt vultū: cū tā ſeuerā expe
ctabūt ſentētiā. cū eos minio quoq̄ȝ
cogitamie ⁊ ppria accuſabit ꝯſcietia
⁊ dmonū caterua ⁊ ſimul q̄libet crea
tura q̄ te deū offēdēdo offenderunt
cū videbūt ſtatiȝ cū fuerit ſentētia di
uulgata ſe adepturos tormēta: qbus
⁊ cōpꝰ ⁊ aīa ſimul cruciabit' cū diabo
lis ſine ſine nullū idē i ppetuū regiuȝ
expectātes. ve ve miſeris: q i iſto taȝ
breui tpr̄e viliſſimis bōis tēporalibꝰ
ebrij q̄ nō ſolū iopia auferūt ſuis poſ
ſeſſoribꝰ: ſȝ ⁊ ipaȝ ſuā faciūt idigētiā
negligētes i beluas redigūt. Ve ve
q ſaltē h' tāto timoꝝ peccare ⁊ tuā puo
care iracūdiā nō dſinūt ſi tuū nolunt
amore vt tenet'. Sȝ quomō pie ieſu
tu cui tanta eſt magnificentia vt nulla
queat explicare creatura: quem celi
mare ⁊ oīa que i eius ābitu cōtinent'
capere non poſſunt: qui idem totus

UVA. BHSC. IyR_100_2

vbiqꝫ pſ͞cns es nec intus iclusus nec extra exclusis idē in celo ad patris dexterā omniū ſupnoꝝ ciuiū beatitudo ⁊ gloria q tue celſitudinis ſpeciē contēplar: idē in terra pugillo ipſaꝫ cōtinens ⁊ cōcludēs. idē in mari ⁊ i abiſſis ad nutū regēs oia ⁊ cōſeruās. idē in iferno potēter dominaris ſub tanta panis breuitate cōtineris. nō particulariter ſꝫ itegre ac pfecte ⁊ iſeparabiliter. O ieffabil' admiratio. O omniū nouitatū nouitas. Oculi in te vidēt albedinē ſapore ſentit guſt⁹ odorem olfatus tactuſqꝫ ſubtilitatē reperit. Sꝫ auditus cordi repſētat i te illa nō fore accidētia. In te certe p ſe ſola exiſtūt accidētia ſine ſubiecto: qa nō vt hūanis videṫ ſenſib⁹ panis es ſed totus xp̄s ieſus integer ſicut i celo ad patris dexteram deus ⁊ homo Aue panis vite q de celo deſcēdiſti dans te digne ſumētib⁹ vitā nō ſicut māna qd i deſerto noſtris pluit patribus de quo oēs q māducauerūt mōtui ſunt. Certe q te digne ſumit quāꝙ morte corporali aia a corpoꝛ ſeparet: nō moriet in eternū: qa nō illa ſeparatio ē mortis: ſed de morte ad vitā trāſitus. Unde q te digne māducat in mundo moriēs tecū eterne viuere incipit. Tu panis angeloꝝ tua viſione angelos reficis ⁊ glorificas. Tu eſca es aie: nō corpus pinguas mentē nō ventrē. q i te nō impinguatur virtutib⁹ nimis eger iacet in flagitijs. Tu te māducātē vt cū decet i te trāſmutas: vt tui pticipatiōe efficiatur deus nec tamē in illū trāſmutaris veluti alia corporea facit eſca. Sꝫ ne te idigne ſuꝫ mētibus. Certe ad ſui penā ⁊ reatū te iteꝝ crucifigūt nō ꝙ te diudicet illa māducatio qm̄ impaſſibilis imortalis omnino es.

Be mal' ſacerdotib⁹ q idigne celebrāt

Eu dn̄e mi qd dicam. Quod hodie ſacerdotes comedunt in altari vt carnes volucrū ⁊ pecudū imo peius: Nocte fruunṫ mulieꝝ ac tu turpiſſimo: ⁊ te mane maſticādo comedunt. Ubi dn̄e latitas dormis an vigilas. Et tibi hoc acceptū ſacrificiū. Exaudis pces eoꝝ de celo ⁊ d ſede maieſtatis tue. Uere ſi hoc velles ſacrificiū ⁊ libamē ⁊ mēdax fieres ⁊ peccatoꝝ ſocius. Certe dn̄e ſi vera ſunt que per os locutus es ꝓphetaꝝ: ſi iuſtis ſolū ſupplicatiōib⁹ p̄ſto es: ⁊ ſi tibi placet eqtas. Hoc tale eſt impedimentū ſacrificiū ne fiat. quaꝫ ꝗꝫ in ſe ⁊ natura ſui ſacrificiū bonum ſit: nec poſſit violari malis ſacerdotib⁹: qa malitia nō diudicat ſacrificiuꝫ Uñ huiuſmōi ſacrificiū fit ad ſacerdotis p̄iudiciū ⁊ dānationē nec ꝓ q bus fit pdē imo vt veriſſime dicam q vitā ſacerdotis agnoſcit ⁊ eū ꝓ ſe celebrarī fac: fit i eiuſdē peccato ꝯſci⁹ necnō ⁊ pene pticipes. O magnū ⁊ i crutabile myſteriū. panis accidentia frāguntur per ptes ⁊ tam̄ i qlibet permanens particula tot⁹ iteger xp̄s ſicuti eras ātea O hūanoꝝ illuſio ſenſuū. frāgūṫ illa q̄ hūanis ſēſib⁹ videṫ accidētia ⁊ tam̄ nec frāgeris nec corrūperis. Te dētes videnṫ maſticare veluti materialē panē ⁊ nūꝙ maſtica

UVA. BHSC. IyR_100_2

ris. O nobile conuiuium i quo ſub pāis
⁊ vini ſpē totus xp̄us deus ⁊ homo
ſumit̄ ⁊ ita totus in panis ſpecie ⁊ in
qualibet eiuſdem particula ⁊ in vini
ſpē ⁊ in q̄libet gutta: ſicut in panis to
tius ⁊ vini ſpetie ſimul. Nā totus p-
fectus ⁊ integer ſub pāis ſpetie ⁊ ſub
q̄libet q̄tūcumq̄ minima cōtinetur
particula. ⁊ idem totus i uini ſpiecie
⁊ in qualicūq̄ gutta permanet. O eſ
ca ſacratiſſima quā uere comedēs de
us efficitur iuxta illud. Ego dixi dij
eſtis eſtis ⁊ filij excelſi omnes libera
tur a malis: impletur bonis et imor-
talis indubitāter efficitur. O ſacrum
noſtre pegrinationis uiaticum: quo
de hoc nec̄ ſeculo puenit̄ ad celeſtis
ierlm̄ conſortium p̄res nr̄i i deſerto
māna māducātes n̄ puenerūt ad ter
rā pmiſſionis q uero te cōedit i tui
fortitudīe ambulabit ad montem dei
oreb. O comeſtio delicatiſſima in q̄
oīs ſaporis ⁊ odoris ē ſuauitas ōe
delectamtum omnis medicia: omis
ſuſtētatio ⁊ oīs reges a labore. nec-
nō ⁊ omne q̄d deſiderari poteſt. Tu
certe uita es qua oīs uiuit creatura: et
ſine qua moritur. Tu es uita uitalis:
dulcis. amabilis atq̄ iocunda. O odo
ris tui ſuauitas egros recreat et debi
les: quos tuus facit ſapor ſalubres et
fortiſſimos. Tu lux illa icōp̄hēſibilis
que omnē illuīas hominē uenietem i
hūc mundū. tua mi domine ē oīs po
tentia: tuū ōe regnum: āte te curuabi
tur oē genu. Oīa quecū q̄ uis facis
in celo et i terra et mari et i oībus ab
yſſis. Tue nil ē quod poſſit reſiſtere

uolutati. In te ex te ⁊ p te ſūt oīa et
ſine te nihil. Eia ergo fidelis aīa gau
de epulare. Ne moreris his paſci de
litijs ne pigri terris hoc paſci conui
uio in quo nō carnes yrcoꝝ: aut tauro
ruz vt olim in lege: ſed ſaluatoris tui
corpus ſumēduz pponit̄. O ſignum
dilectiōis inopinabile: vt idez ſit da-
tor qō datū ⁊ donator ſit ipſuz donū
q̄ magna dulcedo tua domine quam
abſcōdiſti timentibus te ⁊ pfeciſti eā
ſperantibus in te. O ferculū excellen
tiſſimum: venerāduz ⁊ colendū: ado
randū: glorificāduz: ⁊ amplectenduz
omnib⁹ extollendū laudibus: exaltā
dum cunctis p̄conijs firmiter in cor-
dis viſceribus retinendū: ⁊ ppetuis
tēporibus animo alligandū. Cecidit
homo p cibū ligni vetiti ad miſeriaz:
p te vero releuat̄ ad eternā gl oriaz.
Tu certe in rectis ⁊ eruditis habitas
cogitatiōib⁹. Tu miſerrimū atrogan
tem ⁊ ſupbuz deteſtaris diuitē: eum
dimittens inauem ⁊ vacuū ac de te fa
melicū. Tu paupez iuſtū piū ⁊ humi
lez oībus eos iplens diuitijs tue do-
mus vbertate facias. In te ⁊ p te eſt
rectū iudic̄iū ⁊ eq̄tas. Tecū pruden-
tia ⁊ fortitudo ⁊ oīs victoria. Per
te ſancti regnāt in celeſtibus: p te do
ctores p̄dicāt per te iuſtus contra ho
ſtes viriliter dimicat. Tu ſupbū po-
tētē d̄ponis de ſede exaltādo hūilez.
Tecū ſunt oēs diuitie ⁊ glie. Te dili
gētes diligis. Qui ad te puro corde
vigilāt te inueniūt qm̄ cū ſimplicib⁹:
⁊ rectis corde ſ̄deris. Tu ſolus ante
omne p̄ncipiū oīuz eras ⁊ finis ⁊ pri-

UVA. BHSC. IyR_100_2

cipiuȝ: tu ſolus ſine tēpoꝛe a deo eter
no p̄e genitus. Quā beati q te dili-
gūt q aliud ꝙ te nō ꝯſiderant q de ⁊
aſſidue cogitāt q te digne comedunt
q tecū manētes oī tpe viaſ tuaſ cuſto
diūt. Certe q te iuenīūt ⁊ ſalutē hau-
riūt iterminabilē. O eſca mirabilis ⁊
ſtupēda delectabilis ac iocūda tutiſſi
ma ac ſ̄ oia poptanda in quo tot ſunt
innouata ſigna ⁊ mirabilia imutata ī
qua om̄e habet̄ delectamentum ⁊ ad
oiuȝ grāꝝ ꝓficimus incremētū ꝙ ſin
gularis ⁊ in audita tui liberalitaſ ī ꝗȝ
ſup abūdatiſſima: ac ꝓdiga largitas
vt tu neminē exoꝛtē facias niſi ad te
venire contēnat. Si qs ergo puulus
eſt ſecurus ad te vēiat ⁊ te comedēs
ſiet magnus ⁊ relinqs ſemitas infan
tie p vias ābulabit prudētie. Si qs
ꝺbilis ē ad te ꝯcliet: ⁊ ꝓtinus ſiet foꝛ
tis. Si qs infirmus ſanabit̄: ſi quis
moꝛtuus ē ſi te audire voluerit vitaȝ
interminabilē apprehēdet. Sed qui
magnus ē ⁊ foꝛtis nec hic te deſerat.
Nā ſemp abundāter in te inueniet q̄
paſcat̄. Nemo certe ſine te pōt viue
re ad momentū. Tu ſolus vitā das
oibus creaturis. Iccirco ꝺficit caro
mea: ⁊ coꝛ meū deus cordis mei ⁊ pſ
mea deus in ſecula. In te ſolū dele-
ctat̄ coꝛ meū ī te exultat anima mea.
Tibi ſoli adherere cupit mens mea
qm̄ q allungant ſe a te pibunt. Tu āt
dn̄e ne facias auxiliū tuū a me: ſȝ tuā
ad me inclina aurē miſericoꝛdie. Te
edat paup inops ⁊ ſatiet̄: ⁊ tūc viuēs
coꝛ laudabit te. O lux inuiſibilis in-
extinguibilis ⁊ oia vere illuminans.
Ceco huic ſec̄ miſerere mihi fili Da
uid clamāti: viſuȝ tribue quo te vide-
at. Propitius queſo dn̄e huic eſto
peccatoꝛi vt ſis mihi in adiutoꝛiuȝ: ⁊
in locū refugij vt ſaluū me facias. Et
tūc ſi ambulē ī med io ūbꝛe moꝛtꝭ nō
timebo mala quoniam tu mecuȝ es.
Moꝛtuus en pie Ieſu iaceo. Exur-
ge reſuſcita me ⁊ ꝯfitebor tibi: eger
⁊ infirmus ſum cui nulla eſt amplius
in carne ſanitas. Medi us es ſena
me: nudus affligoꝛ frigoꝛē diues es
indue me fame in hac ſolitudine peo
cibus es ſatia me. Sitio ſalubꝛe po-
culū es inebria me. Infixus ſum in
limo ꝓfundi ⁊ nō eſt ſubſtātia. Veni
in altitudinē marꝭ ⁊ tēpeſtas ſubmer
ſit me. Laboraui clamans facte ſunt
rauce voces mee. Iā intrauerunt aq̄
vſqȝ ad animā meā. Educ me de la-
queo iſto ꝓtectoꝛ meus gubernatoꝛ
meus firmamētū meū: ⁊ refugiū meū
dux meus rex meus ⁊ deus meus in
cuius cōmendo manibꝰ ſpiritū meuȝ
quē in crucis ſtipite redimiſti cui vi-
tam ⁊ miſericoꝛdiā tribuiſti. Reſpi-
ce dn̄e humilitatē meaȝ ne cōcludas
me in manus inimici hodie tecū igre
diā ī locū tabēnacli admirabil vt ha
bitē ī domo tua ī lōgitudinē dieꝝ in
ſeculū ſeculi. Hic reddit ſpiritū
Is finitis vir dn̄i glorioſus ſa-
crum dn̄i coꝛpus ſuſcipiēs ad
terram ſupinus redijt: deinde manꝰ
in modū crucis ſupra pectus tenens
Simeonis ꝓphete vaticiniū decan-
tauit. Quo finito ſubito cunctis qui
aderant cernentibus: tanta in loco in

UVA. BHSC. IyR_100_2

quo iacebat diuinitus lux effluxit: vt
inſtar ſolis radij quorūlibet vibraret
oculos ne poſſent moriente virū glo
rioſū aliquātulū intueri. Qua qdē
luce ad horā ꝑmanēte circūſtantium
quidā agmen angelicū ibidē viderūt
vndiq3 diſcurrentiū vti ſcintille i aru
dineto ſolent. Quidā vero angelos
non viderūt: ſed vocē lapſam celitus
audierūt ſic dicētē. Ueni dilecte mi
tēpus eſt.n. vt mercedē accipias pro
laboribus quos mei cauſa viriliť ſup
portaſti. Quidā tñ nec viderūt ange
los nec hāc audierūt vocē: ſed tm̄ cū
his a beato Hierōymo illa finita vo
ce hec adierunt verba. Ecce ad te ve
nio: pie Jeſu ſuſcipe quē tuo recupa
ſti ſanguine. Tunc ſubito illa lux diſ
paruit: ⁊ illa anima ſanctiſſima tanꝗ̄
ſidus oībus virtutibus radiās. cānis
reſoluta cēo celoꝝ regna adijt glorio
ſa in qbus iā certe tanꝗ̄ luminare cō
ſpicuū remittet: ⁊ ſplendore infinite
beatitudinis: ⁊ multoꝝ coruſcatiōe
ꝓdigioꝝ: qm̄ nō pōt abſcondi ciuitas
ſupra montē poſita: nec voluit deus
vt i morte ipſius lateret ſanctitas cu
ius vita ſanctitatis cauſa fuerat: ⁊ ſa
lutis totius eccleſie militantis. Tan
tus deniq3 illa recedente ſanctiſſima
aīa odor ſubſecutus eſt ꝑ dies nō mo
dicos vt nulla forte talis recordetur
etas. Sed certe dignū erat: vt illius
merita odoris ꝑcipue clarerent indi
tio q ad vnitatē fidei intemerate mē
bra fetida ſuorum verborum odore
reuocauerat.

Quomodo fuit reuelatus tranſi-
tus ſancti Hieronymi ſan. Cyrilo.

Ora nāq3 reuerēdiſſimi p̄res
⁊ dñi tranſitus huius glorioſi
diei erat vltima i qua qdē vt ſui able
te pius dñs gloria dmōſtraret ⁊ om
nib⁹ q in eccleſie domo habitant pro
ferret clarū lumen. Hoc modo Cy-
rillo ep̄o trāſitū glorioſi Hieronymi
ipſe dñs reuellauit. Cū iā dicta hora
Cyrillus deuotus in ſua cellula ora-
tiōibus inheret ſurſum in ſpiritu ra-
ptus velut in extaſi fact⁹ ſubito quo-
dā a monaſtio in quo vir ſanctiſſim⁹
migrauerat vſq3 ad celū mirabile: ⁊
ſpecioſiſſimū vidit iter cuius erat tā
ta pulchritudo ⁊ admiratio: vt ſicut
eodē poſtmodū teſtāte cognouimus
ſtupore velut amens effectus: huc il
lucq3 admirans ſui pauliſp credebat
obliuiſci. In hac ſiqdē mētis poſitus
anxietate: eleuauit oculos: ⁊ ecce an
geloꝝ maxia a mōaſterio ſocietas ve
niebat alternatis melodiaru3 ⁊ melli
fluoꝝ cātuū vocibus cōcinētiū quoꝝ
videbať vocib⁹ celū ⁊ terrā ⁊ oīa que
eoꝝ cōtinenť ambitu vndiq3 reſonař
ferebāt ēt ſinguli angeloꝝ ſinglos ma
nib⁹ cereas: quoꝝ claritas ſolis repel
lebat lumen: ſed qd addit admiratiōi
admiratio. Ad celū vertēs Cirillus
oculos nō miorē angeloꝝ cēnit nūerū
mō ſimili iſtis obuiā venientiū. Qui
rei huius anxius expectat aduētu3.
Interrogaſſet qdē qd h⁹ eſſet: ſ3 ita
cū ſtupor oppſſerat: qd qd diceret ne
ſciebat. At illo diutius expectāte glo
rioſam vidit Hieronymi animā pre
cunctis que ibat angelis ⁊ ſequeban

UVA. BHSC. IyR_100_2

tur mira decoratam pulchritudie ve nientem Ad cuius erat dexteram ſal uator cũ illa pariter veniēdo. Que quidem i loco quo Cyrill⁹ degebat gradum figens ⁊ ſtans ei taliter ē locutam. Agnoſcis ne me. Ad quem ille minime quidem Quis es qui tan toceteros honore preemines Et illa ꝯ hieronymo vnq̄ꝫ fuit aliqua tibi cognitio. At ille certe quē nomīas ſinugulari affectu diligo caritat̄. Sꝫ q̄ſo ille es: ⁊ illa. Eius ſuꝫ aīa que gloriaꝫ iam obtineo q̄uā ſperabā. Ad meos ꝑgito filios: ⁊ que vidiſti nuntia: vt a luctu deſināt ⁊ meo ſtatui congaudeant quē elegi. Quibus oībus finitis oīs illa beata viſio ab ei⁹ euanuit oculis ⁊ fuit in ſemet reuerſus protinus Cyrillus ineffabili gaudio pabūdās: ita ꝙ per totam nocteꝫ illā nō ſe a lachrymis potuit pre mētis letitia continere. Q̄uā ergo mirabilis eſt dn̄s in ſanctis ſuis in maieſtate faciēs ꝓdigia. Dextera dn̄i fecit virtutē: dextera dei exaltauit euꝫ notam faciens in populis virtutē ei⁹. O diuini amoris imenſitas: diuine largitatis afluētia. Quid. n. iſti ſuo potuit honoris: ⁊ grē facere filio, ⁊ nō fecit cuꝫ taꝫ copioſa ⁊ in vita ⁊ in morte erga eū fuerit munificentia. Dedit enim ei dominus claritatem eternaꝫ ⁊ nomine eterno hereditauit illum ⁊ fecit eum heredeꝫ gaudiorum ſupernorum: in quibus permanebit in ſecula. Quaꝫ ſingularis honor: ⁊ admirāda gloria excedens pene alioꝝ glīaꝫ ſanctoꝝ ⁊ honorēm: vbi non ſolum illa ſanctiſſima anima omni celeſti comitat̄ cohorte: ſed ⁊ ipſo proprio ſaluatore. Nec enim ſola in celo fulget inſignijſ dignitatum illa beata anima: ſed etiā corpus ſuuꝫ ſanctiſſimum non ceſſat radiare in terris miraculis. Ad cui⁹ narrationem congruum eſt redire.

Miraculū de quodā ceco illūiato.

Efuncto namq̄ꝫ vt dictū eſt viro ſanctiſſimo hora cōplectorij corpus illud tantis fragrans aromatibus cuſtodientes totā illā noctē inſomnem ducentes circa euꝫ in magnis ſiquideꝫ pro damno qđ cunctis euenat ſtetibus ⁊ pro ſua quā iaꝫ obtinuerat gloria gaudijſ vigilauimus. Mane aūt facto diuinis pactis: vt cōdecebat miſterijs. debitiſq̄ꝫ obſequijs honore debito cōſumat̄ i Betheleeꝫ iuxta preſepe in quo pro nobis xp̄us de intemerata ibidē natus virgine infans vagijt corpus illud ſacratiſſimum ſacci tm̄ cohoptū linteo in terrā vt ordinauerat ſepeliuimus. Q̄uātis aūt ipſo die ⁊ ēt ad pn̄s miraculis glorioſis mirificauit dn̄s ſanctum ſuū filiū Hieronimū: certe non foret enarrare ſufficiens ligua carnis Sed tamen aliqua ꝯ m̄ltis ne nimis noſter prolongetur ſermo referram. Quidam a natiuitate cecus in ipſo ſepulture ſue die videndi beneficiuꝫ corpus tangens ſanctum obtinuit.

Miraculū de quodā muto ⁊ ſurdo.

Uidā ēt iuueni ſurdo ⁊ muto ſanctiſſimū corp⁹ ꝯoſculāti ſoluto auriſ ⁊ ligue ligamine ⁊ loq̄ndi ⁊ audiēdi ē ꝯceſſa grā. Et certe dignū

UVA. BHSC. IyR_100_2

erat vt q cecitatꝫ vere lucis que xp̄us
eſt tenebris obcecatos ſuis ſanctiſſi
mis doctrinis ⁊ exēplis illuminaue-
rat: ſurdis quoqꝫ ⁊ mutis in diuinis
opibus veraꝫ exercuerat medelam:
vt diuina intelligerent documenta ⁊
catholice fidei cōfiterentur rationes
quas ſpernebāt in die ſui obitus glo
rioſi ⁊ cecis lumen tribueret corpora
le, ⁊ ſurdis: ac mutꝭ ꝓcederet ſanitatē.

Miraculū de multꝭ de monachis liberatis.

Uamplurimi: vt aſſerūt q vid
runt ⁊ a nephādis ſpiritibꝰ ob
umbrati in loco quo ſanctū corpꝰ qe-
ſcit clamātibus diris vocibꝰ demoni
bus ſancte Hieronyme cur nos tam
inſequeris: tu noſtruꝫ ſemper flagel-
lum fuiſti ⁊ viuus ⁊ nūc mortuus ſunt
mirabiliter liberati.

Miraculū de quodā heretico.

Ereticus qdam dū predictum
Hieronymū blaſſemaret: ⁊ ei
dē fore dignū corpꝰ incendio diceret
vltiōe diuina ad alioꝝ hereticoꝝ for
midinē in igni ſpeciē eſt mutatus: ⁊
ſubito cūctis qui aderāt videntibus
ignis celitus euꝫ inuaſit: ac eū taliter
cōbuſit ꝙ totus iu cinerē eſt conuer
ſus. Ad hoc magna hereticoꝝ multi
tudo cū tantā ſue ſanctitatis aduerte
rēt expiaꝫ ad vitatē ſacre fidei tātꝭ ⁊
tot aptis ſignoꝝ iudicijs tanꝙ qbuſ-
dam clamātibꝰ p̄conibꝰ vocarent: ⁊
ad ipſius ſacratiſſime ⁊ intemera-
te fidei lumē redierūt. Quid plura
dicā: certe i generatiouē ⁊ generatio
nē vix anūtiarē que p illū deus oſteu
dere voluit: vt magnificaret euꝫ ⁊ co
lendū exhiberet vniuerſis. Quā ma
gnus certe eſt iſte faciēs tot mirabi-
lia cui certe nō eſt ſimilis ſꝫ opa ſua
magna: ac magnalia de hꝰ p mūdum
reſonēt vniuerſuꝫ. Sin glorioſi exiliū
trūphi fama iu omnē terram ⁊ ad ex
tremā terraꝝ ſpatia rutilent ſua luci-
da ſigna. Jaꝫ tantoꝝ miraculū multi
tudie corroboreť intemerata fides:
Quod.n. iufirmis in itegrū ſanitatē
cōceſſerit peroptatā anumerare ce-
deret in imēſuꝫ. Et tempus ⁊ vita ⁊
oīs humanus deficeret ſenſus ſi vel
let oīa indicare que opatus eſt in die
bus noſtris que auribus audiuimus
nec ſunt occultata a filijs hoīum. Le
tetur itaqꝫ totus fideliū cetus ⁊ cāti
cuꝫ letitie ⁊ exultatiōis deo cōcrepēt
alta voce ꝙ ex eis exiuit ſtella micās
in celi furmamēto: cuius fulgētes lu
cis radij eos dirigūt celeſteꝫ patriaꝫ
adeūdaꝫ. Iſtius certe vita ſacratiſſi
ma eſt oībus diſciplina. Mores ſūt
ſui oīuꝫ fideliū inſtituta. Adſint ho-
die ſancte mr̄i eccleſie ⁊ pro tanti re
ceſſu filij pie lachryme ⁊ p tanta eiꝰ
gloria inextimabile gaudiū. Liceat
ergo inſtar pie matris ei pias lamē-
tatiōes ipendere cum tanto ſe cernit
ꝓuatā filio viduatā viro deſtitutā pu
gile ⁊ capitaneo inciſaꝫ palmite quē
in agro fidei plātauit ⁊ coluit. Non
mihi q̄ſo iputeť filio tanto orbato pa
tre ſi pre dolore dāni tā inextimabiliſ
ea referā q̄ nō decet. Sepe nanqꝫ ni
mia cordis abūdātia plura homo lo
quiť que nō vellet. Quid heu Reue

UVA. BHSC. IyR_100_2

reūdissimi pr̄s 7 dn̄e nūc vob) referā: cir
cūquaq3 ꝑspiciendo pergens: vt si
forte meum quem dira mors abstu
lit dr̄ez Hieronimū inuenirē: 7 nō in
uenio quez diligit anima mea: cuius
amore lāgueo. Tedet aīaz meā vite
mee: qm̄ ablata est a me vita mea vt
excussus sum sicut locusta: 7 exaruit
virtus mea 7 lumē oculoꝝ meoꝝ ex-
tinctū est. Quale erit amplius mihi
gaudiū in mūdo cū lumē meū videre
nō possuz. Obscuratus est. n. sol me
us 7 luna nō stat in ordine suo. Quis
cū lupis q faciet pastoris ꝑuata mu-
nimie: quomodo viget arbor radice
detrūcata: qd heu dira fecisti mors.
Cur prez recipiēs filiū tā mēdicuz: 7
oib⁹ bōis exulē dimisisti. o mōs cru
delis nō illi s3 mihi 7 pene toti ecclie quē
surripuisti athletā: cur nō distulisti eū
recipe? quare aliqntulū non auertisti
faciē tuā ab eo. Scis qd fecisti? Nū
qd nō cōsiderasti q̄ non sit in mūdo
ei similis in virtute 7 doctrina 7 san-
ctitate. Hic certe pnceps pacis dux
iustitie doctor virtutis 7 eqtatis armi
ger intemerate fidei contra hereti-
cos bellator fortis: cui⁹ sagitta nūq̄3
abijt retrorsuz: nec declinauit clipeus
eius i bello 7 ei⁹ nunq̄3 hasta est auer
sa. Incliti xp̄ianoꝝ plebis flete: qm̄
cecidit dux noster. Vox in rama so-
net: tāti recessuz filij pie ploret eccle-
sia. Iaz circūdabunt eā canes multi
7 cōsiliū malignātiū obsidebit eā qm̄
lōge factus est ab ea auxiliator eius
iaz ad suā nō aspicit defensionē iam
tribulatio ꝓxima est 7 nō est q adiu-
uet: iā in sepulchro latet protector so
litus. Non certe exurget aduersus
malignantes in eaz: iccirco clama in
cilitio 7 plātu pia mater induere vi-
duitatis vestes tanto viduata filio.
Heu vaticinabunt pseudo ꝓphete 7
ꝓphetizabūt visiones mendaces: 7
fraudulētas diuinatiōes 7 sedutiōes
sui cordis in nobis: 7 certe nō erit q
resistat eis. Sicatus est. n. fons vite
7 vena disparuit aquaꝝ viuētiū. S3
vt qd dices Reuerendissime pater
Damase. Vbi quē plus q̄ te dilige
bat Hieronymus. Vbi tui norma iti
neris: cōsiliator doctor 7 ductor quo
abijt vnus. Cui queso scribes ei sine
tuo suz Hieronyme cōsilio veluti ab
scissuz a corpore mēbruz. Scribe. scri
be queso ne pigriteris: vt si tua loco
rum distātia poptata careo visione:
saltē tua mihi adsit memoria freqns
tuis assiduis litteris gratiosis. Te-
ste deo in nullo viuētiuz: vt in te mee
spei firmaui anchorā. Plora igitur
plora deducāt oculi tui lachrimas p
dies 7 noctes qm̄ deficit anchore tue
spei. Aruit scribētis mān9 tanq̄ flos
feni iaz non erit tibi amplius ei⁹ me-
moria: vox certe sua dulcis 7 iocūda
sue infideliū auribus erat mel dulcis
simuz iluit: Heu qualez amisisti con-
siliatorem: 7 adiutorē certe in multi
tudie cōsilioꝝ tuoꝝ defecisti. Non
erit q panē frangat tibi vite. Extīcta
est lucerna in medio ecclesie micans
vt nō nobis: sed sibi luceat: nō mun-
do sed celo splēdeat: qd ergo dicam
cui conquerar. Unde hoc mihi veni
et auxiliuz vt consoler. Certe vt itu-
or a domino factuz est istud 7 imo si-

UVA. BHSC. IyR_100_2

di dicaʒ. Cur bone Jeſu tã velociter
a tui ſpõſa quã i cruce moriẽſ dſpõſa
ſti tuũ abſtuliſti filium protectoreʒ: ⁊
cõtra hoſtes eius belligeruʒ forte vo
luiſti i euʒ tecũ. Certe domie nõ ego
egebas vt ipſa. Bene quidẽ ei ſubue
niſti: ſed nos orphanos reliquiſti.
Nõ cõqueror quod aliud ꝙ iuſtum:
equũ feceris qm̃ certe iaʒ ipſe mere
batur finem imponere huius vite la
boribus ⁊ tecum eſſe: ſed doleo ꝙ tã
tum incurrerit dãnũ eccleſia eo abeũ
te: vtinaʒ eũ redderes: vt tuaʒ regeret
ſtabiliret ⁊ defenderet eccleſiam, ve
lut prius: q d bone domine eius din
ceps faciẽt filij iacẽtes exuriẽtes cir
cũeuntes famelici ciuitatem: vt cães
non habentes qui eis paneʒ frangãt
Sunt oues errantes non habentes
paſtoreʒ: diſcipuli ſine doctore: ceci ſi
ne ductore. Heu pater pie Hierony
me nr̃e ſuſtẽtatiõis, baculus vbi es.
Quid tuus faciet currus ſine te dul
cis auriga: vbi cubas. Jndica nobis
Cur es nunc terre ſocius qui i te nil
voluiſti fore terrenum. Betheleem
Betheleem ciuitas iuda que nõ mi
norem de principibus eccleſie retine
as quid feciſti. Redde nobis quem
retines patrem. Sʒ ⁊ tu terra quarẽ
audes retinere hominem non tuum:
qui nil geſſit terrenuʒ nil carnale cer
te ſua redoluit caro. Suſpende: ⁊ tu
Theodre tua i ſalicibus organa. Nõ
pius ceſſet fletus cuʒ tui dilecti Hie
ronimi recordaris quẽ amiſiſti. Tan
ta deniqʒ inſit tibi doloris affectio qʒ
ta aſtitit dilectio. Tanta ſit lamenta
tio quantum damnum. Sed que poſ
ſet mortalium explicare lingua quan
ta eo ſuperſtite aderat tolli eccleſie
vtilitas quanta chriſtianorum ſingu
lis ſalubritas: quantum certamen
quotidie qʒ hereticis deſtructio ac diſ
perſio. Hic certe omnibus chriſtico
lis amabilis erat. ⁊ decorus i vita ſua
Et ideo eius receſſu ſingulis flere li
cet nec eſt qui ſe abſcondere vel excu
ſare poſſit. Ne igitur noſter nimis
protrahatur ſermo vt breuiter cõclu
dam: que pro noſtro damno doloreʒ
attinent. Utque ex illo proueniebat
omnibus vtilitas ⁊ exultatio explica
ri nõ poteſt ita dolor ⁊ lamentatio.
Ceſſet igitur dolor abeat: triſtitia q
bus tamen non poſſumus attingere
que vellemus que non ſolum nullum
adhibẽt remedium dolori ſed augẽt.
Si patrem noſtruʒ diligimus eius le
titia gaudeamus. Non vere diligit
qui ſua tantũ vtilitate. Jccirco ⁊ ſi ꝑ
eam que nobis euenit inutilitas dole
mus ⁊ ꝑ eis q̃ recipit gaudia collete
mur. Adſit ergo nobis hodie cã magne
letitie. Cãtet qbꝰ nr̃um nouũ dño cã
ticũ ſonoris iubilet vocibꝰ mr̃ ecclia.
Jn hymnis ⁊ cõfeſſiõibꝰ plaudat ho
die catholica. Undiqʒ iocũdẽt xp̃iãi
catholici. Hodie certe obtinuit Hie
ronymus qd̓ tãto eſtuabat deſiderio
hodie dñicis hoſtibꝰ ſecurũ obtiet tiũ
phũ: certe oibꝰ expletis laboĩbꝰ regeʒ
poſſidʒ ſine fine iã nõ eſuriet nʒ ſitiet
ãplꝰ neqʒ cadʒ ſup eũ ſol nʒ vllꝰ eſtus
Ablata ẽ ab oculꝭ eiꝰ ois lacrima abijt
eniʒ luctꝰ. Jã cere dolor ſibi dinceps

UVA. BHSC. IyR_100_2

nō erit. Jā certe mercedē habet pro
qua toto ſue vite tempore laborauit.
Conſolemur ergo demus magnifi=
centiam deo noſtro quoniam perfe=
cta ſunt opera ⁊ omnes vite ei⁹ iudi
tia. Confiteamur domino ⁊ collau=
demus deum ſaluatorē noſtrū quoni
am non dereliquit ſanctum ſuum ſi=
ne adiutorio in tribulationibus que i
agone huius vite miſerrie circumde
derunt illum. Sed adiutor ⁊ ꝓtector
ſuus factus liberauit corpus ſuum ai
perditione a laqueo ligue inique ⁊ a
labijs operantium mendacium ⁊ cū
ſublimiter collocauit ī ſra p̄ris man=
ſiones ubi ē ōe gadium oīs ſuauitas
oē qō deſiderari pōt: ubi felix ⁊ glo=
rioſa eſt refectio aīmarum poſt labo
res ⁊ erūnas: ubi dulcis ſolēnitas an
gelorum. ubi una ſocietas ⁊ caritas
omnium ciuium ſupernorū. Jbi cer
te neminem timor aut dolor concutit
Jbi nulla penitus agnoſcitur āguſtia
tribulatio aut aduerſitas Nulla ibi i
firmitas nominatur. Nemo eui de
ſuo fraudatur deſiderio. Procul ibi
diſta mors. Nulla ibi prorſus pre=
ſentis glorie expectatur minoratio:
ſed augmentū. ſ. cū oīuꝫ eri uniuer
ſalis reſurrectō mortuorum ubi tunc
corpus cuiuſlibet btōꝝ ſimul cū ani=
ma predictam gloriam quam nūc ſo
la poſſidet anima ſine interminabili
poſſidebit: Quis aūt angelorum uł
hominum quāta ſit minor particula
gaudiorum ⁊ glorie que ibi ſunt eſſet
ſuffitiens enarare. Quis āt itellect⁹
ad hoc intelligendum ydoneus. que
nec oculuſ vidit nec auriſ audiuit nec
in cor hominis aſcēdit certe ſi hec q̄n
ta ſint gaudia ꝯſiderētur terrena oīa
uiliora omni ſtecore apparebunt.
Si hec temporalis uita uilis compa
retur eam quilibet hominum extin=
guere quaꝫ citius poterit ardeſcet ut
illius capax efficiator Hec uita cadu
ca ⁊ momentanea reſpectu illi⁹ morſ
ſs potius eſt dicendā. omnis mundi
fallax una letitia pondus amariſſim
um ⁊ grauius ſarcina. Hanc quippe
ſarcinam deponens Hieronymus ſā
ctiſſimus optimam illam elegit par=
tem que ab eo nullo tempore aufere
tur. Rogo gaudete ⁊ exltate cantle ⁊
pſalite qa pater noſter glorioſus na=
uin plenam celeſtibus diuitijs eter=
niſque mercibus iam concup to in lit
tore collocauit anchoram ſpei tran=
quilla iam in ſtatione firmauit Jam
certe brauium obtinet ꝓ quo i agōe
huius ſeculi ab oīb⁹ ſe illicitis ab ſti=
nendo cucurrit. Jam victor de hoſti
bus ſuis triūphauit: cum quibus ſcu
to timoris domini munitus uiri'iter
dimicauit. Jam denarium accepit ꝓ
quo tanto in uinea ſancte ecleſie labo
rauit. Jam talentū domino reddidit
dupplicatum: pro cuius mercede in
gaudium dñi meruit itroire. Pro=
pter quod gaudens gaudebo ⁊ can=
tabo dilecto patri meo canticum no
uum ut ſi laus eius in ecleſa ſanctoꝝ
Ecce dilectus pater meus abijt in or
tuꝫ domini dei ſui ut comedat fructū
pomorum ſuorum. Ecce dilecus pa
ter meus cādidus ſpecioſſimus elec

UVA. BHSC. IyR_100_2

tus ex milib⁹ in quo nulla eſt macula
paſcitur iter lilia i vinea dñi ſabaoth
Ecce flos cāpi ꝛ roſa nimio fragrās
odoꝛe de oꝛto nuper ecleſie i virida=
riū eſt dñi tranſplātatus Ecce cipreſ
ſus in celi altitudinē ſe extollit. Ad i
ſulas longe diuulgeť nomē ſuū vt ſit
in eternū eius memoꝛia in benedicti
one. Exultate igiť xp̄m patres ꝛ dñi
letamini ꝛ laudate quia decet laudař
deū q mirabilē ſe in ſuis declarat ſā
ctis leteť oꝛbis oīs. Erubeſcāt falla
ces heretici ꝛ iam ſe noſcāt ad nihilū
deueniſſe. Certe nō ē moꝛtuus vt ex
iſtiat ſui hoſtes. Sed certe victoꝛ re
gnat i terra viuētiū. Iā certe eius re
fulget claritas ꝑ eterna palatia. Iaȝ
veterib⁹ depoſitis armis flagilibus
noua induit ac ꝑpetua hodie vndiqȝ
facta ſit in populo chꝛiſtiano letitia.
Exultet precipue ſancta mater eccle
ſia cuius hodie gloꝛioſus fili⁹ cultoꝛ
amatoꝛ ꝛ ꝓpugnatoꝛ p̄cipuus oībuſ
extirpatis hereticis dogmatibus cū
ſuis fallacib⁹ actoꝛibus de agro fidei
catholice ꝛ doctrinis ſacratiſſimis ꝛ
p̄fulgidis ſignis ac ꝓdigijs vt ſol re
fulget inter agmina beatoꝛū. Uale
ergo Hieronyme gloꝛioſe noſtri ſi m
per faciēs apud deū memoꝛiā vt tua
valeamus pijſſima iterceſſiōe ꝛ in p̄
ſenti ab oībus ꝓtegi nociuis ꝛ in fu=
turo gaudia q iā tu poſſides adipiſci
Explicit epiſtola Euſebij.

Incipit epiſtola ſancti Auguſtini
epiſcopi doctoris eximij ad Cirillū
ieroſolimitanū epiſcopū de laudib⁹
beati Hieronymi doctoris eximii.

g Loꝛioſiſſimi chꝛiſtiane fidei
athlete ſancte matris eccleſie
lapidis angularis in quo ad
modū firmata conſiſtit nunc vero in
celeſti gloꝛia ſideris radiantis olim
Hieronymi pꝛeſbiteri laudes vene=
rabil' pater Cirille ſcilendū ne putas
aut lingua balbutientis pueri vt vix
polutū labijs me foꝛe locutuꝝ reris.
Uex ſi celi enarrāt gloꝛiaȝ dei ꝛ oīa
que fecit dñs eū in ſanctis ſuis lau=
dant. Scilere debet rationalis crea/
tura a laude dei irrationabili nō ſilē=
te. Taceā aut loquar cū ſi taceā lapi
dibus clamare iubeť. Certe loquar
ꝛ nō tacebo totis nixib⁹ eximiū lau=
dare Hieronymū qui q̄uis indign⁹
ꝛ inſufficiens laudatoꝛ exiſtā. Cum
nō ſit pulchꝛa in oꝛe peccatoꝛis laus
tamē ab eiuſdē laudibus minime ceſ
ſabo. firmeť itaqȝ manus veſtra ꝛ lin
gua noſtra palato nō inhereat quoni
am certe magnus eſt iſte vir ſanctiſſi
mus mirabil' ꝛ metuendus ſup om=
nes qui in circuitu noſtro ſunt. Ma
gnus certe in vite excellētiſſime ſan
ctitate magnus in ſapientie ineffabil'
pꝛofunditate magnus i maioꝛis nūc
gloꝛie quantitate mirabilis in pꝛodi
gijs inſuetis metuendus ob ſibi a do
mino traditā poteſtatē Quā magn⁹
itaqȝ ſit iſte gloꝛioſiſſimus hierony=
mus i ſue vite excellētiſſime ſanctita
te nō patefaceret lingua mea cū pe=
ne cūctoꝝ nō ſufficeret moꝛtaliū lin
gue vt eius excelentiā explicaret. li=
ceat ergo dici alter hic Helias alter
hic Samuel. alter hic Ioānes bapti

d

UVA. BHSC. IyR_100_2

ſita vite excellētiſſime ſanctitate He
lias ⁊: Joannes Heremite magnis
ciborum ⁊ veſtium aſperitatibus car
nem macerauerunt. Non minoris
vite. Hieronymus glorioſus heremi
ta qui per quadriennium in heremo
tātum ferarum ſocius extitit vt vene
rabilis Euſebii eiuſdem predilectiſ
ſimi diſcipuli litere quas pridie rece
pi plenius ⁊ melius fatebantur. Et
vt me certius tu idem noſti vinum ⁊
ſiceram aliqualiter non guſtauit Ab
omni carniuꝫ ⁊ piſcium eſurit a ſe: ab
ſtinuit quod vix ea nominare vole-
bat. Coctum quid non niſi in vlti-
ma egritudine bis comedit. Cilicio
ſaco carnem ſuaꝫ veluti ethiopis ma
cerans: deſuper panno viliſſimo
ſe tegebat. Stratum alium niſi ter-
ra numquam ſiuit. Non niſi fructi
bus. aut herbarum folijs ſiue radici-
bus paſtus in die poſt veſperas ſe
orationibus prebens deinde vſque
ad horam ſextam noctis continue vi
gilabat. Poſtmodum ſomno feſſus
in terra dormiens vſque ad noctem
mediam quieſcebat. Qua quidem
continue ſurgens hora lectionibus
⁊ ſcripturis ſanctiſſimis quibus to-
ta radiat eccleſia vti lapidibus preci
oſis intentus vſque ad eſus horam
per durabat ita leuiſſima flebat veni
alia peccata vt quis eum extimaſſet
hominem interemiſſe. Ter in die
continue carnem ſuam diris verberi-
bus flagellabat: ita vt ex eius corpo-
re riuuli ſanguinis effluebant: qm̄
verbum ocioſum aliquod vt peſtem
maximam fugiebat. Sibi ocium nu
luꝫ erat: ſemꝑ aut ſacris lectionibus
aut ſcribēdo aut docēdo cūctos ex-
ercitabat. quid plura loquar: ſi ſan-
ctorum omnium ſingulariter vitas
perquirerem eo vt puto maiorē ne
minem iuenirem. Sed quia ſuperi-
us ſamuellem nominauimus fuiſſe
hunc ſamuelleꝫ oſtendam[9] Hic cer-
te ille ſamuel qui de vanis literaruꝫ
ſtudijs verberibus euocatus ſacre
ſcripture miniſterio deputatur in
cui[9] vultus lumine diuina grā iſluen
te vtriuſqꝫ teſtamēti lumē vidim[9] in
cuius brachij fortitudine heretico-
rum pars maxima eſt diſperſa. Hic
certe gloria virtutis noſtre tranſfer-
ens vtrumque teſtamentum ex he-
breorum lingua in grecam pariter ⁊
latinam diſponenſque ipſum poſte-
ris in eternum declarans enigmata
⁊ obſcura dubia ⁊ nodoſa preparās
officiorum ſeriem cunctis eccleſie
miniſtris totam pene eccleſiam edi
ficauit. Unde bene magnus appa-
ret in ſapientie ineffabilis profundi
tate. Liberales autem ſcientias ita
perfecte ſciuit quod r̄latione omni-
um nullus ſibi ſimilis adhuc appa-
ret. de ſcripturis vero ſacris vti mul
tarum ſuarum epiſtolarum quas ad
me direxit experientia didici equa-

UVA. BHSC. IyR_100_2

lem ſibi neminem vnquam noui he-
braicorum grecorum galdeorum p-
ſarum ⁊ medorum arabicorum ⁊ pe
ne omnium nationum linguas ⁊ lit-
teras tanquam ſi fuiſſet in eiſdem na
tus ⁊ educatus ſciuit: Quid plura
dicam. Que hieronymus ignorauit
in natura nullus hominum vnquam
ſciuit. Non me iſta venerabilis pa-
ter Cirille exiſtimes dicere vt pu-
tem te Hieronymi vitam ⁊ virtutes
peius me ſcire cum ſocius ſibi exiſte
ris mulro tempore. Sed teſtor de-
um quoniam ob tan inefabilis viri-
ſanctitatem ſi voluiſſem tacere non
potuiſſem. Confiteantur mirabilia
⁊ ſanctitatem ſuam ⁊ ipſi celi in qui-
bus magnus nunc maioris glorie
quantitate quam multorum ſancto-
rum habitat ſine fine: Nulli itaque
dubium eſt infra patris manſiones
ipſum vnam ex maioribus ⁊ ſublimi
oribus ſedibus obtinere. Cum eniꝫ
homo ibidem ſecundum opera ſua
premietur ⁊ iſte perfectioris pene vi
te extiterit clare patet ipſum vnum
de maioribus ⁊ ſublimioribus cele-
ſtis Hyeruſalem ciuibus fore. Qō
vt a nobis plenius ⁊ certius creda-
tur in mundo percunctis: quorum
noſtra recordatur etas valde mirabi
lis apparet prodigijs inſuetis ⁊ mi-
raculis infinitis quorum mihi aliqua
venerabilis Euſebius ſuis litteris
declarauit. De ceteris vero prodigi
is que quotidie ibidē mirabiliter fue
rit: vt continue intelligo relatibus
plurimorum auidius peraudire tibi
ipſi pater cariſſime ſupplico: vt mihi
in breui volumine quecumque pote
ris vera ⁊ vtilia miracula collecta
quamcicius facultas aderit eiuſdem
Hieronymi ſanctiſſimi deuotione
tranſmittere non deneges. Sed vt
merita Hieronimi ſanctiſſimi non
lateant: quid erga me diuina annuen
te clementia in ipſo ſui obitus die ac
ciderit enarrabo.

Quomodo apparuit ſancto Auguſtino epi ſcopo.

e Odem namque die ⁊ ho
ra quo exutus putredinis
⁊ immundicie carnis toga
Hieronymꝰ ſanctiſſimus
veſtimentum perpetue immortali-
tatis inextimabilis glorie ⁊ leticie

UVA. BHSC. IyR_100_2

induit dum yponie in cellula mea qe ſcēs auide cogitās quales īessent aīabus beatoꝝ q cū chꝛiſto gaudēt glorie ⁊ leticiaꝝ quātitas cupiēs ide ex hac materia breuē cōponere tractatū ꝑcibus īpulſus noſtri ſeueri quondā venerabil' Martini turonēſis epiſcopi diſcipuli carta calamo pugilari que ī manib⁹ ſuſceptis. breuē vellem ſcribere epiſtolā ſanctiſſimo Hieronymo deſtinādā vt qcquid ex hꝭ ſentiret reſpōderet. Sciebā.n.in tā difficili qſtione a nullo alio viuentium me poſſe doceri euidētius cunqꝫ iaꝫ ſcribēs ſalutatiōis exoꝛdiū Hieronymo ꝑnotarēt ieffabile ſubito lumen veſtris iutſuꝫ tēpoꝛib⁹ noſtris q̄ noīe linguis declarādū cū ieffabili inauditaqꝫ odoꝝ omniū frāgētia cellula in qua ſtabā ītrauit. Hoꝛa iam cōpletorii. Quo a me viſo ſtupoꝛe admiratiōeqꝫ cōmotus cū ⁊ mēbꝛoꝝ repente virtutes amiſi. Neſciebā etenim tunc quod dextera mirabil' dei exaltaſſet ſeruū ſuū: notas faciēs ī popul' virtutes ſuas. Neſciebā etenī quod deus antique miſerationis ſeruū ſuum fidelē a carnis imundicijs diſſoluiſſet ⁊ tam ſublimē ei ī celo ſedē preparaſſet. eſciebā certe ī ueſtigabiles vias dn̄i. neſciebā theſauros ifinite dei ſapientie. Secreta ⁊ occulta dei iudicia nō agnoſcebā qm̄ quos vult facit ſua ieffabili ſapiētia ad ſui agnitionē venire. Quos autē vocat predeſtinat iuſtificat ⁊ beatificat pro vt decreuit. Itaqꝫ qa talē mei oculi nūquā ꝓſpexerāt lucē talē olphat⁹ meus odoꝛē nō ſenſerat. nō tā nouus tā iauditis miris obſtupeſcebā iter hec autē meis ī me ꝑſtrepentib⁹ cogitationib⁹ qd hoc eſſet de luce dicēs v̄ba vox emicuit. Auguſtine, auguſtie quid queris: putas ne breui im mittere vaſculo mare totū breui includere pugillo terraꝝ oꝛbē celū firmare ne vſitatos exerceat motus. Que oculus nullus hominū videre potuit tuus videbit. Que auris nulla ꝑ ſonū hauſit audiet tua. que coꝛ humanū nullatenus itellexit nec ēt cogitauit exiſtimas te poſſe itelligere. Infinite rei quis erit finis. Immēſa q̄ mēſura metieris potius totū mare artiſſimo clauderet vaſculo: potius terrarum oꝛbē ꝑuulus teneret pugillus: potius a motu cōtinuo celū deſiſteret: q̄ꝑ gaudioꝝ ⁊ gloꝛie qbus beatorū aīe fine fine potiunt minoꝛē itelligeres particulā: niſi vt ego expiētia docereris. Diſcurre adhuc breue tēporis ſpaciū impoſſibilia facere ne coneris: donec impleat vite tue curſus. Hic nō q̄ras que nō alibi niſi q̄tam feliciter ꝓpero īueniri poſſunt. Hic ſatage talia exercer opa: vt poſtmodū ibique hic aliqualiter intelligere cupis totaliter in eternū habeas. ide qui intrant nullatenus exeūt. Ad hoc ergo pauoꝛe ſtupēs admiratione tā inuiſa pene amens oī qſi vigore carens his verbis aliqualē ſumēs audaciam tremebunda voce dixi fas vtinā mihi foret qui tam felix tā glorioſus tam honoꝛificus ad illa ꝓperans gaudia. q tam dulcia eloqa gut

UVA. BHSC. IyR_100_2

turi meo faris non ambigere. At ille
nomē inqt meū queris Hieronymi
illius p̄ſbiteri cui trāſmittendā iam
epiſtolā ſcribēs icepiſti ſum aīa que
hac in hora i betheleem iuda carnis
onere depoſito xp̄o oiq3 celeſti comi
tata cohorte oi decorata pulchritu-
dine oi illuſtrata ſplēdore iduta imō
talitatis veſtimēto deaurato circum
amicta omniū bonoꝝ ꝛ gaudioꝝ va-
rietate terrenoꝝ omniū triūphatrix
oi diademate coronata ꝛ oi beatitu-
dine ꝛ felicitate vallata tā glorioſe tā
q3 ieffabiliter ꝑgo ad regna celorum
ſine fine māſura Nullū eteni deiceps
expecto glorie defectū ſed augumen
tū ꝙdo iteꝝ corpori iūgar glorificā-
do ꝛ nō morituro ſ3 gloriā quaz ſola
nūc habeo habituro in illa ſcilicet vni
uerſe carnis reſurrectiōis die. Tum
ego amplius animi i me collectis vi-
rib⁹ pregaudio a lachrymis non ceſ-
ſans ſic r̄ſpōdi. Utinā viroꝝ eximie
tui merer fieri pediſecus ſed queſo
tui ſeruuli ꝙꝙ viliſſimi: quē dilexiſti
i mundo nimia caritatis affectione
recorderis vt tuis iteruētionibus a
peccatis emundet tua gubernatione
recto calle ꝛ in effenſo pede ꝓcedaz
tuis defenſionib⁹ aſſiduis ab inimi-
cis mihi quotidie iſidiantib⁹ ꝓtegar
tuoq3 ſancto ductu ſalutis attingaz
portū. placeret vt volūtati tue aliqua
mihi iterroganti reſpōdere. At illa
qđ optas dicito me omni tue volun-
tati reſpōſurā ſciēs. Uellē inq3 intel
ligere vtrū beatoꝝ anime quedā vel
le poſſint que obtinere nequeāt. At
illa vnū Auguſtie noueris qđ ſancto
rum aīe ita in illa eterna gloria i deo
ſunt ſolidate ꝛ firmate qđ nulla ſibi i-
eſt alia voluntas niſi dei quo nil vel-
le aliud poſſunt niſi q̄ de⁹ vult. Ideo
que volūt obtinere poſſunt Eteni3
quecūq3 volunt deus ꝛ vult ꝛ adim-
plet. Nemo quippe noſtꝝ ſuis frau-
daṫ deſiderijs: q2 nil preter deū ali-
qs noſtrū optat. Quoniā vero ſem
per vt volum⁹ deū habemus. noſtra
ſemper deſideria ſunt pleniſſime ad
impleta. lōga quidē pater cariſſime
Cirille verboꝝ texereṫ ſeries ſi oia
q̄ mihi glorioſa illa aīa ꝑſcrutāti pate
fecit ſcriberē in hac breuitatis epiſto
la. Spero. n. ꝙ bethelee ad tātas re
liqas viſitandū ꝑmittēte deo veniā
nō poſt multos annoꝝ circulos vbi
tūc q̄ audiui ꝛ in ſcriptis tradidi vi-
debis ꝑſpicaciter plurib⁹ itaq3 hoꝝ
glorioſiſſima illa aī aibidē mecū mā-
nens trinitatis ſanctiſſime vnitatez
ꝛ vnitatis trinitatē filii a patre gene
rationez. ſp̄us ſancti a patre ꝛ a filio
ꝓceſſionē. Angelicas yerarchias ꝛ
ordines eorumdē beatoꝝ ſpirituum
miniſteria ꝛ ēt beatoꝝ animaꝝ felicia
gaudia ꝛ alia vtilia ꝛ grauia hūanis
itellectib⁹ ꝙ ſubtiliter ꝙ euidēter q̄3
mirabiliter ꝛ delectabiliter mihi pa-
tefecit auidoſi omniū hominū liguis
loquerer nō explicarē ſermone. De-
inde a meis ocul' lux illa diſparuit ſ3
multis poſtmodū diebus ieffabilis
odorum ſuauitas remanſit. Quam
mirabilis ergo iſte eſt faciēs tot mi-
rabilia ꝛ tot ꝛ tāta hominib⁹ inſueta

UVA. BHSC. IyR_100_2

pꝛodigia ad ipſuꝫ ergo oꝛe noſtro cla
memus ⁊ exiſtemus demuſqꝫ gloꝛiā
laudi eius qm̄ certe dignus eſt om-
ni laude: nec ſumus ſufficientes euꝫ
laudare introiuit enī ī domū dn̄i can
didus ⁊ pulcherrimus vbi ſine du-
bio de ſublimioꝛibꝰ ⁊ p̄claꝛioꝛibꝰ ſed
me obtinet qđ vt iteꝝ clarius verita
tis lumen pateat pluribus teſtibus
q̄ꝫ vno cenſui qd ſupꝛadictus noſter
ſeuerus vir doctrina ⁊ ſapiētia polēſ
cū tribꝰ alijs in ipō die ⁊ hoꝛa obitus
Hieronymi ī turonēſi ciuitate, vide-
rit me addere viſioni. De quo qui
dē mihi ſolūmodo ipſemet p̄die ad
me veniēs fuit teſtis. Volēs itaque
deus vt tā ſublimis, ⁊ cūctoꝝ viuētiū
excelentiſſima gloꝛia gloꝛia nō late-
ret nec illi quos ſanctitatis illius de
lectabat ſeq veſtigia habituꝝ p̄miuꝫ
ignoꝛantes aliquādo a ſanctitatis de
uiarēt tramite aut etiā ſibi tot ⁊ tan-
ta elargiri cernentes pꝛemia illiꝰ ſan
ctitatis ⁊ virtutis īhererent veſtigijſ
Minuit enī laboꝛem pōderis p̄mio
rum ſpes die ⁊ hoꝛa qua idē gloꝛio-
ſus Hieronymus feliciter expirauit
elargiendā ſibi gloꝛiā ſuero ⁊ tribus
alij cū eo ſtantibus taliter declarauit
Quomodo apparuit ſeuero ⁊ tri-
bus alijs.

Oꝛa completoꝛij die illa in
h domo ſua ſeuerus cum tribꝰ
viris catholicis quoꝛuꝫ duo
monaſterij quōdā venerabilis mar-
tini erant monaci ī diuinis degēs lo-
cutionibus ī celo ī ethere: terraqꝫ cā
tuū ſuauiſſimoꝝ ī auditoꝛū ineffabili-
um ⁊ īcredibiliū īfinitas repente au
diuit voces ⁊ oꝛganoꝛū timpanoꝛuꝫ
⁊ pſalterioꝝ ⁊ totius ſimphonie ⁊ in
ſtrumētoꝛū ſonos qbus celū ⁊ terra
⁊ oīa vt ſibi videbat̄ vndiqꝫ reſona-
bāt: quoꝝ ſuauitatibus eoꝝ aīe pene
a coꝛpoꝛibꝰ exalabāt Stupefacti illi-
co omnes illi eleuātes oculos ī celuꝫ
totū etherē ⁊ oīa que eoꝝ cōtinētur
ambitu q̄dam viderunt lucē ſpeties
ſolis luce pꝛeclarioꝛē clareſcere ex q̄
omniū odoꝛum aromata erūpebant
Hec illi tam miranda cernētes deū
exoꝛarūt pꝛecibꝰ vt eos cur talia fie-
rent nō lateret. Quibus vox de celo
veniēs ita dixit. Nulla vos moueat
admiratio nil vobis videat̄ mirabi-
le ſi talia videtis ⁊ auditis. Hodie
eniꝫ rex regū ⁊ dn̄s dominātiū xp̄s
dn̄s exeunti de hoc neq̄ꝫ ſeculo aīe
gloꝛioſiſſimi Hieronymi pꝛeſbiteri
ī bethelē iude cōmoꝛātis totus feſti
nus obuiā venit vt eā p̄teritis tan
to honoꝛificētius tāto excelētius ⁊
ſublimius ad ſua ītroducat regna q̄
to p̄ceteris ſanctioꝛis ⁊ ſublimioꝛis
vite meritis fulget. Hodie omnium
āgeloꝝ oꝛdīes exultātes ⁊ talibꝰ vo-
cibus alternatim cōcinētes ſuū ſociā
tur dn̄m. Hodie omniū patriarchaꝝ
⁊ ꝓphetaꝝ cetus. hodie apoſtoloꝝ
⁊ diſcipuloꝝ choꝛus. hodie oēs ſan-
cti martires hodie ꝯfeſſoꝛes. hodie
gloꝛia dei genitrix ſanctis oībus co
mitata virginibꝰ hodie beatoꝛū om
nium anime letabunde ⁊ feſtine ſuo
occurrūt cōpatriote ⁊ ciui. his audi
tis vox ſiluit. ſed tamē ⁊ lux ⁊ cantus

UVA. BHSC. IyR_100_2

ꝛ odorū ſuauitatis per horā poſtmo dum ceſſauerunt. Itaqꝫ liquido patet ipſuꝫ de ſublimioribus ꝛ maioribus ciuibus fore: quo ꝛ mirabilis ꝛ magnus eſt. Et ēt metuendus pene ſup omnes ſanctos ob ſibi traditam poteſtatē. Nulli ſit qdē dubiuꝫ ita p ceteris que vult poſſe ipſuꝫ aſſeq ſicut preceteris ſua volūtas diuine magis coheret. Nullus vero me tante audacie putet vt fatear ipſum Joanne baptiſta quo teſtāte ipſo ſaluatoꝛ nullus maioꝛ ſurrexit. Petro ꝛ paulo ꝛ ceteris duodecim apoſtolis qui ab ipſo Chriſto electi ꝛ ſanctificati ſunt preſtare gloria. Sꝫ tamē etſi ꝓhibeat ratio illis maioꝛem obtinere gloriā in celi regno aliquē audere dicere: tamē nullas rationes video cur ſit nephas dicere equalē illis in gloria Hieronymū fore dūmō illis in vite ſanctitate diſcoꝛs nō fuerit cū non ſit pſonarū acceptor deus ſed ſingulorꝫ merita decernēs ꝛ reddens vnicuiqꝫ qꝺ meruit. Aſt ſi cuiq̄ videat minorē Joanne ꝛ apoſtol' gloriā Hieronymū obtinere parꝫ videat minorē ipſum obtinere cū ꝛ ſi illius ſanctitatis merita illius laboris grauia illius ſcripture ꝛ veriſſime tranſlatiōis vtriuſqꝫ teſtamēti officiorūqꝫ ordinationis fructus: nō ſolū pſentib⁹ ſꝫ ēt futuris perſpicaciter cernat. Paulo minus foꝛ ipſuꝫ ab eiſdē i gloria diſcōdē. vt verꝫ teſtoꝛ eū puto iudicabit Porro ne aliqb⁹ deridēdi laqꝫ iniere. videar dū ioāni ꝛ apoſtol' i ſanctitate ꝛ gloria eq̄lē eſſe. Hieronymū ſanctiſſimū fateoꝛ. vnuꝫ qꝺ expletis nundū diebus q̄tuoꝛ in viſione vidi enarrabo: vt veritas nō lateat. ꝛ ne qs me has laudes retexer credat vl' amore carnali quo homo a veritatis cognitione marie deuiat vel veſane mētis imperitia vel alia quacūqꝫ cā. Sed me hec nō ambigat ab homie itellexiſſe: ſed p reuelatiōeꝫ quā deus omnipotēs q ſuos exaltat ſanctos ꝛ exaltando magnificat q̄rta pnte nocte mihi auide cogitāti qꝺ laudis qd ve debite reuerētie ꝛ magnificnetie Hieronymi in breui retexerem epiſtola demōſtrauit hoc modo.

Quomō apparuerūt ſanctus Joānes baptiſta ꝛ ſanctus hieronymus ſancto Auguſtino.

dum itaqꝫ vt dixi diſponens hāc tibi epiſtolā ſcriber cogitarē aptā laudis materiā iuenir: hora aduenīēte noctis media me ſomn⁹ oppſit. Et ecce maxia mihi affuit āgeloꝝ mltitudo iter q̄s fulgētes pl's iſinito ſole duo erāt viri ita ſimiles ꝛ vniformes vt nulla i eis videre differētia q̄ alter ab altero differre poſſet: niſi qꝺ tria ſerta alter ferebat i capite ex auro ꝛ lapidib⁹ pcioſis: alter vero duo: Hic cādidiſſimus induti collobijs vndiqꝫ auro ꝛ gemmis contextis tante erant pulchritudinis vt non valeret quiſpiam imaginari. Accedentes itaque illi ambo prope me: ſub ſilentio pauliſper ſteterunt. Deinde ille qui tria ferebat ſerta his me verbis fuit alocutus. cogitas. Auguſtine quid debes lau-

UVA. BHSC. IyR_100_2

diɜ de hieronymi veritate dicere. ⁊
certe diu cogitās nūdū noſti: ſed huc
ambo venimus vt eius tibi gloriam
indicemus. Hic certe me⁹ ſoci⁹ quē
vides Hieronymus ipſe eſt q ſicut
equalis mihi in vita ⁊ ſanctitate fuit
ita p oia in gloria equal'ē. Et q̄ poſ-
ſum ⁊ ip ſe poteſt ⁊ que volo ⁊ ipſe
vult ⁊ ſicut deū video ⁊ ipſe videt ⁊
cognoſcit ⁊ itelligit i quo ois noſtra
⁊ ſanctoꝝ omniū cōſiſtit beatitudo ⁊
gloria: nec hēt maiorē vel minorem
gloriam alter altero ſanctoꝝ niſi quā
tū magis ⁊ min⁹ diuinā cōtēplatur
ſpēm ſiue cognoſcit. Sertū vero ter
tiū q̄ plus illo fero aureola martirij
ē quo vita finiui corporis. Qui ⁊ ſi i
mūdo ob labores penitētias: erum-
nas afflictiōes: verbera cōtumelias
⁊ hominū opprobria: ⁊ deriſiones ⁊
cetera valde grauia que ita pacifice
ptulit ita gaudēter ꝓpter deū vt in i
firmitatibus exultaret verus martir
extiterit ⁊ pmia martirij nō amiſerit
tamē q̄a gladio vitā nō finiuit: aureo
lā que iſignū daꝛ martirij: tal nō hēt
Serta vero duo alia que habem⁹ au
reole ſunt q̄ ſol' virginib⁹ ⁊ doctori-
b⁹ danꝛ: vt ab alijs diſcernanꝛ. Ad h
vt mihi videbaꝛ reſpōdi. qs eniʒ es
dñe mi. Et ille Joannes ingt bapti-
ſta ſuʒ q huc ad te deſcēdi vt nuncia-
rē tibi Hieronymi gloriā q̄ten⁹ ipſaʒ
gentib⁹ nuncies. Hoc. n. noueris q̄a
honor ⁊ reuerētia que ſingul' ſancto
rum exhibeꝛ ceteris omnib⁹ exhibe
tur. nec putes q̄ in celo ſit aliq̄ iuidia
vt in mūdo qlibʒ hominū ceteris p-
eſſe magis vellet q̄ ſubeſſe. ita in ce
lo ꝓpter caritatē ineffabilē q̄ ſe inui
ceʒ diligūt beate aīe qlibet ſanctorū
ita alteri⁹ gloria gaudet ſicut ſua qn
etiā vellet qſqʒ vt qſqʒ minor ſibi eēt
eq̄lis ⁊ pene maior quia eius gloria
eſſet ſue ita minor maioris gloria ga
udet ſicuti eā haberet. Nec vellet eā
habere vt ille nō haberet imo poti⁹
de ſua ſi fas eēt ipſtaret. vñ gloria ſin-
guloꝝ eſt cūctoꝝ ⁊ gloria cūctoꝝ eſt
ſinguloꝝ his dictis ſocietas ois illa
diceſſit. Expgefact⁹ itaqʒ a ſomno:
tantos i me ſenſi caritatis ardores
q̄to in me vnq̄ ſenſerā non deiceps
nullatenus aliqualis in me vel inui-
die vel ſupbie ſiue arrogātie fuit ap
petitus vel cogitatio. Teſtis eſt eni
deus qui omnia ante quam fiant no
uit quod deinde tantus in me extitit
caritatis feruor quod plus alieno bo
no gaudeo q̄ʒ meo: plus affecto om
nibus ſubeſſe quam preeſſe. Hec ic
circo dixerim non vt laudis acquirā
famam. ſed vt hec quis nō putet va
na fuiſſe ſomnia: quibus ſepe deludi
tur mens noſtra. Sepe etenim de⁹
abſcondita ⁊ maxima reſerat per ſo
mnia. Magnificemus ergo dominū
in ſancto ſuo magnificemus opera
ſua quoniam perfecta ſunt nec eſt in
eis iniquitas. Sanctnm dominum
Hieronymum propter dominum
cum quo regnat ſecure magnifice-
mus quoniam in vita ſua magnifice
fecit in morte ſua magnifica recepit.
Quapropter magnus eſt in medio
noſtri ⁊ ſanctus ⁊ excelſus in vite

UVA. BHSC. IyR_100_2

excellentiſſime ſanctitate. Magnus ſanctus ⁊ excelſus in ſapientie ineffabilis pro funditate. Magnus ſanctus ⁊ per excelſus in maioris nunc glorie quantitate. Mirabilis laudabilis ⁊ glorioſus in prodigijs inuiſis in auditiſ ⁊ inſuetis metuendus et colendus et venerandus ob ſibi a domino traditam poteſtatem honorem ⁊ gloriam ſempiternam. Magnificẽtius ergo obſecro eũ nec taceamus q̃niam maior ẽ omni laude. Notas faciamus in populis glorie ſue laudes nõ miretur homo ſi quẽ deus magnificauit ⁊ exultauit laudamus. Nõ hominẽ pigeat uenerari ⁊ colere quem deus coluit ⁊ veneratus ẽ Nõ putet quiſpiam ioanni ⁊ apoſtolis ĩ gloria ⁊ ſantitate equãdo Hieronymum ioanni ⁊ apoſtolis exercere iniuriam q̃niam ipm illis preſtare ⁊ gloria ⁊ ſanctitate ſi poſſet optarẽt. gloria eius ⁊ btitudo eiꝰ eoꝝ eſt ⁊ gloria ⁊ btitudo eoꝝ ẽ ſua honor laus ⁊ reuerẽtia a nobis exhibita Hieronimo eorũ ſingulis exhibetur. Si ergo cupis ioannẽ baptiſtã ⁊ apaſtolos uenerari ſimul uenerare illum quoniaʒ ipſis per [illegible] ia nia eſt equalis. Secure ergo õni depulſa formidine ioanni baptiſte Hieronimum equalẽ ⁊ non maiore q̃ nullus ſurexit maior omni deuotione ⁊ reuerentia fateamur. quoniam ſi minorem facimus ioannis glorie derogamus: ⁊ magis iniurias exercemur quam laudeſ huius mei imperiti ſermonis opus: quanquam inſuſſicienter: quanquam nihil tam̃ ⁊ deuote ⁊ reuerẽter expletuʒ ad te venerabilis pater puro corde ⁊ magna animi deuotione dirigo ſupplicans: vt igenioli mei verbula que de mee imperitie pauperie in laudes eximij Hieronymi obtuli non deridẽdo: ſed caritate debita tollerando legas. Et que minus debito dixi ad tanti laudes viri ⁊ mee imputes imperitie: ⁊ epiſtole breuitati ⁊ eius laudũ imẽſe imenſitati. Quoniã certe ſi oĩum mortaliũ lingue ſolũ eius laudes ꝓmererent minus debito ſatis eſſet mei peccatoris venerabilis pater eſto memor: vt dũ in illo ſteteris loco quo illud ſacrum eximij Hieronymi cadauer qeſcit eiꝰ me interuẽtionibus recommendes. Qm̃ nulli dubiũ eſt qd̃ ea que optat idẽ Hieronymus põt continuo obtinere. Non.n ſuo aliqualiter fraudaꝶ deſiderio.

Explicit epiſtola ſancti Auguſtini de laudibus beati Hieronymi.

Incipit epl'ia ꝓſul Cyrilli ieroſolimitani ad beatũ Auguſtinũ epiſcopum de miraculis beati Hieronymi doctoris eximij.

Enerabili viro epoꝝ eximio Auguſtino yponenſi Cyrilluſ hieroſolimitanus põtifex ⁊ oĩuʒ infimus ſacerdotũ. Illius ſequi veſtigia cuius in terris ſanctitate radiare nõ ceſſat. Illius ſan. Hieronymi glorioſi cuius memoria in benedictione i ſeculum ſeculi. Qui ⁊ q̃tus ſit ⁊ tu ſimiliꝶ bene noſti eius vſus marie eloquijs ⁊ doctrinis: de quo me velle diſerere cũ ſim in toto reprobus. ⁊ di-

UVA. BHSC. IyR_100_2

gnus qꝫ reputo audaciaꝫ. Sed tam̄ q2 tua me cogit dilectio. vt tibi aliqua ſcribā de ꝓdigijs hoībus inſuetis q̄ per illū in diebus noſtris fecit dominus: vt euꝫ celebremini mundo faceret ꝛ cunctis hoībus glorioſum tātū tnis cōfiſus oratiōibus opus aggrediar ꝛ breuilogo ꝑſtringā de multis pauca. Glorioſuꝫ huius viri obitum viſionem qꝫ meā ꝛ mirif'ca tunc temporis pacta te noſce nō ambigo. Nā vir vtiqꝫ reuerendus ꝛ memorie obliuioni nō adde. Euſebius nobil' cremonēſis eius diſcipulus in quo magiſtri refulſit ſanctitas ꝛ doctrina cuius ſapiētiā probitateꝫ ꝛ excellentiā non ignorans: q poſt biēniū a noſtre mortalitatis miſeria ereptus ſuum predilectiſſimum magiſtrū hieronymuꝫ in celi ꝑmia eſt ſecutus vt nobis eius indicant crebra miracula de quibus etiā inferius aliqualiter ꝯtractabo. Reuerendo pr̄i Damaſo portuenſi ep̄o ꝛ Theodoro Romanorum ſenatori eius fratri. Seuero ꝓbiſſimo viro euſtochio ſanctiſſime mulieri ꝛ tibi ꝛ multis alijs quos ſigillatiꝫ nominari nō eget: tunc tēporis ꝑ ſuas litteras totius eius obitus ſeriem intimauit. Unde ampli9 ea que noſti reiterare foret ſupfluū ꝛ dicendoruꝫ īpedimentū: his ergo omiſſis ad eiuſdē que nō ceſſant cōtinue clarer̄ miracl'a noſter ſe ſtilus vertat: vt tua poſcit deuotio ꝛ primo ab euſebio viro ſanctiſſimo eiuſdē hiernoymi ſanctiſſimi diſcipl'o ſūmat exōdiū

Poſt obitū glorioſi hioronymi quedam hereſis inter grecos ſecta ſurrexit que ad latinos vſque deuenit que ſuis nefandis nitebāt ratiōibus ꝓbarē qd̄ anime beatoꝝ vſqꝫ ad vniuerſalis iudicij diē in quo corporibus erant iterū cōiungēde viſione ꝛ cognitiōe diuina in quo tota conſiſtit beatitudo ſanctoꝝ priuabatur. ꝛ damnatoruꝫ anime ſimiliter vſqꝫ ad diē illum nullis cruciabantur penis. Quoꝝ ratio talis erat ſicut aīa cum corpore meruit vel peccauit ita cum corpore ꝑmia recipit ſiue pēas. Aſſerebant etiā illius ſecte neqſſimi nullum fore purgatorij locū in quo anime que nudū de ſuis peccatis in mūdo plenā egiſſent penitentiā purgarētur. Qua qdem ſecta peſtifera crebeſcente tantus in nos dolor irrui' vt nos amplius pigeret viuere: quo meis cunctis ſuffraganeis: epiſcopis: ꝛ alijs viris catholicis conuocatis eis ieiunia ꝛ oratiōes indixi: vt ſuam ſic agitari fidē diuina nō ꝑmitteret bonitas. Mira res ꝛ forte huic ſimilis nunq̄. Tribus expletis diebus ieiunioꝝ ꝛ orationū ſubſeqn̄ti nocte glorioſus hierōymus ſuo ꝑdilectiſſimo filio Euſebio orationibus incūbenti manifeſte apparens benignaqꝫ eum allocutione confortās ei dixit: in hac ſecta peſtifera minime formidare cū ſibi finis iam īponendus erit. Queꝫ Euſebius nimio fulgentē ſplendore ita vt in eū oculus humanus aſpicere non valeret fuiſſet intuitus quaſi de graui ſomno euigilans ꝑ gaudio dulces ꝑ oculos fundens lachrymas ita vt pene voce formare poſſet q̄tum

UVA. BHSC. IyR_100_2

poterat clamare cepit. Pater meuſ
Hieronymus es pater meus hiero
nym⁹ es: ⁊ pluries reiterãs ait Qua
re meã ſocietatẽ ſpũs certe teneã te
nec dimittam, nec ſine tuo quẽ dilexi
ſti filio gradieris. Ad quẽ glorioſus
Hieronymus non te fili dilectiſſime
deſerã. Conſortare vigeſimo nanqꝫ
die me ſeq̃ris ⁊ ſimul in gaudio per⸗
manebibimus ſine fine. Sed Cyril
lo cũctiſqꝫ fratribuſ nuntia: vt die cra
ſtĩa iuxta ꝑſepe dñi vbi meũ quieſcit
corpus oẽs in vnũ conueniant tã ca⸗
tholici q̃ꝫ etiã illius ſecte viri. Et tu
triũ hoium q̃ in hac ſunt vrbe hac no
cte defuncti cadauera inhumata i lo
cum in quo meũ eſt humatũ corpus
facies deportari ſup q̃bus ſaccuꝫ quo
vtebar ponẽs ſtatiꝫ ꝓſtine vite reddi
ti hanc radicituſ hereſim extirpabũt
Cui vale dicens glorioſus hierony
mus diſparuit. Mane aũt facto ad
me q̃ bethleẽ tũc erã venerabil' euſe
bi⁹ veniẽs cuncta q̃ videat enarrauit.
Quo imenſas nr̃as creatori agens:
⁊ Hieronymo glorioſo oĩbus in quo
pro nobis de intemerata virgine ſal
uator natus ẽ: ⁊ vbi etiã ſanctiſſimuꝫ
Hieronymi cadauer humatũ eſt con
gregatis ꝑdictoꝝ defunctoꝝ cadaue
ra deferri fecit. O mira erga hoies
dei miſeratio ⁊ diſpenſatio quot mo
dis in ſe ſꝑantes ſcit iuuare quãtiſqꝫ
⁊ quot honorib⁹ ſuos exaltat ſanctoſ
fiebat in terra ab illius ſecte cultori⸗
bus deriſio: credẽtibus qḋ foret exia
nita manus dñi. Letet̃ itaqꝫ oĩum fi
deliũ cetus ⁊ deo in voce exultatõis
pſallant qm̃ ſuſcepimus miſericordi
am dñi in medio tẽpli ſui. Accedenſ
nanqꝫ vir venerabilis euſebi⁹ ad ſin⸗
guloꝝ cadauera flexis genibus mani
buſqꝫ in celũ extenſis cunctis audiẽ⸗
tibus ſic orauit. Deus cui nihil eſt im
poſſibile nil q̃ue inulcte fortitudinis:
⁊ virtutis q̃ facis mirabilia magna ſo
lus ⁊ nullũ in te ſꝑantiũ ſpũs: nunc ꝑ
ces tuoꝝ exaudi fideliũ ⁊ vt tua quaꝫ
dediſti fides intemerata inuiolataqꝫ
ꝑ ſecula maneat ac etiã: vt hoꝝ error
appareat ꝑ merita ⁊ interceſſionem
glorioſi tui dilecti hierõymi itroduc
in hec cadauẽa animas quas de ipſis
eggredi voluiſti. Qua q̃dẽ oratione
finita ſingulũ ſacco quo q̃dẽ ſup̃ car⸗
neꝫ glorioſus hieronymus vtebat̃ tã
gens cadauer ꝓtinus in eũ vite ſpiri
tuꝫ introduxit: q̃ oẽs hoies aꝑtiſ ocu
lis oĩbuſqꝫ vite ſignis oñſis ſunt ꝑfe
cte reſuſcitati ⁊ ceperũt animaꝝ bea
taꝝ gloriã ⁊ peccatoꝝ penas taꝫ pur
gatorij q̃ꝫ inferni clara voce oĩbus iti
mare: naꝫ mihi vt poſtmodũ interro
ganti dixerunt beatus hieronymus
eos cõduxerat, ſecum in paradiſum:
purgatoriũ ⁊ infernũ vt que ibi age⸗
bant̃ patefacerẽt vniuerſis. Sibiqꝫ
dixerat qḋ ad corpora redirent: ⁊ de
ꝑpetratis peccatis agerent peniten
tiã q: eo ⁊ hora qua venerabilis euſe
bius, migraturus erat ⁊ ipſi morituri
erãt ac etiam ſi bene agarent cum eo
gloriã adepturi quod ⁊ factum eſt vt
inferius declarabo. His igitur pera⸗
ctis multitudo maxima populorum
tam fideliũ q̃ꝫ etiã illius ſecte offenſo

UVA. BHSC. IyR_100_2

rum qui ad tam grande concurrerāt ſpectaculū tā certū erroris indicium ⁊ veritatis expimentū necnon ⁊ beati Hieronymi merita egregia cernēs magnis vocibus laudes imenſas referūt creatori. q ſuos in ſe ſpantes nō deſerit. Et ſic Auguſtine cariſſime: pius dn̄s naviculā ſue fidei ſacratiſſime in huius mundi mari eructātib9 malo⁊ hoīum fluctibus agitari permittit ſed minime naufragari. Quo quidez forti eſto aīo queſo viriliter age: nō formides contra fidei pſecutores: magnanimus dimicar̄ ſub vmbra ala⁊ tanti pij patris que ſuo⁊ fidelium pces inefficaces nō finit: dūmodo tota ſpe ⁊ puro fiant animo.

Non. n. aliter neqꝫ vtinā noſtr̄ iexaudiri pces niſi cū in deo nr̄a nō pfecte ſpes cōſiſtit: vel q̄ petimus nō petēda. Ad ipſum ergo deū nō tm̄ ore ſ; toto corde clamemus dū affligimur ⁊ ipſe q dn̄iatur in virtute ſua: ⁊ nos quotidie oculo reſpicit pietatis: non pmittet nos tentari ſupra id qđ poſſumus. Sed ne nimis deuius a ppoſito meo gradiar: ad incepta redeam ⁊ venerabilis Euſebij obitū narrās pmo ⁊ viro⁊ illo⁊ triū ſilr̄ quos reſuſcitatos noſti migrationē ſcribens q̄ eadem ſunt hora ⁊ die quo Euſebius de huius mūdi valle miſerie exēpti aliq̄ Hieronymi miracula de multis introducam.

Valde orribile de viſiōe dmonū.

Euenīte autem die quo venerabilis Euſebi9 ab beato Hieronymo in viſione qua ſupra factus ſum ſe migrare ſcierat die tertio preeunte langore febrium concuſſus valido: ſe ſuper terram: magiſtri non inmemor: nudum deferri fecit a fratribus. Et ſingulum oſculans fratrum benigna eos conſolatione confortauit ⁊ vt in ſancto manerēt propoſito admonuit. Deinde ſaccum quo glorioſus induebatur Hieronymus deferri fecit ⁊ ſupra ſe poni iuſſit. Ordinauitqꝫ ſe nuduz magiſtri iſtar glorioſi extra eccleſiā in qua iacebat ſanctum Hieronymuz cadauer ſepeliri: poſt hec cōmunione ſacratiſſimi corporis xp̄i ſe muniēs ſe domino ⁊ beato hieronxmo cōmendauit. Et p triduū locutione corporali viſione puatus circū aſtantibus alternatim fratribus pſalterium paſſiones domini ⁊ alia ſacra continue legentibus iacuit. Durum quippe ⁊ cunctis in mundo degentibus formidabile eſt hoc q̄ narro: die aūt quo moriturus erat p duas horas ante beate anime exitum venerabilis Euſebius tam terribiles cepit actus peragere: q̄ circūſtantes monachi pauo⁊ perterriti velud amentes iu terra iacebant. Naz quandoque tranſuerſis oculis: manibuſqꝫ ſimul iunctis: facie terribili: voceque dira quaſi ſedens clamabat.

Non faciam non faciā: mentiris mēti"is mentiris. Poſt hec ad terram rediens faciem ſuam firmabat in terra quantum poterat clamans: adiuuate me fratres ne peream. Quod monachi videntes lachrimātes ⁊ tremētes eū iterrogauer̄. Quid habes

UVA. BHSC. IyR_100_2

pater ad quos ille. Non videtis de-
monū agmina que me debellare cupi
unt. ⁊ illi. Quid te facturū volebant
cuꝫ dicebas nõ faciã: ⁊ ille. Conãtur
nanqꝫ: vt diuini nominis blaſſemus
inueniar: ⁊ ideo hoc me nõ facere cla
mabam: tunc illi. Quare pater faciē
abſcõdebas in terra: ⁊ ille. Ne eoruꝫ
aſpectuꝫ cernerē q̄ tam turpis ⁊ hor
ribilis eſt: ꝑ qui oēs pene que in mūdo
ſunt reſpectu eius nihil ſunt. Int̄ hec
verba actus ꝓ ores reiterãs ſi ad ex-
tremã horã vſqꝫ venit. Fratres aūt q̄
aſtabant pauore ⁊ dolore ꝑteriti ve-
lut mortui aſtabãt quid facere neſciē
tes. Glorioſus deus in ſanctis ſuis
mirabilis in maieſtate ſua benignus
⁊ ſe timētibus miſericors: ſanctos ſu
os nõ dere inq̄t in tepore neceſſitatꝭ.
Ad extremã nanqꝫ horaꝫ venerabili
Euſebio ꝑuenienti glorioſus Hiero
nymus apparuit euꝫ benigne confor
tans. Cuius aduentu oīs illa demo-
num turba quaſi infinita eius timore
ꝑterrita ab eo velut fumus euannit:
vt plures teſtant̄ monachi q̄ ꝓprijs
oculis diſpēſatione diuina ſe hoc vi-
diſſe dicūt. Sed hoc magis appro-
bat̄. Naꝫ oēs circūſtantes has ⁊ Eu
ſebio audierunt voces. Unde venis
pater quare tm̄ moratus es. Queſo
filiū tuū ne relinquas. Cui ſubito cū
ctis audiētibus illa vox reſpõdit. Ex
pecta fili ne formides: q2 te non deſe
rerē quē tm̄ diligo. Qua audita vo-
ce breui inde decurſa morula venera
bilis Euſebius expirauit qua q̄dem
hora ⁊ illi tres qui raſuſcitati ſunt ex

pirauerunt: ⁊ vt puto cū Euſebio ad
eterna gaudia ꝑuenerunt. Nam per
oēs illos. xx. dies q̄bus poſtq̄: vt no
ſtri reſuſcitati ſunt ſe in tantã peniten-
tiã tradiderunt q̄ ſine dubio eterna
beatitudine potiuntur.

De tribus mortuis reſuſcitatis.

Silentio ꝑtereundū nequaquã
puto que ab eiſdē tribus viris
per illos dies q̄bus vixerūt didici to
to hoc tēpore cõtinue cū aliquo eorū
ſecreta vite illius quã poſt hãc breuē
⁊ momētaneã expectamus rimari cu
piēs a tertia diē ducebã ad veſperaꝫ
Sed q̄uis multa ab eiſdē didicerim
tñ ad p̄ns breuitatis cauſa quedã ſo
luꝫ referrã cetera vero dicturus alias
omittã. Quadã vice ad vnū eoꝝ me
iuiſſe cõtigit: quē dire lachrimantēꝫ
nec meis verbis conſolationē aliquã
admittentē cõperiens tãti fletus cau
ſam ab eocē cepi ꝑquirere. Qui plu
ries de hoc a me interrogatus nec tñ
ad interrogata reſpõdens tandē me
is coactus importunitatibꝰ ſic reſpõ
dit. Si que ꝓdie ſum exꝑtus nõ igno
rares tibi ſēꝑ ieſſet cauſa fletus. Ad
quem ego queſo vt me vidiſti ediſſe
ras. Tunc ille pauliſꝑ tacens inquit:
quales credis penas: ⁊ tormenta nõ
ſolū damnatis: ſed etiã in purgatõio
exiſtentibus preparari: ad quē ego.
De incertis que vera poteſt ꝓferri
ſententia. Ut. n. puto noſtris q̄bus
affligimur penis equari poſſunt. Ad
quod ille. Si omnes que in mundo
cogitari poſſunt pene: tormenta ⁊ af
flictiones minori que illic habet̄ pe-

UVA. BHSC. IyR_100_2

ne comparentur. Omnes que hinc videntur pene ⁊ tormēta ſolatia erūt mallet.n.q̄lib; viuentiū ſi illas expiētia noceret penas vſq; ad finez mundi oībus his ſimul ſine remedio cruciari penis quas oēs hoīes ab Adam hucuſq; ſigilatiꝫ ꝑtulerūt: q̄z vno die in inferno ſiue purgatorio miori que illuc habet̄ pena torqueri. Et ideo ſi cauſam mei interrogas fletus timor penaꝝ eſt que peccatorib⁹ iuſte dant̄ Scio nanq; erga deū meuz peccaſſe ⁊ ipſuz iuſtū fore non dubito: qua de re non mireris ſi plāgo cuz potius ſi non plāgerē admirari deberes. Sz potius admirare quare hoīes qui ſe mori non dubitāt ſaltē alioꝝ expimēto tāta hic ſecuritate viuūt: nec tātaſ cogitāt euadere penas ad hoc dolore tactus in trinſeco ita: vt vix verba formare poſſem: dixi: heu qd audio ſed queſo in quo differūt tormēta ifernalia ab his que ſunt ī purgatorio dicas. Et ille nihil inter ſe differunt qꝛ eedē ſunt magnitudīe pene purgatorij ⁊ inferni. Sed vnuz eſt quo differre poſſunt qꝛ infernales finē nō expectant: ſed augmentū.ſ. in iudicii vniuerſalis die: qñ corpora ibidē cruciabunt̄ cū animab⁹ ⁊ purgatorij ſūt cū fine. Nā poſt expletā penitētiā: īnō exēpti gaudijs beatiſſimis ꝑfruētur. Ad hec ego. Sunt oīs in purgatōio exiſtētib⁹ eq̄lia tormēta vł diuſa ad h ille. Diuerſa qdē aliqb⁹ maiora aliqbus vł leuiora iuxta magnitudīe peccatorē. Nā in ꝑma etiā beatoꝝ oēs glorioſe diuinā contēplant̄ ſpeciez in qua oīs omnis cōſiſtit gloria q̄ q̄zuis ſingule tanta habeāt gaudia q̄ta velle vel cogitare poſſunt: tam̄ gaudijs nō ſūt pares: qꝛ maiora hec poſſidēt minora illa iuxta opa que fecerunt.

Sed ſi tibi ex hoc aliqua oriet̄ admiratio vt ſcis poſſit ineſſe diuerſitas gaudioꝝ quoꝝ cauſa eſt ſolū ipſe deus ī quo nulla potuit vnq̄ fore diuerſitas: ſolutio ſatis patet. Nam cū diuina contēplatio vel cognitio ſiue intelligentia ſit tota merces ⁊ gloria in aliquo pōt eſſe ſanctoꝝ minor in alio vero maior. Jccirco cū oēs ſimł anime deū ſicuti eſt videāt ⁊ cognoſcant aliqua minus videt ⁊ intelligit ⁊ ſic ſibi minor ineſt glīa: aliq̄ vero clari⁹ videt ⁊ ſubtilius intelligit ⁊ ſic maiorez poſſidet glīaz. Sic etiā de illoꝝ miſeroꝝ damnatoꝝ penis dici pōt. Nam cuz oēs anime damnatoꝝ in vno conſiſtant penaꝝ loco tñ diuerſis cruciētur penis iuxta viciꝝ q̄litates. Tātū ſiqdez differt inter xp̄anoꝝ q ibi torquent̄ penas ⁊ paganoꝝ: vt paganorum cruciamēta reſpectu eoꝝ que falſi xp̄iani ⁊ peccatores ſuſtinēt ſint q̄ſi nulla: q̄z q̄z oīo ineffabilia ſit nec a viuentibus cogitabilia. Et dignuz eſt. Nam illi grām in vacuū receperunt: nec voluerūt a peccatis corrigi dum vixerunt ſacris continue vociferantibus ſcripturis quas pro nihilo putauere. Tū ego horribile inq̄ quod dicis ⁊ vtinam ſedulo mortaliuz inſiſteret mentibus: vt vel tantarum penarum terrore a prauis ceſſarent ſi volent amore glorie. Sed queſo qd er-

UVA. BHSC. IyR_100_2

ra te pridie exeunte, aīa peractuꝫ eſt breuiter itoneſce. Ad qđ ille aduenien te inqt mortis mee hora tāta in loco in quo migraturus iacebā nephādorum affuit ſpiritū multitudo vt ꝑ multitudine omnino dinumerari nō poſſent. Quoꝝ ſpeties talis erat quod eo nil penoſius: nil ve horribilius excogitari pōt. Potius.n.quilibet hominum flāmis ardentibus arſurum ſe exponeret ꝙ eoꝝ formaꝝ ictu oculi viſione potiri. Qui ad me venientes omnia quecūqꝫ ꝑpetraui opa cōtra deum ad meā memoriam reuocabant ſuadentes mihi vt amplius de diuina miſericordia quā taꝫ grauiter offenderā non ſperarē. Et certe noueris qđ niſi me diuina miſeratio adiuuaſſet eis reſiſtere nō valebā. Naꝫ dum omni vigore ſpiritus deſtitutuſ eoꝝ verbis paulominus aſſentirem glorioſus affuit Hierōymus magno vallatu agmine angeloꝝ ſpeties ſole ſplēdidior me confortans. Qui vbi illos ſpiritus nephandos fuit intuit⁹ me tam dire exacerbātes valde commotus erga eos voce tetribili eis dixit. Quod adhuc nequitie ⁊ omnis maledictionis ſpiritus veniſtis. Ne ſciebatis hunc meis fore fouendum auxilijs protinus hunc relinquentes abite ⁊ veſtras ab eo elongate nequitias quantum diſtat oriens ab occaſu his illa maledictorum ſpirituum ſocietas perterrita diris vlulatibus: ⁊ clamoribus limen loci in quo iacebaz exceſſit. Tūc glorioſus Hieronym⁹ aliquibus imperans angelis ne a me diſcederent ſed quouſqꝫ reuerteret̄ expectarent cum ceteris angelis feſtinanter abſceſſit. Eodem quoqꝫ abeūte angeli q ad me cuſtodiendū remāſerant me confortare cepere blanda: ⁊ dulcia promittentes ſi forti animo produrarem. Inter hec aūt conſolationis colloquia hora qn̄ d̄curſa ſecūdo beatus Hieronymus veniēs ſtāſque in lim ine velociter inquit venite Tunc ſubito anima corpus relinqns tam grauiter ⁊ acerbe qđ certe quante fuerint preſſure ⁊ anguſtie intellectu non caperet mēs humana niſi vt ego experientia didiciſſet: ſi eniꝫ omnis humanorum intelligentia: quos vellet dolores ⁊ anguſtias eſtimaret: tamen reſpectu anime diſſolutionis a corpore illa pro nihilo computaret hec ⁊ alia non minus ardua: ⁊ valde mortalibus formidanda que pre multitudine prelōgitudīe preſenti operi nō īſcribā eo loquente icipiebat claudi dies occaſu ſolis ꝙ neceſſe fuit qd ei poſt mortem conttigerit non explere. Sed quia id preceteris affectabā ſeqnti die duobus alijſ cum eo ſimul conuocatis ad narrationis illius ſeriem redij cupiens hoc ab illis etiam duobus alijs peraudire: vt trium teſtimonio ſolidius edocerer. Itaqꝫ cum hi iam dicta reinciperent ſic reſpodi. Quanquam hec vtilia ſint: nec crederet in vacuum ſepius ipſa fari: tam̄ his que iam audiui omiſſis queſo vt que vob̄ poſt diſſolutioneꝫ

UVA. BHSC. IyR_100_2

corporis euenerit meo bianti animo derogatis. Ad hec ille qui mihi que audisti trāsacto narrauerat die quod Cyrille iquit interrogas nō est possibile plene fari qm̄ spiritualia nostris minime sensib⁹ cōprehendūtur. scis nāqȝ te nō exanimē fore ⁊ tamen qd aut qualis sit aīma nō agnoscis. Deū certe scis omnium esse principium ⁊ finē a quo incipiunt omnia atqȝ tendunt ⁊ tamen quid sit deus aut q̄lis dum carnis istius grauissime portas pondus non intelligis nisi per speculum inenigmate. Sic etiā de angelis ⁊ de ceteris icorporeis idē liqt. Cū .n. multa que sunt notissima i natura nostre pue intelligentie defecu intelligere nō possumus sup celistia ⁊ spiritualia oīo aliena a nature cognitiōe q̄ modo intelligemus ut dicis iqȝ ē sed uti potes queso dicas. Ad ille circūloquar inquit id quod optas ⁊ dicā paulominus qȝ nō possū. At hi qui mecū ea q̄ ego sunt experti si ita ē testificabuntur. Meam pridie aīa a corpore tot ut supra factus sū pressuris ⁊ doloribus dissoluta subito in ictu oculi ineffabiliter fuit ante dei iudicatis presētiam deportata: sed a quib⁹ ⁊ q̄modo non agnosco Nec certe mirum. Nam nunc carnis molle aggrauor. tūc autem erat anima sine carne Fuerunt etiam ibidem istorum anime terrorib⁹ icogitabilibus qd iudex ageret formidātes. heu cur nesciunt mortales quib⁹ hoc eueīet qȝ tūc nobis. certe si illi⁹ n̄ foret ignorantia totiens non peccarent nullumqȝ toto tēpore gessimus peccatorum iudicent latere potuit: imo cuncta que fecim⁹ tanq̄ si forent presentia cunctis astātibus clara erant: ita ut minimum nostror ūcogitamium sicuti fuerit appareret. Considera quibus ⁊ quot agitabamur terroribus. hic demonum multitudo stabat mala testificātes q̄ fecimus. locum modū ⁊ tempora declarantes. hic nosmetipsi q̄ obiciebātur nullatenus cōtradicere poteramus. tū quia iudicē cūcta sciētem tū q̄uia ipm quilibet nostrū ilsīssimū cognoscebat. Heu quid dicā. Quā sententiam p̄stolabamur ob eius memoriā nūc formido. hinc mala undiqȝ uictam iudici ac clamabāt nec ullum pene apparebat bonū: quo qd misericordie speraremus. hinc nos dignos supplicio omnes qui aderāt exclamabant. Cūqȝ iam nihil deesset nisi sentētiā publicari que peccatoribus digne datur. Ecce gloriosus hieronimus cūctis splēdidior astris a beato Joāne baptista summoqȝ apostolorū principe petro necnon ⁊ angelorū ingenti multitudine comitat⁹ ad presidentis iudicis tronum ueniens nostram sententiam suspendit modico tēporis nosqȝ sibi dari ob reuerētiā ⁊ deuotionē quā sibi cōtuleramus ⁊ p̄pter erroris destruendi necessitatem ut uoluit imperauit deide nos secum ducēs oī illabeata uallatus societate ubi fideliū anime inestimabili gloria ppetuus pfruūtur que ibi gerebātur ūt redderemus testimonium declarauit. Post hec ad purgatorū ⁊ ifernū

UVA. BHSC. IyR_100_2

nos deducens nō ſolū que ibi erāt in
dicauit: ſed voluit vt penarū expien
tiā pbaremus. His igitᷣ omnib⁹ ſic
peractis hora q̄ noſtra cadauera ſac
co q̄ beatus fuit vſus hieronym⁹ te-
tigit venerabilis Euſebi⁹ idē glorio
ſus hieronym⁹ imperauit vt ad cor
pora rediremus mādans vt de his
que vidim⁹ teſtaremur pmittenſq;
nobis vigeſimo die ſi de ppetratis pec
catis nos cōtingeret debitā peniten
tiā exercere cū beato Euſebio q tūc
erat ex hoc ſeculo migraturus gloriā
finis neſciā adipiſci. Sitq; corpori-
bus aīe noſtre ſunt cōiuncte. Multa
ſiqdē Auguſtine cariſſime formidāda
que mortaliū ipreſſa mētib⁹ ab eiſdē
labētiū omniū terrenoꝝ amorē ꝛ cu-
rā puigilē q̄ tot aberrāt hoies vt pu-
to fundit⁹ extirparēt patēter didici
q̄ ſi his cartis iprimerē plus cogita-
to opus pcederet: nec eſſem cōpos
ſubſcribere iā pmiſſa. Itaq; cū d p
ximo te expectē viſitaturū hierony-
mi reliqas vt tue q̄s pridie recepi lit
tere fatebantur. hec oīa hoc fine clau
dā tāgens venerabil' Euſebij ſepul-
turā vt ad miracula redeā enarrāda
que ſuperius ſu; pollicitus enarrare
Obit⁹ nāq; Euſebii venerabil' ꝛ tri
um hominū p̄dictoꝝ ſeriē i preceden
tib⁹ q̄ꝑ breuius potui iſerui q̄dā tibi
vt puto affectuoſa iterponens: ſ; nūc
p̄dictoꝝ ſepulture ſeries ita patet.
Mortuo nanq; venerabili euſebio
hora tertia plura ſunt miracula cun-
ctis viſa que p̄cedētis vite ſanctitatē
teſtāt: qꝝ ad p̄ſes duo ſolū dicam.

Onachus qdē eiuſdē cenobij
m placbrimis ꝛ vigilijs p̄uatus
corporali lumine oculoꝝ ſtat i
vt Euſebij corpus venerandū ſa ie
tetigit p̄ſtine lucis gratiā ē adeptus.

Emoniacus autē qdā dū ſacꝝ
d corpus ad eccleſiā ducerem⁹
eidē obuians ē ptin⁹ liberat⁹.

Uxta eccleſiā in quā glorioſi
i Hieronymi cadauer ſanctiſſi
mū ē humatū venerabil' Euſebij cō
pus honore debito nudū magnū in-
ſtar ſepeliuim⁹. In cuius etiā eccle-
ſie cimiterio hominū illoꝝ triū q ea-
dem ſunt hora mortui fuerāt corpo-
ra tumulata. His ergo venerabilis
Euſebij acta ſileant. vt p̄grandia ꝛ i
effabilia locū teneāt prodigia. Exi-
mij Hieronymi iam pmiſſa.

IN ameno ꝛ iocundiſſimo ſi
quidē mirabiliū geſtoꝝ ſan-
ctiſſimi hyeronymi prato po
ſitus vti ſertū faciēs p̄cipuos ꝛ deco
ros miraculoꝝ flores ad huius opuſ
culi venuſtatē ꝛ noſtroꝝ poſteroꝝ;
ſaluti vtiles ppoſſe legā. Quoꝝ om
niū qd pridie erga ſabinianū hereſi-
archā peſtiferū quē agnoſcis pactu;
ſit primo dicā. Sabinianus nāq; he
reticorū fautor duas i xp̄o aſſerebat
voluntates ꝛ q̄ꝑ peius ē inter ſe quā
doq; diſcordes ad cuius tam inopi-
nabilis falſitatis pbationē itroduce
bat illud i euangelio xp̄s dixit. pater
ſi fieri poteſt trāſeat a me calix iſte.
Eliciēs ex hoc queſtiones grauiſſi-
mas ꝛ pene iextricabiles: quod paſ-
ſionē vnā voluerit fugere volūtate ꝛ

e

UVA. BHSC. IyR_100_2

altera eandẽ coacte ſubire oportue-
rit paſſionẽ. Ex his dicebat ꝙ mul-
ta xp̄s voluit que obtinere nõ potu-
it. Un̄ tan[illegible]ũ in nos doloris excreuit
ꝙ magnitudinẽ explicare negmus.
Peruertebat namqȝ idẽ peſtifer an
guis ⁊ lupus rapax ſe veſtimẽto oui
um idnẽs nobis cõmiſſuȝ gregẽ. Et
vt ſeuitiã diri pectoris efficatius ex
erceret opuſculũ quoddã cõpilaue-
rat falſis ꝓbãs rationibꝰ hoc ſic eſſe
Quod qdẽ opuſculũ vt fidẽ ei dare
mꝰ glorioſo Hieronymo totius veri
tatis ſpeculo imputabat. Cuiꝰ falſi-
tatis noticiã ſciẽs tibi glorioſuȝ hie-
ronymũ epiſtolã ſup hniꝰ erroris de
ſtructiõe nõ multũ ante ſui obitũ edi
diſſe ꝑdictũ hereſiarchã cũ ſuis di-
ſcipulis ⁊ eiuſdẽ nequitie miniſtris
inuitaui quodaȝ dñico die ĩ eccleſiaȝ
ieroſolomitanam ad diſputanduȝ ⁊
ſuũ errorẽ nequiſſimũ cõprobandũ
quo nanqȝ die vniuerſis meis ſuffra
ganeis epiſcopis ⁊ alijs quaȝ pluri-
bus orthodoxis nec nõ ⁊ ipo hereſi
archa cũ ſuis nephandis diſcipul' in
ꝑdicta eccleſia adunatis diſputatio
a nona icepta ad veſperas vſqȝ tetẽ-
dit. dũ aũt idẽ hereſiarcha cõtra nos
opuſculũ ab ipſo falſo cõpoſituȝ qð
glorioſo ĩtitulabat̃ Hieronymo alle-
garet. has tantas beati hieronimi in
iurias ferre nõ valens bone memo-
rie ſiluanus ſancte nazaret ecleſie ar
chieps q tanta beatũ hieronymũ af
fectiõe animi ⁊ deuotiõe colebat vt
ſi qd faceret diuinũ nomẽ ⁊ beati hie
ronymi ꝑmittebat. Un̄ q̃ſi ab omni
bus hierominianꝰ dicebat̃ ꝑdicto he
reſiarche ꝓtinꝰ aſſurrexit: cũ incre-
pans ꝙ tot ⁊ tantas exercuiſſet neq
tias. dũ autẽ iter eos lõga oriret̃ cõ-
tentio ⁊ vterqȝ obꝓbria ſibi iuiceȝ
ꝓpoſſe diceret in fine ſic ambo pari
ter ſtatuerũt: ꝙ ſi vſqȝ ĩ ſubſequẽtis
diei hora nona beatus hieronymus
hoc opus falſo cõpoſituȝ euidenter
oſtẽderet ꝑdictꝰ hereſiarcha capite
puniret̃ ſin autẽ archiepiſcopꝰ. Qui
bꝰ finito ſinguli ad ꝓpria remeamur
ꝑ totã autẽ noctẽ vnuſqſqȝ noſtrum
orationibꝰ vacauimꝰ vt nob̃ ioppor-
tunitatibꝰ auxiliũ eueniret a dño qui
neminẽ vnq̃ꝫ ĩ ſe ſꝑanciũ ſpernit. ma
gnus dominus ⁊ laudabil' nimis cu-
ius certe ſapiẽtie nõ ẽ numerꝰ. Sta-
tuto autẽ die ⁊ hora letꝰ hereſiarcha
ĩ eccleſiã cũ ſuis neqtie filijs veniens
huc illucqȝ diſcurrẽs q̃rebat dei ſer-
uũ tanq̃ꝫ leo rugiẽs deuorare veluti
ſi foret deus nõ ĩtelligẽs nec ſeruoꝝ
ſuorũ ꝑces exaudiẽs. Sȝ tamẽ cum
ſolidius ſe ſtatuꝰ ſtare crederet miſe-
rabilius cecidit. Stabat aũt oĩs fide
liuȝ cũctio qlibet ſancti Hieronymi
clamãs nomẽ clauſerat ſiqdẽ glorio
ſus Hieronymꝰ aures ſingẽs ſe dor
mire orõnes ſupplicãtiũ nõ ĩtẽdens
vt mirabilior appareret̃. at ego totꝰ
ꝑfuſis lachrymis ſtupẽs e admirans
cur hieronymꝰ ſic abeſſȝ qd deĩceps
accideret expectabã. Deniqȝ cuȝ nil
miraculi apparet ſceuire cepit here-
ſiarcha canina rabie vt ſiluanꝰ quod
ꝓmiſerat iam expleret. Ad locũ aũt
huo decolandus erat ſiluanus ſancti

UVA. BHSC. IyR_100_2

ſimus gaudēs ⁊ītrepidus tanq̄ȝ ad nuptias veniēs lacbrimātes epiſcopos ⁊ oēs alios catbolicos q ad boc cōcurrerant ſpectaculū bis cōfortabat verbis Exultate mecū cariſſimi gaudete ⁊ nolite cōtriſtari quoniam nō derelinqd deus ſperantes ī ſe Si nō exaudiar plus meis iaȝ ꝑpetratis neqtijs merui. Poſt bec genua flectens ſancte inqt Hieronyme adeſto mibi ſi placet q̄ȝq̄ boc ⁊ maiori ſim dignus ſupplicio tamē ne falſitas locū teneat veritati ſuccurre. Quod ſi fas nō ē vt adiuuer ꝓpitius eſto in bora mortis vt glorie finis neſcie expers. Hec dicēs ſpeculatori collū ꝓbuit ⁊ vt feriat ipm̄ rogat Eleuat autem ſpiculator enſem antiſtitis venerādi caput vno ictu cupiēs amputar Adeſt ſubito glorioſus bieronymus cūctis cernentibus manu extenſa tenet enſem ſiluano imperās vt exurgat. Deide bereſiarcbā icrepās ſcripturas falſo cōpoſitas inuens eique minās ab omniū euanuit oculis: qd̄ buic euenit eius ſimilib⁹ vtinā eueniret cōfeſtim vt glorioſus Hieronim⁹ diſparuit bereſiarcbe caput terram tetigit a corpore detrūcatū tāq̄ ſi enſe ſpiculatoris man⁹ eū amputas ſed vno ictu. quod taȝ mirabile cūcti videntes q aderāt illico ſtupefacti deo gratias egeret. ⁊ Hieronymo glorioſo ⁊ ad veritatis tramitē beriſiarcbe diſcipuli rediere. Ecce quātū venerabil antiſtitis fiducia ī dn̄o ⁊ beato bieronymo fuit eficax qui pro veritate mori minime formidauit. Exemplar certe bic factus ē venerādus antiſtes ceteris cbriſtianis. Nō .n. cbriſtianus ille ē q ꝓ veritate mori timet Si eni cbriſtus ꝓ nobis animā poſuit vt ab omni nos redimeret ſeruitute ⁊ nos ꝓ ipſo cū tempus ē animas ponere minime timeamus qa nemo niſi legitime certans poteſt corā glorie obtinere.

Verū qa de ſiluano aliqd dictū noſti aliud quoddā nō minus vt puto mirabile erga eū factū narro cui⁹ tot forēt teſtes quod ⁊ nazaretb vrbs ⁊ betbeleē tenet qui proprijs oculis boc viderūt. Serpēs ille antiquus diabolus ob ſuam deiectus ſupbiā ī inferni profundū antiſtitis ſiluani minime inuidēs ſanctitati in eū dolus ⁊ calidior cunctis animātib⁹ grauiter ē cōmotus. qui vt viruȝ dei infamē redderet q̄tenus q ſuo ſācritatis exēplo releuabātur adiecte cōuerſationis ſemitas ſuo caſu deciderēt ad peiora nocte quadā formā ſancti viri ſumēs cuidam mulieri nobiliſſime iam in ſtratu qeſcenti apparuit ⁊ ſe ad eam illicite accedere fingens conſenſum ſui corporis inquirebat. Ad quod terrore perterrita mulier viri ignorans ſpetiem dum ſecum bomine ſolam in talamo cerneret. Nec quid faceret ſciret diras cepit voces emittere vt clamoribus aſſiduis omnes excitarentur dormientes ⁊ non ſolum de illa domo: ſed etiam conuicini. q omnes ad ꝑdicte mlieres tbalamū acurrētes qd̄ h̄ eēt

UVA. BHSC. IyR_100_2

interrogauere pauidā mulierē. Inte
rea calidus ſerpens ſub thoro ſe po-
uens cepit latere. Qui ante accurre
rant hoc audientes. qs hic homo fue
rit vbiqꝫ ꝑquirere inceperūt. Verū
illi diu ꝑſcrutantes tandē ad locū ve
niātes vbi peſtifer latebat āguis alie
na ſpē occultatū hominē iuenerunt.
Qui eundē accēſis candelis intuen
tes ſiluanū archiepiſcopū credide-
runt. ad qd oēs q aderāt ſtupefacti ꝛ
veluti amentes effecti q̄ſi qd agerēt
q̄due dicerēt ignorabāt ſciētes eiuſ-
dē ſanctitatis nomē. At q̄a hoc dete
ſtabile iopinabileqꝫ cernebāt. Cum
interrogarūt: cur tātes negtias ꝑpe
traſſet. at ille. Quod inqt malū feci:
ſi mulier hec me ad huiuſmōi nego
tiū īuitat. Quod mulier audiēs cuꝫ
fore mēdacē lacrymās corēſpōdit.
tūc ille vt homines illos erga dei vi
rum ad maius odiū cōcitaret q̄ten⁹
illū citius diffamarēt talia cepit ꝛ tā
aborrēda verba fari ꝙ nullus ꝑtur-
batiōe auribus poterat ſuſtinere.
Quo cū cōtumelijs ꝛ obprobrijs ex
acribantes coacte extra domiculum
expulerūt. Mane autē facto que ge
ſta fuerāt enarrantes ſiluanū archi-
epiſcopū ypocritā ꝛ dignū incendio
acclamabāt. Qua de re tota ē naza-
reth cōmota verſus archiepm ita vt
audiēdo eius nomē qlibet blaſſema
uit. Mira hui⁹ viri patiētia ꝛ magne
ſanctitatꝭ iudiciū. Volat ad īnoxij an
tiſtitꝭ aures tanti fama diſcriminis:
os tamē nō mouet̄ ad iniurias. In-
ter tot aduerſa cor manet immobile
ad nullā ſe vertens impatientiā. gra
tias ſemꝑ diuino agēs nomini ſua h
cōfitet̄ noxa meruiſſe. quid dicā Au
guſtine. Nō ſolū iniurias ꝛ obpro-
bria ferre nō poſſum ſed etiā q̄buſ-
que verbulis frāgor ꝑmia opto nec
de laborib⁹ curo q̄ꝫq̄ꝫ ſciā ad celorū
r̄gnañ aliẗ quēpiā niſi labor ꝛ afflicti
onū tramite poſſe ꝑuenir̄ qd. n. aliud
hbeo iudicar̄ cū me a ſctis ī vita ꝛ in
morib⁹ diſcordē iuēio nſi ꝛ diſcordē
ī morte ꝛ in ꝑmio reperiri. Flebilia ꝛ
grauia mihi adſunt ſi ſanctoꝝ vitam
ꝛ meā reor. Miror quippe q̄a audi
tu ſanctoꝝ geſta reuoluūt hoīes vti
ego ꝛ tam̄ nil vt ipſi volunt ꝑagere.
Porro ad meā detegendā īſipiētiā
ē hoc quod dicā. Pluries ab eiuſdē
ſiluani hore audiſſe me ſcio. nunquā
tantū ſe felicē fore q̄tū cū ſe ab hoīb⁹
deſpici ꝛ cōculcari cernebat. Creuit
in tātū eius īfamia ꝙ eius opinio vſ
que ad alexandriā ciprū ꝛ ꝑ ciuitateſ
affines pene ore oīum ē delata ita vt
nullus limē domus īnoxij ātiſtitꝭ cal-
ce tangere auderet. Manēs vero in
ſuꝑnis domin⁹ ſpectator oīum ſinit
labi ſanctos in tribulationuꝫ er[illegible]nas
vt tunc fideles patiētia eos reddat.
ſed eos exigēte neceſſitate impreſſu
ris minime derelinqd. Reuoluto ita
q̄ꝫ anno quo diaboli aſtutia talia er-
ga dei hominē ꝑpetrauerat ciuitatē
nazareth vt illaꝝ gentiū ſcandalū ali
qualiter mittigaret vir dei occulte d
ſerens ad eccleſiā in q̄ glorioſi Hiero
nymi humatū quieſcit corp⁹ tanquā
ad refugij portū veniēs ſe i ſepultu-

UVA. BHSC, IyR_100_2

re loco poſuit oraturus. Quo ꝑ dua
rum horaꝝ ſpaciū ī oratiōe ꝑdurāte
vir qdā neqtie ſpiritu iſlāmatus ī ꝑ-
dictā eccleſiaꝫ intrās ſanctūqꝫ viruꝫ
reperiēs ſup ſepultura ī oratiōe po-
ſitū ad eū velut draco cucurrit ei im-
properās ꝙ mulieꝝ mētes ad libidi
noſas ſuas voluptates ꝯtinue īcitarꝫ
Quē agnus īnocens ſiluanus ſe de-
ſpici gaudēs hūilitate ſolita vt iſta ſe
pe ei dicat blādis collogis īuitabat.
quod peſſimꝰ ille latro audiēs gladi
um ex vagina ſuo pendenti latere in
pudica trahēs dextra ipſuꝫ vt in ſil-
uani antiſtitis guttur īmergeret ele-
uauit. qui cū hoc verbū ſuccure Hie
ronyme glorioſe venerandꝰ antiſtes
opponeret in guttur ꝓpriū eleuatuꝫ
gladiū īmerſit viri illiꝰ dextra retro-
uerſa. Et ſicut dicebat ſeipſuꝫ vir ne
quiſſimꝰ īteremit vt ī lacum caderet
quē effodit. Admirabile hoc ſed nō
minus ē mirabile id qḋ reſtat. Caſu
ita alius ſupueniēs virꝰ nequiſſimus
hoc quod vltiōe diuina ꝑpetratū fue
rat vt vidit ꝓtinꝰ gladiū arripiēs eū
īterficere conabatꝰ. Ne nimia verba
loquar id qḋ ꝓmo acciderat huic eue
nit. qui nūdū vir iſte ſecūdus ī terraꝫ
ceciderat qḋ duo viri alii eccleſiā ītra
uere qḋ vidētes diuini ignari iudicij
hoc tantū fuiſſe pactū ſcelus a dī ho
mine putauerūt. Quoꝝ vnus id pre
alio graue ferēs furia veſania vndiqꝫ
īflamatus latro cepit ꝙtū poterat ex
clamare vſqꝫ q̄ tua viget malitia. tu
mulieres ad tuas libidinoſas cogis
voluptates ⁊ hoīes īterficis ī oculto

Certe tue hodie neqtie finis erit
Et ſubito ꝓ poſſe cucurrit vt eū ex
tingueret vibrato ⁊ denudato enſe.
At vt ſiluanus more ſolito ſuccurre
glorioſe Hieronyme exclamauit vir
ille vt duo primi ſe manu ⁊ enſe pro-
prio īterfecit. Uir aūt alius q cū ipſo
venerat hoc ītuēs tremebūdus obui
ſionē ad eccleſie fores cucurrit. Qui
hoc maleficijs factū putās q̄ztū po-
teratꝰ clāmare cepit huc oēs accurri
te. Ecce maleficꝰ ſiluanꝰ archiepꝯs nō
ſolū mlieres vitupat ſed ſuis īcanta-
tionibꝰ necat hoīes toto poſſe ſit hiſ
verbis nimis viroꝝ ⁊ mulieꝝ cōcur-
ſus verberāt acra voces cōbuſtione
dignū ſiluanū archiepꝫ aclamātes h
ad meas ſonāt aures. Triſtis ego ⁊
lachrymans ad tantū pergo monſtꝝ
Stabat agnus inter lupos atrociſſi
mos ſeuientes vt canes famelici ra-
bie nō minima mittiſſimꝰ ⁊ letus tā-
ꝙ fungēs ꝓſperis nil dicens aliud ni
ſi hec iuſte patior: qa in deū meū ꝑec
caui grauiter verberatꝰ vir īnocēs ca
pitꝰ ab oībus vt ad ſupplicia tanto le
tior q̄zto pena grauior deducatꝰ. At
dū ego manu ſilentiū populo īdicerē
eius optās furore nimiū mittigarꝰ eo
amplius iracūdia ⁊ furore populus
īflāmatur. Cūqꝫ iam captus ſiluanꝰ
extra eccleſiaꝫ deduceretꝰ ſubito glo
rioſus hieronymus vt viſuꝫ ē de lo-
co in quo iacebat ſurgens tanto cir-
cōfuſus lumine ꝙ veluti ſolis radijs
in eum ītuentiū oculi vibrarentꝰ con
ctis apparuit ſuo deuotiſſimo anti-
ſti auxilia donaturus. Qui ſua dex-

UVA. BHSC. IyR_100_2

tera ſiluani enarrandi capiēs dexte-
ram his q eundē captū retinebāt an-
tiſtitem voce terribili vt eundē dimi
terēt imperauit. Tante ſiquidez fuit
virtutis hec iuſſio vt taꝗ̄ finiret vox
talis omnes repēte tātus timoꝛ inua
ſit ꝙ oī vigoꝛe coꝛpoꝛis deſtitui ī ter
rā velut moꝛtui cecidere. iter hec mu
lier q̄dā a nephādo ſpiritu obūbra-
ta cathenis iuncta cōpedibꝰ manicis
que ferreis alligata plurimoꝝ homi
nū manibꝰ liberatiōis obtinēde cau-
ſa ad eccleſiā, depoꝛtaṫ. at vbi mulie
ris pes tetigit lumē eccleſie vlulatus
⁊ voces terribiles miſerere mei glo
rioſe Hieronyme. nā per te crucioꝛ
ante tēpus diabolus emittere nō ceſ
ſabat cui glorioſus Hieronymꝰ ne-
phande inqt ſpiritus ab hac exi dei
familia ⁊ tuas detege q̄s erga ſilua-
nū egiſti famulas ī ſiluani forma om
nibꝰ te demōſtrās. Tūc diabolus vt
Hieronymꝰ iuſſerat ita vt ab oībus
ſiluanꝰ archieps crederet apparuit.
Et rem quā fecerat vt īfamē reddert
dei famulū narrauit. His dictis diris
clamoꝛibꝰ ⁊ vlulatibꝰ nephādus ſpi-
ritus de tēplo diſparuit. Quod vbi
tā mirabile ē pactū glorioſus hiero-
nymꝰ ſui antiſtitis dexterā nō relin-
quēs qd optas inqt voce leui ſuaue
cariſſime tibi placita me factuꝝ. At
ille mi dn̄e inqt vt me hic amplius n̄
relinquas. Ad quē glorioſus hiero
nymꝰ coꝛreſpōdit: Quod poſtulas
ita fiat. Poſt me velociter ergo ve-
ni hec dicēs cūctoꝝ viſui ſe negauit.
Interuallo autē hoꝛe vnius facto ſil

uanus archieps expirauit. Fit ob hꝰ
cunctis ſtupoꝛ ⁊ admiratio mandata
Undiqꝫ mulieꝝ ⁊ viroꝝ necnō ⁊ pu
eroꝝ cōfluit multitudo lachꝛymarū
effuſſiōe terra madet voces lamēta
tiōes vlulatus gemitꝰ ⁊ ſuſpiria ī ra
ma ſonāt. Quilibet ſe reꝝ eo ꝙ in ſil
uanū cōmiſiſſet veniā petēs clamat
Per totā autē ſequentē noctē genti
um multi udo ab eccleſia nō recedit
Itaqꝫ mane facto clero ad antiſtis
funera p̄parato coꝛpus eiuſdē ad na
zareth eccleſiaꝫ honoꝛe cōgruo de-
poꝛtaṫ tā illius ciuitatis ꝙ̄ iſtius. ſci
licet bethelēc multitudīe comitatum
In q̄ qdē eccleſia nazareth coꝛpꝰ il-
lud venerandū humanimus vt dece
bat lōga certe verba auditu admirā
da ſiluani venerandi pꝛeſulis narran
da eſſent. Sed qa dicēdoꝝ pꝛegran
dis patet area eiuſdē venerādi pꝛe-
ſulis actus finiā quedā alia nō minꝰ
grādia breui verboꝝ ſerie narraturꝰ
Narrandū puto quoddam
e ſatis mirabile qd̓ ꝑtim rela-
tiōe iuridicoꝝ teſtiū ꝑtiꝫ ocu
loꝝ viſu didici. duo viri nobiliſſimi ⁊
trāſitoꝛijs locupletes licet catholice
veritatis īſcii tamē vt ī gentiliuꝫ ritu
geniti ſatis boni gloꝛioſi Hieronymi
miracula audiētes ex ciuitate alexā
dria multis aduna turis opibꝰ deuo-
tione eiuſdē feruidi ceperunt iter vt
eiuſdē gloꝛioſi hieronymi reliquias
viſitarent Cūqꝫ iam incepto itinere
quodā a tramite deuij introiſſent ne
mus vbi nulla hominum aut equoꝝ
veſtigia videbanṫ beati hieronymi

UVA. BHSC. IyR_100_2

inocens nomē eiuſdē ſe cuſtodie tra-
diderunt. In eodē ſiquidē nemore q
dam latronū habitabat pꝛiceps ha-
bens ſub ſe plus qngentis latronib⁹
modo hos modo illos ad aliquod dō
ſtinās iter vt tranſeuntes iterficerēt
ꝛ ad eūdem ꝛ ceteros ſpolia reporta
rent. is itaqꝫ pꝛiceps hos tranſeūtes
intuens tribus cōuocatis latronib⁹
vt ad eos interficiendū accederēt im
perauit. Qui ſui pꝛincipis implere
iuſſa cupientibus aſſumptis armis
illoꝛſum quoꝛſum qua gradiebantur
alexandrini cuncto curſu tendunt.
Magna ſiquidē glorioſi hieronymi
merita magna ꝛ ꝓdigia foꝛte vt pu-
to a ſanctis modicis talia nunq̄ viſa
Accelerāt latrones vt trāſeūtes ma
ctent. Sꝫ dū ꝓpe fiunt quos pꝛi⁹ ſo-
lū cernebant duos paulominus innu
merabiles eſſe vidēt inter quos vir
quidā ꝑibat tāto lumine circūluſtrās
vt intuendi in euꝫ aliqualiter fas nō
eſſet. Apꝛehendit timoꝛ ſtupoꝛ ꝛ ad
miratio hos latrones qd aliud poſ-
ſint facere neſciunt niſi ad latrones
remeare. At vbi fuerūt a longe rede
untes retrouerſi ſolū duos vt pꝛius
hoīes reuiderent. Mirant̄ nimis la
trones ꝛ ſe illuſos arbitrantes cepe
runt ad tranſeuntes hoīes retrogre
di. At vbi appꝛopinquauerūt vt pri
us viderant nunc viderunt. Magis
ꝛ magis ſtupefacti latrones cernen-
tes in vacuū ſe rediſſe terga verterīt
ꝛ velociter ad ſuum qd hi feciſſent
pꝛīcipē expectantē deueniūt. Incre
pat eos pꝛinceps qd tam diu pegiſ-
ſent. Sed cū rem geſtam audit eos i
ſipientes ꝛ fatuos exiſtimans duo-
decim alijs latronib⁹ conuocatis cū
eiſdē verſus tranſeuntes hoīes me-
at cur ſui a longe duos cernunt ſed ꝓ
pinqui vt pꝛimi viderant ſic ꝛ iſti vi-
derunt. Eoꝛumdem pꝛotinus tre-
munt baſes trepidat coꝛ fiunt velut
amentes omni vigoꝛe animi deſtitu
ti. Tandē in ſe redeuntes eos laten-
ter inſequūtur cupientes quid dein-
ceps accidat edoceri. Trepidant ve
ro huius neſcij tranſeuntes viatoꝛes
hos videntes hoīes ꝛ inter ſe qui hi
ſint auide ꝑcunctant̄. Deniqꝫ iaꝫ oc
caſu ſolis inclinata die cū qd in no-
cte faciant neſciant illos duodecim
latrones viatoꝛes exiſtimantes ad
eoſdē conſulendum ſtatuunt declina
re. At vbi veniendi ad latrones iter
carpunt eoſdem latrones ſolummo-
do duos cernunt. quo vigoꝛeꝫ latro
nes adepti tranſeuntibus ꝛ ipi ꝓri
nus obuiauerunt. qui omnes iſimul
iuncti ſe inuicē ſalutarūt. Interim in
terrogant latrones qui ſunt vnde ve
niant ꝛ quo pergant. At illi inquiunt
viatoꝛes ſumus de alexandria veni
entes bethelee̅ petimus vt glorioſi
Hieronymi reliquias viſitemus. ad
hec latronum pꝛinceps. qui illi inqt
fuerunt viri. qui huc uſqꝫ vobiſcum
tantūmō veniebant. Mirantur hos
talia fari viatoꝛes ꝛ ſe poſtq̄ nemus
intrauerūt: neminem niſi ipos ꝛ tres
alios vidiſſe vel audiſſe dicunt. Tū
latronū pꝛinceps narrās q̄ geſta fue-
rāt illos obſecrat vt ipis ob q̄ cauſā

UVA. BHSC. IyR_100_2

hoc acciderit ſi neſciū debeāt īdicar̄
Quibus illi ob aliā cauſaꝫ niſi quia
glorioſi hieronymi cuſtodie ſe de-
derūt hoc euenisſe ſene ſcire dicunt
Ad hec latrones ſpiritu ſancto qui
vbi vult ſpirat ſubito inſpirāte omni
quā pri⁹ habebāt ferocitate depoſi-
ta ī terrā eoꝝ pedib⁹ ꝓuoluit ꝓ exco
gitatis flagitijs veniā poſtulātes il-
los ad latrones alios ꝓduxerūt. Sꝫ
ꝙ dicā nō minus patet ad cōtuendū
Hora pͥma noctis ad latronēs expe
ctātes deueuiūt poſt hec qd acciderat
rat declarāt eoſdē ſuppliciter exorā
tes vt his flagitijs ſolitis iaꝫ expul-
ſis ad glorioſi viſitandū cadauer hie
ronymi ſecū irent. Fit his verbis ce
teris latronib⁹ irriſio ꝓmittūt ſiqdē
ſuo pͥcipi ⁊ ill' alijs necē duriſſimā
ſi audeāt āplius iſta fari. nō ceſſanti
bus illis priora iteꝝ loqui verba la-
tronū qnāplurimi caīs rabie furibū-
di mox in eos īſurgūt enſibus denu-
datis. Potuerūt nempe rumpheas
eleuare ſꝫ ipſis glorioſi hyeronymi
auxilia poſtulātibus enſes illos dpo
nere donec illi q fuerant occidendi a
hyeronymo glorioſo poſtularet nul
latenus valeret. O ieffabil' noſtri cle
mentia ſaluatoris quod modis quos
vult facit ad cognitionē ſui nois de-
uenire. Repēte hec tā inſueta omnis
illa latronū vidēs cūctis altis deo ⁊
glorioſo hieronymo vocib⁹ debitas
agunt laudes eiuſdē ſe vouentes re-
liqas viſitare. Facto itaqꝫ mane plu
res trecētis hominib⁹ q tūc tēporis
ibi erant talia perpetrātes cū eiſdē
alexādrinis ex illo exeuntes nemor̄
ad glorioſi hieronymi tu multū de-
uenerūt cūctis tā īſueta ꝓdigia enar
rantes. Baptizant̄ itaqꝫ gētiles ale
xandrini ⁊ cunctis mūdi vanitatibus
cōculcatis religioſam i quodā ceno-
bio vitā agūt latrones autē illi ſimili
ter ad lucē veritatis ſancteqꝫ ⁊ lauda
bil' vite diuina gratia ⁊ glorioſi hiero
nymi meritis peruenerūt.

Sicuti cōſtātinopolitanis lite
ris ac de re mihi ſpecialiter
directis trāſacto nō lōgo die
erū ſpacio ītellexi ſimile pene mira-
culū qd ſupra factū ē in vrbe cōſtan-
tinopolitana duobus accidit romāis
iuuenib⁹ a romana vrbe bethleem
venientib⁹ ꝓ glorioſi hieronymi cor
pore viſitādo Quod tractabo ſicuti
breuius potero. Cū igit̄ duo illi iuue
nes cuidā appropiquarēt turri a con
ſtātinopoli ꝑ duodeciꝫ forte diſtanti
miliarioꝝ ſpatiū anteqꝫ rus duobus
miliarib⁹ ītroirēt eadē fere hora ī lo-
co quoſuꝫ iuuenes veniebāt duos cō
tigerat hoīes iterimi. Quoꝝ mortis
rumor dū ī ꝑdicto reſonāte rure loci
eiuſdē viri īſimul ꝯgregati circūqꝫ
qs hoꝝ fuerit īterfector cēperūt īqui
rere. Cūqꝫ diligēter ꝑqrerēt adeſſe
circū nemieꝫ niſi ꝑdictos iuuenes q
tā ꝓpe veniāt repientes eoſdē ꝑtin⁹
tenuerūt ab eiſdē credētes for̄ hoīes
īterfectos Mirant̄ itaqꝫ hui⁹ igna-
ri iuuenes hoꝝ ſe nil ſcire totis niſi-
bus cōiurabāt. At illi eoꝝ ꝓ nihilo
ꝯputātes verba captos eoſdē ad rus
conant̄ ire feſtināter. Poſt h ō rure
quia ad eoſdē iuſtitia nō aſpectaba

UVA. BHSC. IyR_100_2

cũ accuſationibus ad conſtantinopo
liranũ d n̄m capti iuuens deſtinant.
Qui ne nimis longus fiã verbis qđ
nõ fecerãt tõm̃toꝝ rigor iuuẽibus iã
cõfeſſis adijcitur mor ſolito ſñtia de
colládi heu q̄le cor audiẽdo tot torm̃
ta inocẽtũ quos ⁊ iuuẽtutis ⁊ pulcri-
tudis maxia vẽuſtas ⁊ ortus nobiliſ-
ſimus decorabant poſſet ſe a lacbri-
mis cõtinere Flẽtes itaqꝫ iuuẽs gra
uibus palidas fauces lacrimis irrigã
tes vlulatus geitusqꝫ ⁊ ſuſpiria pro-
mere nõ ceſſantes glorioſe dicebant
Hierõime hoc tale nõ eſt premiũ q̃d
obſeq̄ntib⁹ tibi p̄ſtas ẽ tale p̄miũ qđ
labore tui meruimuritier(. Heu Ro
mam vrbs noſtri preſcia ortus. nõſic
te credebam⁹ neſciã noſtri finis. Ad
locũ deniqꝫ tanti ſupplicij ibidem gẽ
tium maxima multitudine expetãte
innoxij iuuenes deducuntur. Omni
effabilis miſericordia dei noſtrũ qua
celũ redũdat ⁊ terra nec vlli ad ſecur
rẽti obliuiſcit̃ miſeri. Flexis in loco
quo plectendi erãt genib⁹ i celũ vter-
qꝫ iuuenes manibus eleuatis glorio
ſe magna voce iquit Hieronime ve-
ſtre ſalus ⁊ auxilij port⁹ noſtreqꝫ ſpei
anchora ſaluberrima ⁊ vitalis hac in
dina hora noſtris iudignis ſupplica-
tionibus pias aures vt ſi hocquo pu
nimur ſcelus nõ geſſimus tuas libe-
rationis opes pietate ſolita ſẽtia⁹.
Quod ſi fecimus exigẽte iuſtitia cõ
demnẽur. hec vbi dixerit colla extẽ-
dũt carnificibus feriẽda nil dicentes
q̄ſ ſuc curere curre Hieron yme. qđ
mirũ ſi tot lacrimis cũctoꝝ ad ſe cur-
rẽtiũ miſericors opifex hieronimus
ſe a miſerãdo non potuit abſtiner̃ cir
cũſtantium oĩum ⁊ carnificũ corda ẽt
ad cõpaſſiõez vndiqꝫ mouebãt. Ele
guatis ſi quidẽ ẽſib⁹ iuuẽũ carnifices
colla feriunt. At colla pcuſſionum ſi-
na vti porfirici lapides forent recip
ũt. Mirantur carnifices credentes
ſe ictus fefelliſſe. denuo eleuãt vt plꝰ
poſſit ⁊ feriũt. ſed tamẽ vti prius in
ſenſibilia iuuenũ colla manẽt. At illi
iterũ atqꝫ iterũ feriunt. Sed enſes
vti palee eſſẽt iuuenes ſẽtiunt. Ori-
tur ex hoc iter aſtantes admiratio ⁊
ſtupoor vehemẽtiſſim⁹ omẽs capit.
hinc ide gentiũ ad tam inſueti mira-
culi viſionẽ cõfluit multitudo. Audit
hec ⁊ ipe ſiue lator ⁊ cucurrit iubetqꝫ
carnificibus vt ſe vidente denuo feri
ant ⁊ tñ oĩmode illeſa iuuẽũ colla ma
nent. ſtupens magis ac magis iudex
tãtiqꝫ ignarrus miraculi nil ſit aliud
cur hec fiant quã veneficia cogitare.
Precepit itaque miniſtris oĩ mora
poſtpoſita nudos tradi arſuros iu-
uenes rogi flãmis. Circa illos mox
copioſus ignis accenditur. infundun
tur lignis oleũ ⁊ pix vt eorũdẽ vita ci
ti⁹ deſtruat̃. Quid mirãdũ ſi cõpos
ꝑtegendi ab enſibus glorioſus Hie-
rõimus a flãmis ſuos ſe inocẽtes ſe-
dulis vocibus iuuenes potuit libera
re Surſũ igeniũ flãme i imẽſum ſcã
dũt: At iuuenes ſub alijs conſiſtẽtes
Hieronymi glorioſi ſalubriter ꝑ ma
nẽt velut i ameno ſi geſcerẽt virida-
rio ⁊ iocũdo. poſt hec iudex vtꝝ hoc
aſcribẽdũ miraculis an venefitijs ci-

UVA. BHSC. IyR_100_2

tius cupiens experiri vt ſi hi diebus octo ſuſpenſi viuerũt quo vellent abi rēt ſoluti ⁊ liberi cēſuit. Suſpēſis ita que ill' mox Hieronymi glorioſi pñ̃tia minime defuit plātas manibus te nēs pedũ illeſos ⁊ viuaces ſtatuā die bus mirabiliter conſeruauit. Currũt igitur octauo die totius ciuitas ⁊ circũ adiacētiũ ſinullarũ viri currit ⁊ iudex. Cernũt clare glorioſum miraculum patefaciētibus que viderīt. Qui ad cuſtodiēdos iuuenes fuerāt deputati. Miſerantur omnes vocibus i excelſis laudes agũt creatori ⁊ Hieronymo glorioſo. Mox deculeo innoxij iuuenes deponunt ⁊ maximis honorum exequijs ab omni populo venerantur. Verũ ceu ideſt ſicut i urbē cōſtātinopolitanā ca ti ⁊ dolore vehemētior intrauerunt ita liberi honorifice ⁊ cum gaudio inefabili exierunt. Et tamen ãnuente deo a' multis conſtantinopolitani populi cōmitati bethleem attingentes veneratione debita glorioſi Hieronymi reliquias viſitarunt. Statimq; depoſita ſecularium omni cura cenobiũ in quo glorioſus vixit Hieronymus intrauerũt Et vacantes die noctuq; penitentie orationibus celebri vita ſanctitatꝭ pſpicue i pdicto cenobio adhuc manēt

Magne admirationis gaudij devotiōiſq; iam precedens iuuenũ miraculum extitit ſed multe formidinis cōſtat ſequēs i ſacris ordinibus maxime conſtitutis. Apud ſuperiorem thebaidem quondam dominarũ fuiſſe ante duos annos dicitur eximiũ ⁊ dite monaſteriũ omni pulchritudine ac excellentia decoratũ in quo pene ducente domine vita honeſte religionis recluſiōe cōtinua decoriſq; moribus permanebāt Ad hoc quibus inſũt figant aures nec quod vna hauſerũt auricula effũdāt altera. Nauis q̃tuncũq; ſana ſit ⁊ integra modicũ imo quaſi nihil prodeſt ſi alta volēs ſeccare maria puteũ qđ fundo ineſt foramen relinq̃t: vt ⁊ ira naufragia non aduritat. Cur hec ſum factus pñ̃tis narratiōis hiſtoria reſerrabit. Multis itaq; polēs predictũ monaſteriũ virtutibus vnũ peſſimũ quo ruit ſimōie vitiũ retinebat. Nā inſtigāte diabolo in eiſdē dominab' hec obſeruabat abuſio vt ſi quā vellēt in monialē recipere nō tm̃ intuitu caritatis ⁊ miſericordie recipiendeq; bonitate quātum amore recipiebant pecunie. Nã.n. in monaſteriũ intrare menſura poterat niſi certe pecunie q̃titas ſecũ iret. In hoc ſiqdem erat monaſterio ſanctimonialis q̃dā dñ̃a etate grādeua que ab iſantia ſua in ieiunijs oratiōibus omni terrēo reſoluta ceno deo vixerat que vitiũ illō q̃plurimũ abhorrebat. Cui nocte q̃dā vt erat ſolita in oratiōe poſite glorioſus Hieronymus apparēs locum illũ imenſo illuſtrās lumine eidē pcepit vt abatiſſā ceteraſq; illius cenobij moniales mane pgeret nuntiāſ q̃ niſi a peccato iā in veritate manũ retraherent v'tionē diuinā ſubito expectarent. His dictis diſparuit pterri-

UVA. BHSC. IyR_100_2

ta viſione inſueta ſanctimonialis do
mina qs hic fuerit iubēs talia nūciari
in ſeipſa auide ptractans totā illā no
ctē pegit inſomnem. Crepuſculo dei
adueniente oēs in capitulo monialeſ
ppulſato tintinabulo cōgregauit qui
bus admirātibꝰ ad qd forent tanta ſe
ſtinatiōe in capitulo couocare ſancti
mōial' dña ex eaꝝ exurgēs medioqꝫ
viderat ⁊ audierat oibꝰ patefecit: fit
illico monialibꝰ cūctis ex hoc irriſio
hanc exclamāt fatuā multiſqꝫ garri-
unt deriſionibus hoc forte illa nimia
ebrietate ſomniaſſe. Illa vero dece-
pta cōtumelia patientie ſe ſcuto mu-
niens de earūdē ſiqdē priuatia nimi
um dolens: ſed ſua deſpectione gau-
dens ad ſolitas reddit oratiōes ſup
plicans continue ne ſuis monialibus
qō audierat eu..niret: tranſactis igit
diebus.x.nocte media pdicte ſancti
moniali dñe hic pro re deuotis ora
tionibꝰ incūbēti glorioſus iteꝝ appa
it hieronymus eidē vtqꝫ pus nuncia
uerat monialibus intrepide nūciaret
allocutione mādauit benigna ad quē
illa qs inqt es dñe talia mihi mādās
at ille hieronymus inquiens ium ab
eiuſdē euanuit oculis. Illa vero ſan
ctus eaꝝ ptinaciā qd ageret qd ve di
ceret neſciens: tādē males a moniali
bus inſana ⁊ ebria reputari: ꝙ diuis
cōtrahire pceptis cōgregatis iterū
monialibus que viderat: ⁊ audierat
voluit intimare. Aſt vt eā aſſurgere
moniales peſtifere ꝯſpexerūt diuini
neſcie iudicij ſibi de proximo affutu-
ri anteqꝫ verba incipet e capitulo cū
maguis cachiatiōibus exierūt. Trāſ
actis vero inſup diebus tribus dor-
miēti pdicte ſanctimōiali dñe glorio
ſus hieronymus ineffabili qſi ſocie-
tate vallatus angeloꝝ nocte apparēs
media eā excitauit eiqꝫ iuſſit ptinus
vt de illo exiret monaſterio: nec ſubi
to futurā ſniam expectaret. Cū vero
illa multis lachrymis ſupplicaret: ne
hoc fieret glorioſus inqt hieronymꝰ
ad abbatiſſam ⁊ ceteras pgito omni
mora poſtpoſita eiſdē nunciaſ ꝙ niſi
peniteāt hac nocte diuinā ſentient vl
tionē. Si aūt in ſua pmanebunt duri
tia ſtatiꝫ exiēs amplius i monaſterio
ne moreris his finitis abſceſſit: hec
igit audiens ſanctimōialis anxia ple
naqꝫ triſtitijs capitulū adijt ⁊ cāpa-
nā cepit vehemēter vt ad capitulum
moniales accederent reſonari. Quo
abbatiſſa de ſōmno euigilās cogno-
ſcenſqꝫ ab hac fore pulſatā cāpanā ira
cūda pparauit. At vbi illā vidit diris
eā nimis icrepās nullū voluit audire
vbū pmittens ꝙ niſi ceſſaret hec age
re ſecū aplis i mōaſterio nō maneret
cui ſāctimōialis dña ne trades igt q̄
ſo agere q̄ pmittis pfecto me noicaſ
hs in loco ampliuſ nō māſurā glorioſus
egdē hieronymus appens mihi tan
tūmō huic ſtati mōaſterio futuꝝ iudi
ciū patefecit: h audiēs abbatiſſa deri
dere cepit hāc exiſtimāſ veſano capi
te iſta fari. Et hoſtiariam conuocanſ
iuſſit vt hanc de monaſterio protinus
effugaret. Mandans eidē vt aliqli
hora ſic extra dimiſſāz poſtmodū fa
ceret introire vt ſic ab incepti opibꝰ iaꝫ

UVA. BHSC. IyR_100_2

cessaret. hec de re leta santimonialis
domina q̄citius potuit de monaste-
rio est egressa lacrimis tamen fusa
doloribusq; repleta pro his q̄ mo-
nasterio nouerat euenir̄. Terribilis
si quidem deus fortis atq; poteus &
quis resistet ei. Heu cur homines eū
non formidant Qui tantum irritant
idest ꝓuocāt eius irā scientes nulla-
tenus posse ab eius effugere māibus
ut eos eius magnū & i enaruabile iu-
diciū nō cōprehendat saltē his mise
ri terreātur exēplis. Audiāt qui iu su
is confidūt diuitijs qq; in ira cōcitāt
excelsū dominū sue auaritie siccitate
qnale huic mōasterio a deo ꝓpter pe
cunias faciē auertēti de celo ē iuditiū
iaculatū. Pene limī hostij sāctimōi
alis dn̄a ex cesserat q̄ subito: totum
corruit mōasterium ōes opprimēs
mōiales ita vt ex eis nec vna remāsit
. Sāctimonialis uero illa in quodam
venerabili dominaꝝ monasterio q̄ō
ē apud inferiorē thebaidez hacten⁹
sanctitate ꝑcipua viua manet.

Jgnum cēsui premissis mira-
culis aliqua alia cōtra peccā-
tes diuini iudicij declaratiua vigere
forte premētui multitudie peccatorū
corda tenacia & plusq̄ȝ lapidea cōuer
terētur quatēus cū se ob peccata cer
uerēt belluas fieri ratiōnē & cognitio
nē sui r̄cupātes vt fierēt hoīes adipi
sci mererentur. abiecta eteni ratione
qua sūt hoīes infra bruta animalia
rediguntur. Brucorii quidā hereti-
cus die quadā cum sacerdote quodā
in ierosolomitana ecclesia publice dis
putabat Cūq; sacerdos ob sue partis
defēsionē auctoritatē q̄dam glorio
si Hierōymi allegaret vt greci destru
eret rationes temerario pestifer gre
cus ore gloriosū hieronimū totius ve
ritatis lumē mētitū nō erubuit voce
fare. Atq; voce talē nequitiā perpe
trarat vocē dicpsnullaten⁹ ū fōmauit

q Quidam insuper alius here-
ticus pestifer arrianorū in q̄-
dam disputatione quadā Hierniṁ-
mi gloriosi auctoritatē cōtra eū indu
cēti vt mentitus esset sua temeritate
respondit qui subito fuit diuina vltio
ne percussus. Nam nūdum verbum
voce finiēs clamare p totū illū dicit si
ne aliqua cessatiōe nō desijt misere
re hieronime gloriose q a te penis
durissimi torqueor. Et hoc p totū il
lū diē q̄ȝtis poterat vocib⁹ clamans
hora cōpletorij miserabilr̄ cunctis q
ad hoc spectaculū concurrerāt cernē
tibus expirauit.

h Ereticus qdā & alius pesti-
fer heresis arriāe cui āte me
um obitū finē prius i ponat
dominus i ecclesia sion gloriosi hie-
rōimi imaginē cernē sētinā inquit sic
te cuȝ viuebas meis māib⁹ tenisse q̄
meo te gladio iugulassez. h vt dicta
dedit gladiū euagiās tota i ipm ima-
gini illi⁹ gutti ifixit q̄ȝ magn⁹ ē iste hie
rōim⁹ tot faciens mirabilia iaudita:
cui secūdū opa sua simil' nō apparet
Potuit eqdē imbecil'i imaginis gut
tur̄ gladiū figer̄ dxtera. Sed ab ima
gie gladiū & a gladio manū quousq;

UVA. BHSC. IyR_100_2

res innotuit extrahere nullatenus fu it cōpos. Mox qȝ ex ꝑcuſſionis loco tanꝗ̄ ex hoīs corpore viui ſanguinis nuda fluxit que vſqȝ modo pro mira culo declarādo nunꝗ̄ꝫ fluere ceſſat. Eadē iuſup hora qua res ſic acta eſt iudici in atrio exiſtenti idē glorioſus Hieronymus cū gladio gutturi infi xo apparens pro offenſiōe huiuſmo di vindictaȝ fieri poſtulauit. Et hec dicens abijt ſtupefactus itaqȝ iudex cū ceteris q aſtabāt ad eccleſiā ꝓpe rans hereticū manu gladio infixū te nentē reperit. Qui ꝓtinus vt hi vi derunt manū ſuit cōpos a gradio re mouēdi. Captus itaqȝ hereticus in ſua ꝑmanens duritia ob aliud non ſe dolore niſi q2 vinū nō teneret Hiero nymum garriens a populi multitudi ne lapidibus lignis euſibus ⁊ lanceiſ iugulatur.

Epos meus Joannes quem agnoſcis omni fulgēs pulchri tudine quē mihi in locū filij adopta ui vt puto tibi ꝓdie qd ei euenerit. enarrauit. Sȝ tñ vt ꝑſtantius memo rie cōmendet ſilentio nō trāſibo: ca ptus itaqȝ idē Joānes ante duos an nos a pſis ⁊ pſaꝝ regis miniſtris vē ditus ꝓp eminētē ſuā pulchritudieȝ ad regis exercenda obſeqa dputat. Cūqȝ p annū in regis curia nō puo dolore ⁊ tedio ꝑmāſiſſet eodē reuo lutionis animi die prādenti regi ſui ens ꝑtriſtitia ſe a lachrimis ñ potuit cōtinere: hoc rex intuens lachrimaꝝ ab eo auide q̄rit cām. Qua cōpta in quodā euȝ caſtro in qbuſdā prece pit militibuſ cuſtodire. Seq̄nti itaqȝ nocte eodē in caſtro exiſtēte viris la chrimis vndiqȝ madefacto i ſomnis eidē glorioſus Hieronymus veniēs manūqȝ eius vt ſibi videbat capiens ad ciuitatē Hieruſalē ſecū duxit. Ex ꝑgefactus mane putās ſe in caſtro a militibus retineri in domo qua ma neo ſe inuenit: qui admiratiōe velut amens q̄ſi vtrū in caſtro vel in domi cilio meo ſtaret nullatenus dicerne bat. In ſe poſtremo redieus emiſſa vocē dormiētē familiā excitauit. Cur runt igit ad me famuli adeſſe Joan neȝ inefabili gaudio nunciantes. Su per qua re dubius accurrens queȝ a pſis victū putabā pn̄tē cerno. Quo qdē qd ei acciderat enarrante deo ⁊ glorioſo Hieronymo laudes maxie perſoluuntur.

Sanctimonialis quedā domia oīum pene pulcherrima femi naꝝ etate iuuēcula: ſed animi ſapien tia valde cana beati Hier oȳmi dūo tiſſima in quodā cenobio dn̄aꝝ mul la ſanctitate vt opinor adhuc viuit. Cui qđ audies dicit contigiſſe. Sit mulier hec alijs in exēplū que huc il lucqȝ plateas ⁊ vicos diſcurrere nun ꝗ̄ꝫ ceſſant ſua ſtultoꝝ hoīum illaq̄an tes aīas viſione. Nullo tot diabolus animas recte capit quot peſſimo mu lieꝝ. Sanctimonialis hec vt oīuȝ do minaꝝ teſtimonio ꝓprobat nunꝗ̄ ni ſi eā maxima cōpellat neceſſitas ex tra ſuā celulā gradū figit. Neqȝ eniȝ aliud agit opus qn aut orationibus vacat aut lectionibus ⁊ meditationi

UVA. BHSC. IyR_100_2

bus implicat̃ aut corpus reficit dor/
miendo. His durus ſapiēs antiquuſ
diabolus inuidens: vt eā a ſancto ꝓ
poſito reuocaret cuiuſdā nobiliſſimi
iuuenis aium in eiuſdē ſanctimoialiſ
tantā cōcitauit cōcupiſcentiā: ꝙ nil
poterat die noctuqꝫ aliud niſi qmō
poſſet eā attingere cogitare. Circa
mōaſteriū ñ lumie excecat⁹ ꝯtinue ꝑ
gēs nullū rmediū aliud repire qbat.
Tantā nanqꝫ ſtultitie nube calligat⁹
extitit vt multotiens ſe ſuis ꝑnicioſiſ
turbatū affectibus cernens voluerit
ſe aqs tradere ſuffocandum. Stulti
amoris: ſtultū iuuenē cathena de die
in diem ſtrigit. ⁊ vt hec ad ſanctimo
nialis aures reſonent ob ſuam nō au
det pudicitiā. Qua de re omni ad h'
auxilio deſtitutus quēdam inueniēs
magū venefica ⁊ demonū incantatio
nes nephādas artibus exercentē ma
gnā ꝓmittit ſi qđ optat executus fue
rit pecunie quātitatē. Tūc venecio-
rum magus ſuis carminibus conuo
catū demonē decipiendi eam nocte
media feſtine ad ſanctā deſtinat mo
nialem. Ad celulā itaqꝫ accedens de
mō trāſire vltra cellue lumē hierony
mi glorioſi imagis i cella picte timorē
nimio inqt. Mira res Auguſtine vt
multiplicibus patet exēplis. Tātus
hieronymi glorioſi diabolo timor nē:
vt ēt ſue picture non audeat appa
rer̃. Nā ſi cui ab eodē obſeſſo cōpori
ꝑcioſa demonſtretur i mago ab eodē
cōtinuo diabolus effugatur. Igitur
cōmiſſū explere opus neq̄ ſpūs poſ
ſe deſperantur admittētē fuertitus hi
biqꝫ negari ad monialem introitum
pandit ob glorioſi hieronimi imagi-
nem celle pictaui. Quem videns
dimiſit. Moxqꝫ cōuocatum alium
demonem ꝙ citius poteſt mittit ad
huius opera finienda ſit ſecunda id
ꝙ primo. At ſecūdus per horam ma
nens coactus cepit excelſas voces
emittere Si me hieronime hic finis
recedere huc vlterius non reuertar.
Ad hec ſtupefacta muliē que oratio
nibus cellule inherebat qs iſtas fun-
dat voces nimio pauore ꝑconctatur
Non ceſſante diabolo ſic clamare ex
citate illius cenobij moniales timo-
re ꝑcuſſe grandi tremule ad illam ac
currunt cellulā cruce dñi ꝑeunte. At
vt illū fore neq̄ ſpiritū ſicut eundē
coniurant vt debeat qua de cauſa ve
nerit intimare. Narrās eqdē diabo
lus rei ſeriē ſeqꝫ gemitibus ⁊ vlulati
bus pandens cathenis igneis iūctū
a Hieronymo detineri rogat eas: vt
ſuis mereat̃ ꝑcibus abeundi gratiā
inuenire. Aſt vbi he moniales audi-
unt deo ⁊ glorioſo Hierōymo laudeſ
reddūt ſupplicit̃ poſtulantes vt de-
monē hunc nullatenus reuerſurū de
eodē cenobio effugaret. Vix oratio
num verbis finitis diabolus magniſ
ſtridoribus ex eodem loco recedens
magū adijt eumq̄ ca piens tātis ver
beribus ⁊ cruciatibus flagellauit vt
ꝑ multa horaꝝ ſpacia in eo aliqđ vita
tale ſignū paulominus appareret di
ris clamans vocib⁹. Mei cruciatus
cauſa fuiſti ad illā me deſtinans mo
nialē certe in te hiſdem verberibus

UVA. BHSC. IyR_100_2

vindicabor. Inter verbera aūt tam
horrida magus cū se pene pnicei pro
quuz cerneret ſuas vidēs artes nul=
lum ſibi auxiliū adhibere: ad totus re
fugij portū Hieronymū glorioſuz iā
naufragus ſe dirigens glorioſe inqt
hieronyme huic ad tuā clementiam
ſubueni miſero accurrēti ei ſolita mi
ſericordie dona pregrandia nō dene
gans. Promitto nanqꝫ ſi tuis hac
hora adiutus auxilijs pnitiem tā hor
ribili nō ſuccūbā: dinceps cūctis exu
tus fallatijs a tuis obſequijs non re
cedā: his finit velut fumus ab eodē
neqꝫ ſpūs euanuit. Per annū autez
idē iacuit verberibus magus in tātū
ſui corporis ipos qꝫ nō niſi alieo au
xilio potuit ſe mouere. Mox idē ac
cepta pnia magus anteqꝫ e lecto ſur=
geret cūctis cōbuſtis codicibus qui
bus artes illas neqſſimas exercebat
venditiſqꝫ hoib⁹ que habebat ꝛ pau
peribus erogatis cōpleto anno ī illa
ſe ob penitentiā pagendā in quadam
ſpeluoca claudēs heremo in qua per
qdriēniū glorioſus ſtetit hieronimus
multa ſanctitate ꝛ penitentie aſpita=
te polet: huc queſo iuuenes omnes
currāt: ꝛ inſani iuuenis exēplo diſcāt
ne qd illi contigit ſibi poſtmodū do=
leāt ɔtigiſſe. Inſanus itaqꝫ iuuenis
tātis circūligatus luxurie laqis ſe vi
dēs omnimode ſue miſerrime volu=
ptatis deſiderio nephādiſſimos de
fraudari qdā nocte laqo ſe ſuſpendit
Et ſic infelix tēporali vita ſimul ꝛ p
petua ſe puauit. Ecce quot malorūz
cauſa turpiſſimū luxurie vitiū fore li

quet. Nil taz ruine aīe pariter ꝛ cor=
poris pmptū pcipitiū qꝫrū iſtud ne
qſſimū arbitror ſcelus. Ex ipſo naqꝫ
homicidia ebrietates cōmenſatiōes
inuidie detractiōes cōtentiōes: ꝛ pe
ne vniuerſa oriunt mala ꝛ veteris: ꝛ
noui teſtamēti īfinitis pꝫ exēplis: nec
nō ꝛ cōtinuis manifeſtiſqꝫ expiētijs
declarat. At hec aūt vt maior iuue=
nib⁹ deī aſtutia ſe tuēdi qꝛ ſtat⁹ vllus
piculoſior nō ē īſcipiētis iuuētut aliō
cēſui exēplū mei nepotis Rufi etatis
forte. x. ꝛ. viij. annorum qꝫ qꝫ dolore
nimio ſubrogare.

Non eſt ambiguuz iſta que inci
pio enarrare magnis tribula=
tionibus mee memorie reuocari. Sꝫ
tū vt pmiſſum eſt vt oībus maxime
iuuenib⁹ pueniant in exēplū ſcilētio
illa neqꝫ pterire. Nepos qdā meus
Rufus noīe vtroqꝫ puatus parente
anniculus ad me has deuenit man⁹
q vt ex matris viſceribus nō exiſſet
ne illi qd ſuſtinet cōtingiſſet. Quē tā
ta diligētia ſuo infortunio enutriui vt
a pluribus a me genitus putaretur.
Creſcens itaqꝫ idē puer infelix eta=
te: ſed nō ſapiētia ingēti pulchritudi
ne corporis: ſꝫ nō anime decoriſqꝫ ꝛ
pbis moribus boneſtate bonitate ꝛ
multe ſapientie elegātia decoratus a
cūctis dilectiōe ſupflua colebatur. Is
naqꝫ ī. xviij. etatis ſue āno ibecil ꝛ miſi
m⁹ ex irauit: pp quē tātꝫ ab oīb⁹ iſo
nuit locut⁹ vt vix p mēſez ſiuē potue
rit iuenit. Sed certe luctus peo qd
euenerat non ſufficit. At ego nimie
ei⁹ icūbēs dilectiōi pluries glorioſuz

UVA. BHSC. IyR_100_2

rogauit Hieronymum vt mihi qd ne-
poti meo acciderat reuelaret. Igitur
meis ānuens Hieronymus glorioſ⁹
precibus obtinui qd gliſcebā. Oran-
ti eim mihi die. quodā hora nona tan
tus affuit fetor quod naribus nullate
nus poteram tollerar̄. hec dum me-
cum tacitus reputans unde hic tan-
tus aderet fetor admirater ſupra me
um uerticem eleuatis oculis infelicē
nepotē. uidi terribilis uiſionis ita ꝙ
in eū viſum ipͥmer̄ nō audebā. Nā
cathenis igneis circūligatus forna-
cis inſtar flāmas feditiſſimas erum
pebat. ad hāc itaqꝫ uiſionē ſubito me
tā vehemēs timor arripuit vt dū plu
ries loq uellē formādi uocē nullate-
nus cōpos eſſē. Poſtrēo aliꝙtulū i
me r̄diēs ſi meus erat nepos uoce ce
pi pq̄rer̄ tremebūda. Ad hec ille ulu
latibus ꝛ ſuſpirijs ut iqt non fuiſſem
ne tam diris eſſem cruciatibus depu
tatus. Nam ſcias me tartareis mān̄
oibus perpetuis tēporibus permāſu
rum heu quid dicā. his dicit̄ tantus
mihi dolor affuit ut ſi admiratus q̊-
modo uita protinus nō diceſſit lon-
gis autē expletis colloquijs ab eodē
ſciſcitatus fui cur diuine fuiſſet miſe-
ricordie ſic ex eris cum in mundo tot
uirtutibus ſic polleret. pro nulla inqt
me ſcias cauſa fore damnatū niſi qa
in ludis maxime delectabar. Ad qa
in morte accepta penitētia quaſi ſtul
ta ignorantia vt debebam poſtpoſui
confiteri diuinā non merui veniā ad
ipiſci. Et hec dicens a meis diſparu
it oculis. Talis autem eo abeunte re

manſit fetor vt in locū illum hacten⁹
nullus audeat introire. Ecce q̄tum
turpiſſimū ludi ſcelus diuine aborēt
maieſtatis oculi. Timeam⁹ ergo ne
nos bonorū rapiat inermes tā repē-
tius interitus penitere nos vitiorū
contingat dum tempus ineſt: qa poſt
modum penitentia foret fruſtra. Vt
igitur a xpianis tāte ruine ludi ꝓcul
effugiat nephas mo vt omni memo-
ria deleatur extra. alia quedā q̄ꝫ breu
ius potero ſubrogabo:

In ſamāia qndecī nōdū exple
tis dieb⁹ dū miſer qdā ludēs q̄
ſi oia que habere poterat cūſūpſiſſet
glorioſi cepit hierōimi nomē auſu te
merario blaſſemare Que ꝫ nephāda
blaſſemie vix finiētē verba videntib⁹
ꝛ ſtupentibus cunctis mox e celo ful
men veniens interemit.

Rib⁹ alijs i tiro ludētib⁹ h̄ ac-
cidit quod enarro. Cum. n. illi i
ſuum vellent incipere ludum vt qui ſe
hoc ab eiſdē audiſſe ꝛ totam rei ſe-
riem ſe vidiſſe fantur referunt ſic di-
xerunt: Fac quicquid vis hieronime
quia te inuito ludū iſtū alacriter finie
mus. His itaqꝫ dictis ſuum incepe-
runt ludum: quo quidem primordia
to quaſi uno elapſo inſtāti ſe terra a-
periens illos ſolū aſorbuit ita vt nil
ex els amplius fuerit viſum.

Uod viſu noſcitur veriſſimo
teſtimonio comprobatur Ic-
circo et ſi dico que multis poſſes cō
pꝛeprobare teſtib⁹ tn̄ me ipſo teſte q
ea viſione ꝓpria didici cōprobato.
Juxta meam in qua in Hieruſalem

UVA. BHSC. IyR_100_2

habito edē nobiliſſimus qdam fuit
miles tranſitorijs nimiū locuples q
vnicū habēs filiū eiuſdē ſtultiſſimi a
moris cecitate pcuſſus nō ſolū a pra
uis eū corrigere noluit: ſed et eū ipſe
met praua inſtruere conebat parē-
tes fatui ⁊ iſti ſimiles mentis queſo
oculos huc inclinēt vt quis finis eue
niat nō ignorēt. Multi. n. homines
magnas aie ⁊ corporis īciderūt rui-
nas ob prauoꝝ parentū īſipiētiā. cre
ſcēs nāqȝ illius militis filius cunctis
bonis moribus deſtitutus de die in
diem peiorādo totū ſuū tēpus amit-
tens in ludis ⁊ blaſſemijs cūctiſqȝ im
mōditus patre accuſante annū atti-
git duodenū q quodā aduesperaſcē-
te die ſolitis cū patre ludis inſiſtens
ludū eodē vt gliſcebat non habente
prior ꝓrupit in hec verba: Si quid
ille potes Hieronymus qui ludos
ꝓhibet iam exerceat. Nam ſe inuito
non niſi victor exurgā verū hoc dum
taxat ipſo ꝑſequente nequā ſpiritus
interimi hominis ſpecie cunctis vi-
dentibus locū in quo ludebāt velo-
ci gradu audiens eundē puerū infeli
cē rapuit: ſed quo detulit nulli hacte
nus hominū ē cōpertū. Verū vt pu-
to eū detulit in īfernū. Eadē nāque
hora caſu ad quādā mee domꝰ fene-
ſtrā que loco in quo ludētes degebāt
pater ⁊ filius ex oppoſito ſita eſt me
poſuerā quo me neceſſe fuit videre
veritat e proſpicua ſeriē tam formi-
dande rei geſte. Diſcāt ergo iuuenes
in iuuentutis tempore qd ceteris eſt
ꝑſtantius expetēdis moribus ſe ful-
cire ne vilibus caducíſqȝ moribus iu
uenilis animus īformatus ſtatū vitio
ſum in canitie nequeat ꝑmutare. qd
enī noue carte ſcribit de facili nō de-
letur. Diſcāt ⁊ parentes fatui filios
correctionibus ⁊ verberibꝰ erudire
nec vitioꝝ ſinant vt veteres radices
ſigere nō faciliter euellandas ne flen
di ⁊ hic ⁊ in futuro eis ſuccedat euen
tus. Nā niſi fallor ad eternoꝝ gaudi
orum patriā veueniendi artiſſima ⁊
ſine ambiguitate aliq̄ a pariciſſimis
certe cognita extat via. At vno habi
to oppoſitorū alteꝝ per ſe patet. Eū
di ad ꝑditionē iter latiſſimū ⁊ mult
immo pene inſinitis limitibus plenū
fore cōſtat. quodlibet. n. mortalium
peccatoꝝ ad perditionē tramitē ſu-
um ſtruit ad quā nedū hominū paga
norum. ſed etiā illorū quos ſacri bap
tiſmatis vnda lauit confluit multitu
do. nam de paganis nulla oritur que
ſtio quod non dannentur maiorem-
que fore liquet numerum multiplici
bus inſiſtentium flagitijs quoꝝ nul-
la pene vnquam cogniſcitur emenda
tio. Quinimmo reſpectiue quidem
dico pariter malis ⁊ bonis oībus cō
ſideratis non eſt qui bonum faciat n̄
eſt vſque ad vnum: ſed omnes poſt
ſuas improbas ⁊ peſſimas ambulāt
voluptates. Conſequenter ergo cō
cludi debet ꝙ ad eterna beatitudinis
gaudia rariſſimi gradiantur infiniti
quinimmo omnes pene ſacre ſcrip-
ture auctoritates hoc teſtantur infi-
nita ſiquidem ⁊ exempla poſſemus
perſpicaciter intueri ad huiuſmodi i

UVA. BHSC. IyR_100_2

veritatē ſufficiētius demōſtrandam
Sed hec ex oībus vnū cenſeri decet
nec ad hec diſcrepari pōti nullū. ſcili-
cet ad eterna modo aliquo ꝑuenire
poſſe gaudia niſi oībus non particu-
lariter vitijs extirpatis virtutū ſtude
at itinere ꝓperare. His iam fine da
to exēpla ⁊ ꝓdigia modica hui⁹ o pe
ris fine ꝓpinquo breuiter introducā
⁊ duo ꝓcipue admirāda que a vene
rabili viro Nicolao cretenſis inſule
archiepiſcopo referēte didici ꝓmo.

Enerabilis idē archieps pri
u die glorioſi Hieronymi deuo
tione nimia bethleē venit vt
eiuſdē cūctis honoribus colēdas re-
liquas viſitaret vt totus caritate fer-
uidus redirꝭ voluit donec me ſua gra
tiſſima viſitatione eximiis letitijs ad
impleret qui vti bonorum ꝑ ipu⁹ vt
gratiſſima mihi donaria ſuperabū-
dantiſſime more ſolito ipartiret me
viſitare minime contentus mecū di-
gnatus eſt iam diebus plurib⁹ cōmo
rari quod vt tēpore longo duret. In
chriſto nāqꝫ Auguſtine cariſſime ve
nerabilꝭ idē pōtifex te ſalutat. Quā
pluries igitꝭ mihi ſuoꝝ verboꝝ auido
venerabilis idē pontifex enarrauit
hoc tale in ciuitate candie contigiſſe
Sacerdos qdā ſuus ſue maioris ec
cleſie cuſtos impudicus luxurie ⁊ e-
brietati deditus nūdū cōpleto anno
miſerrime de hoc ſeculo emigrauit
cuius corpore in ceteroꝝ ſepulto ba
ratro ſacerdotū vt eius punitio cun-
ctis inoteſceret ad exemplū ſubſeqn
ti nocte tantus i eccleſia eiuſqꝫ cimi
terio fuit ſtrepitus quod rumore ni-
mio in vrbe illa cōmorantes excita-
ti panore ingenti velut amentes ad
eccleſiam cucurrerunt. Stant itaqꝫ
omnes circa eccleſiam ſtrepitus ve-
hementes cāpanarūqꝫ ſonitus audi
entes ſed minime qd videntes diui
nam quidem exorant clementium
quatenus cur iſta fiant debeat reue
lare: ſed nullū exauditiōis ſentiūt ad
iuuamen. Diliculo hoc ceſſante cun
cta q̄ fuerant in eccleſia reperiūt re-
uoluta ⁊ q̄ſi vndiqꝫ flāmis igniū vio
lata. Ad hec memoratus pontifex
oratiōes populos iudices qd ſeqnē
ti eueniat nocte precipit expectari.
Ne nimis ſuccūbā verbis ſequenti
nocte duplex ſtrepitus ⁊ pauoris tri
bulatio ē ſequuta. qua de re replet⁹
populus amaritudine ⁊ dolore cer-
nens ſibi nullū a dn̄o adiutoriū eue-
nire ſicut vulnerati q in monumētis
ꝓiecti dormiūt exiſtebāt. die autem
illuſcente omnibus in eccleſia oratio
nibus cōgregatis glorioſus Hiero-
nymus ſubito ſepties ſole ſplendidi
or in eccleſiā veniēs ad altareqꝫ gra
diens cunctis vidētib⁹ ⁊ mirantibus
per horā fore ſub ſilētio ꝑmanēs ob
ſtupenti populo hec ꝓpter ſacerdo
tis illi⁹ miſerrimi cadauer ſacris i-
digne locis cōditū ad terrorē pecan
tiū cōtigiſſe intimauit eidēqꝫ mādāſ
cadauer miſerū tartareis poſt reſu-
rectionē oīum māſionibus deputan
dū diſſepultū flāmis traderēt ꝓtin⁹
concremandū aliogn icepta peſtilen
tia nō ceſſaret ⁊ ſic ob intuentiū ocu-

UVA. BHSC. IyR_100_2

lus eſt viſus: quod vt ordinauerat le
tabundus populus adimpleuit deo
z beato hieronymo laudes p̃cipuas
perſoluendo: z ſic peſtis illa ceſſauit
Quo deinceps beatiſſimū hierony
mū omnes vnanimiter deuotiõe ma
xima colere īceperunt.

In eadē inſuper ciuitate qda3
pulcherrimus extitit iuuenis
titus noīe honeſtis moribus
luculentus cardinali non ignobiliori
natus ꝓgenie p̃diues valde totam
pene deuotionē z fiduciā habēs ī be
ato Hieronymo hic ſiquidē iuuenis
virgineo nitens candore in eiuſdem
ſancte virginitatis propoſito vſque
ad vigeſimū annū ꝓbis vite moribꝰ
p̃durauit quo tempoꝛe vtiq3 cuiuſdā
ſui fratris nephando cõſilio īcitatus
ſpretis tam nobiliſſimis virginitatis
gemmis auri p̃cioſiſſimū metallum
calcans ad carnis ſpurcitias z lutu3
z fetorē vehementē declinās puellā
quādā omni pulchritudīe corporis
renitentē ſibi in matrimonio copula
uit ī cuius amoris retibus a deo cap
tus eſt quod nihil aliud preter ipſa3
poterat cogitare. Cepit nāq3 de die
in diē diuina obſequia obliuiſci. At
q3 miſer dereliqt iuſtitiā z oblitꝰ fu
it deū alentē ſe oblitus fuit ſibi dñs
miſereri. Cõpleto itaq3 āno quo cū
puella iuuenis īſenſatus ſteterat nõ
vt in matrimonio ſed cauſa explēde
libidinis copulatus ſuggerente dia
boli aſtutia iuuenis frater puelle illa
queatus amore auide diu querens
eiuſdē amplexibus frui tādē q3 opta
ta ē adeptus. huc accurrāt iuuenes
z exēplo iuuenis ſint aſtuti. Fiūt no
ta iuueni puelle viro iam pacta Ta
cens idem cogitat auide quo valeat
modo certitudinē reperire. Expe
ctat diebus aliquod ſe ſimulans hoc
neſcire. Aſt die quodā ordinat vrbē
deſerens per egre ꝓficiſci. Et latens
per diē in ciuitate nocte media do
mū veniens reſeratis ſeris a puella
ſeruitrice clam vt prius ſimul ordina
uerant ambo vſq3 ad thalamū ī quo
eius frater z vxor in lecto ſtabant ꝓ
cedens ſibi poſtulat aperiri. Miran
tur illi z timore perteriti vehementi
us pulſanti negligunt hoſtium reſe
rare Tandem confractis ſeris tha
lami iuuenis ira z furore nimio for
nacis ardentis inſtar vndique inflā
matus vxorem proprio euaginato
gladio interfecit. Deinde ſub thoro
proprium latitantem fratrem inue
niens interemit. His itaq3 geſtis ci
uitate exiens multo tempore p mun
dum huc illucque errans cum qui
buſdam alijs cepit quoſdam tranſe
untes in itinere depredari: ac etiam
iugulare. Permanenti itaque eodē
cito per decem annos talibus nego
tiis implicato glorioſus Hierony
mus ſalubre refugium z vitale die
quodam iam adueſperaſcente luce
in modum mercatoris ſe monſtra
uit: ne ille ſolummodo habite deuo
tionis premijs priuaret. Nā ille quā
quā tot z tāta vitia abhorrēda ꝓtinue

UVA. BHSC. IyR_100_2

exerceret tamen in beato hieronymo deuotionē aliquā retinebat ita vt eidem quotidie ſe cōmendans boni aliquid diebus ſingulis ad eiꝰ honorem facere nullatenus poſtponebat Cernēs igiť titus mercatorē nephādis ſocijs ad ſolita nequitie opera cōuocatis cōcito cū eiſdē pergēs curſu vibratis lanceis Hieronymo inſtar mercatoris obuiant venienti. Moxqꝫ in eū inſurgens a ſocijs eundem ꝑcipit retineri donec eius lateri gladius infigať. Deinde manū eleuat interficiendi gladiū retinentē: vt ſceluſ tantū valet iaꝫ explere. Ad hec glorioſus Hieronymus inquit. Amore hieronymi quē tu diligis loquēdi aliqua breuis licētia mihi deť poſtmodū ſi volueris facito id quod optats Ad hec titus igt amore eius quem nominaſti ꝛ loquēdi ꝛ viuendi licentia tibi vt poſtulas cōcedať. tantum que portas mercimonia iam depone At hieronymus glorioſus dixit. ego ipſe ſum hieronymus qͥ huc ꝓpter tuā liberationē veni ne mihi a te impenſa obſeqa in vacuū ꝑteriret. Te tot que geſiſti pectu nimiū iaꝫ penite at ad te ipſum redeas ne formides. Hucuſqꝫ me noueris ꝓpter tuā ſalutē ꝛ anime ꝛ corporis apud diuinam iuſticiā iratā cōtra te ſupplicē extitiſſe ne in te dignas ibi ſentētias exerceret. Ad penitētie igiť quācitius ꝑge callem ꝛ peccatoꝝ onera iam depone. Alioqn tui cuſtodē ꝛ ſupplicē nō habebis his dictis glorioſus hieronymus ab illoꝝ oculis diſparuit.

Ad hec ſtupefactus titus ꝛ qui cum illo erat timore ꝛ admiratiōe tam ingenti ad terrā ꝓcidens per horā nō potuit eleuari. Tunc ſubito in titum ꝛ qui cū illo erat ſpiritus ſancti gratia eſt effuſa ꝛ lux eos celitus illuſtrauit. Qui ꝓtinus in viros alteros iā mutati ſpretis cunctis ſpurcicijs viciorū ad penitētie tramitē rediēr. Deinde ad heremoꝝ antra duia ꝛ ignota ꝓperātes i magnis ſe corpoꝝ aſperitatibus ꝛ vita ſanctiſſima tradiderunt.

m Iraculū aliud qd veridicoꝝ testimonio ſolidiſſimo in ſuperioribꝰ egipti partibus in quodā monaſterio fuiſſe nō multis diebus peractū intellexi qtenus hominibus ꝛ maxime iuuenibꝰ quantūcūqꝫ caſtis proueniet in exemplum ad euitandū periculū mulierū precedenti miraculo addere cogito fore gratū. Monachus quidā iuuenis ꝛ decorus honeſtate precipuus moribus maturus ꝛ ſenex virginalis pudicicie cuſtos: cunctiſqꝫ illius monaſterij monacis ſpeculum ſanctitatis glorioſiſſimi Hieronymi amator deuotiſſimus fuit duodecim annis in monaſterio cōtinue orationibus vacans ꝛ ſtudio ſcripturarum hic amore caſtitatis timens ne cor aliqualiter volaret mulierum viſus ineffabiliter abhorrebat ita vt eius memoriam formidaret. huic propoſito diabolus antiquus ſerpens ꝛ hominū inimicus inuidens ſue nequitie inueterate contra eū dolos ꝛ artes mul-

UVA. BHSC. IyR_100_2

tiplices incitauit cōtinue cogitatio-
num ſtimulis iuuenem peſſimus ten
tator affligens die noctuqꝫ a tentati
onib⁹ duobus menſibus nō ceſſauit
Juuenis vero ꝓuidus ſe dn̄i ⁊ beati
Hieronymi cuius dilectiōis ardore
feruebat cōmendās cuſtodie victri
ci dextera tentamenta diabolica ieiu
niis ⁊ orationib⁹ ſe muniens trium-
phabat. Cōfluant huc queſo iuue-
nes atqꝫ ſenes ⁊ ꝗ̄ti. ſit caſus mulie-
rum fallax pulchritudo hic doceant̄
maxie ꝑ exēplū cernens ſe aſperiſ ꝑ
fidus diabolus a iuuene ſupari tāꝗ̄
leo rugiēs ſubtiliores nocendi artes
cepit querere vt iuuenē deuoraret.
Fit itaqꝫ īter eos pugna grauis hinc
a ſtutiis cōſuetis caſtra aduerſus iu-
uenē ſtruit peſſimus inimicus hinc
iuuenis orationib⁹ glorioſiſſimi hie-
ronymi ꝓtectus caſtroꝝ ſternit mu
nitiones ⁊ vires eoꝝ triūpho nobili
vilipendit. ꝑterea genitoris ad mor
tē egrotantis viſitationis cauſa igru
ente ex monaſterio in ciuitatē ad pa
ternā edē venire iuuenis ē cōpulſus
Nā ſe pater dolore nimio moriturū
ſi viſione fruſtraret̄ filii crebris cla-
moribus acclamabat. Ob hoc dolēs
monachus ne mulieꝝ viſu cor mun
dū ⁊ virgineo cādore nitidū violar̄t
potius niſi factuꝫ ſui cenobii fuiſſet
ſupplicationibus iclinatus erga pa-
trē crudelitatē volebat ꝓpter domi
nū exercere ꝗ̄ eidē cōfirmāti con-
pati a monaſterio recedēdo. Scie-
bat enim nil monacho tā nociuū de-
ſtabile ⁊ mortale ꝗ̄ vicos ⁊ ciuitates
⁊ gētiū multitudinē circuire. Nulla
certe ꝑmanet i hoīe qes mentis qui
multorum verboſitatibus ⁊ vanilo-
quiis iplicat̄. Quod aq̄ piſcib⁹ mo
nachis ꝑcipue idē ſcilētiū opat̄. In
paterna itaqꝫ manēs ede monachus
diebus tribus tedio tā veniēti affe-
ctus ē ꝙ ſibi potius videbat̄ tetris
ſe fore carceribus mācipatū. cōple-
to die tertio dū. n. cū ſorore ſua que
dā pulchritudinis iaudite infirmita
tis cā patris cura ſimilis cōtingeret
cōfricare caſu ſororis dextera eiuſdē
tangente dexterā tā diris iaculis li-
bidinis eiuſdē ſororis inepte ⁊ abho
minabilis cōcupiſcētie fuit ſubito cō
eiuſdē monachi inſtante diabolo vul
neratū qd̄ pene eā ad illicita ⁊ omni-
no ab hoībus abhorrenda niſi extitiſ
ſet timō verecūdie iuitaſſet. Heu qd
dicā: Que monachis illis inerit ob
ſeruātia caſtitatis q cōtinue mulieꝝ
viſibus potiunt̄ iſimul colloquēdo.
Sic manet ī caſtitate homo faciem
intuens aſſidue mulieꝝ ſicut manet
palea incūbuſta ſtans in igne. Fallax
certe ⁊ ruine maxime ꝓpinquus ca
ſus ieuitabileqꝫ periculū eſt femine
pulchritudo. Timor certe euenit mo
nacho quem timebat ⁊ ſic accidit qd̄
tanto tēpore verebat̄: Nec ſine exē-
plo maximo aliorum non illi viſſum
eſt parētib⁹ obedire in quo anime pi
culū formidatur. A monaſterio inui
te monachus egreditur: ſed ardore
libidinis tam nephande imflāmate
nil aliud ꝗ̄ ſororis hoc neſcientis ſce
lus faciem in probis oculorum viſi-

UVA. BHSC. IyR_100_2

bus videre cogitās pene vnquāȝ fuiſ
ſe monaſteriū recordat̃. Sanatur ite
rum pater. At monachus excuſatio
nibus adinuentis retardat de die in
diem ad monaſteriū remeare. Ma-
nente eodē in paterna domo tribus
menſibus hinc monachos hic patrē
ꝛ omnē familiē maxia mouet admi-
ratio cur iſtū tam vehemēs arripuit
imitatio ꝛ alteratio iaudita. ignorat
ſiquidē rei cauſam icirco effectū ei⁹
contigit ignorare. Ad monaſterium
cū duobus ad ſe ex monaſterio deſti
natis monachis tandē reuertit̃ illud
referens tediū redeūdo qđ prius de
tulerat exeundo. Cepit itaqȝ in mo-
naſterio corpus degere monachi cor
vero a ſorore aliqualiter nō recedit.
Hoc ſibi fit ſtudiū ſcripturaꝝ vt atti
gat peſſima q̄ affectat. hec cōtēpla-
tio diuinoꝝ ꝛ peccatoꝝ modū inueni
at explendoꝝ. Percutitur alienus
ſui ꝛ a veritatis cognitione deuius
cōtinue a diabolo cuius iugo grauiſ-
ſimo imbecille collum ſubmiſit libi
dinis nouis telis inflamat̃. Sicut fu
mus deficiunt dies eius cōſungunt̃
ſicut in frixorio oſſa eius ꝛ infirmat̃
in doloribus vita eius Irrationabili
fit ſimilis animali. Obliuiſcit̃ in to-
to diuinā clementiā exorare tota die
cogitās qs modus appareat abilis
vt poculū mortis valeat deguſtare.
Heu q̄ȝ ſunt inopes ꝛ miſeri ꝛ omni
bus bonis egentes ꝛ exules q a dño
ſe elongāt. Tāto fit peior brutis ani
malibus vt vir peccatis quibus ab
anima deus maiori ſpacio elungatur
q̄ id quod celum a terra diſtat. ꝛ oriēſ
ab occaſu q̄ȝto eiſdem preſtat dum
diuina gratia eſt fulcitus. Cogitanti
denique monacho veritatis luminis
neſcio ꝛ ignaro nephandiſſime ꝛ au
ditui horribilis voluptatis adipiſcē
de reperire modū mali conſilij ſemi-
nator diabolus. Hoc tale ſibi inſinu
at conſilium: Occulto cogitamine ua
ni cordis vt ſcilicet intempeſte noctiſ
medio cunctis dormientibus veſte
depoſita monachali ſumptoqȝ habi
tu laicali ex monaſterio exiens pater
nas clam adeat manſiones ꝛ domuȝ
crepuſculo noctis latenter intrans.
ſub thoro ſororis lateat donec dor-
miente ipſa ad eandem accedat ſue
voluptatis libidinis complecturus.
Placet inſane mentis imperitie cō
ſilium errogatum: ſtudeqȝ toto poſ-
ſe quam poteſt breuius effectui mā-
dare. Sequenti igitur aduenientis
noctis medio ſub ſilentio ad fores
cenobii claues gerens manibus pro
perat ſed per totam illam nocteȝ huc
illucqȝ diſcurrens quo ſit in loco ho-
ſtia cenobij poſita non inuenit Stu-
pore ꝛ admiratiōe perterritus. Cur
hec ſint neſciens intueri iam matuti-
nali qua ad laudes debitas domini-
cas monachi excubabant propinquā
te hora compellitur ille ad celullam
retrogredi manet in celulla idem ad
mirans per diem illum proponit ſe-
quenti nocte facere quod non fecit
audet imbecillis dextera que non po
teſt ſperat ſtultum pecus contra leo
nem pugnans triumphi gloriam adi

UVA. BHSC. IyR_100_2

piſci.quid inſenſate reris putas age
re vile pecus.que leo fortiſſimus hie
ronimus contradicit ceſſa imagine
glorioſiſſimi Hieronymi genua fle-
ctere ipſum vlterius nō ſalutes ꝛ ti-
bi poteſtas protinus cōcedetur: vt
cadas in foueam quā effodis vt dira
naufragia iam admittas. Non poſ-
ſunt impenſa glorioſiſſimo Hierony
mo ſeruitia quoquo fiant mō a mer-
cedibus vacuari. Retinebat ſiquidē
in celulla monachus ille deuius ꝛ er
rans ꝛ a diabolico dominio mancipa
tus imaginē Hieronymi glorioſi ta-
bule inſignitā: cui diebus ſingulis an
tiqua cōſuetudine flectens genua ſe
eidē pluries cōmendabat. Ignorās
vero hec ille monachus ſubſequenti
nocte ad cenobij iterū fores pergit. ſʒ
quod precedenti euenerat id hac ſe-
cunda nocte iteruʒ euenit nocte. Ne
igitur nimis inheream verbis per
vnum fere menſem ſingulis nocti-
bus continue hoc euenit. Completo
itaque vt puto menſis circulo in ſom
nis Beatus Hieronymus ſanctiſſi
mo cuidam illius monaſterij mona-
cho apparuit in ſtratu ſuo quieſcen-
ti nocte eidem reuellans quid iſte
monachus faciebat mandanſque illi
vt debeat illi monacho ſic erranti de
clarere. Quomodo ipſe eum ob ſi-
bi impenſam reuerentiam cuſtodiuit
vt hoſtia non videret ad propetran
dum cogitatum ſcelus: ꝛ quod niſi
velox de inceptis ſubſequatur emen
datio ſeſe de ipſiꝰ cuſtodia remoue-
bit: diſceſſitque protinus ab eodem
Mane autem facto que viderat mo
nachus alteri monacho enarrauit.
At ille ſe quid hic dicat intelligere
pluribus deteſtans ſacramentis ce-
pit dicere: propter cerebri vacuita-
tem hec illi ſomnia eueniſſe. Tacet
monachus ꝛ recedit. hic vero gau-
dens proponit nocte ſequenti nul-
lam amplius exhibens ſolitam Hie
ronimo reuerentiam hoſtia monaſte
rij ad nequam opus quod tam diu
affectauerat peragendum ad ſuum
libitum reſerare. Ut dicam breuiter
quod miſer diu animati animo cogi
tauerat a Hieronimo honore ſolito
priuato ſibi tradita poteſtate vt vo-
luit ſic effecit ſed tamen in fine glo-
rioſiſſimi Hieronxmi clementia
non deficit. Recedens itaque ille
de monaſterio nocturna hora alieno
habitu occultatus patris domum
adueniens per diem illum vndique
circuiuit. Cumque noctis crepuſcu
lo domum intraſſet ad lectum ī quo
virgo ſoror quieſcere tunc ſolebat
clam procedens tamdiu ſub eodem
latitauit quamdiu ſororem dormire
potuit exiſtimare. Tunc inde exiens
expoliatis veſtibus ſororis ſe dex
tro lateri applicauit. Ad hec ſoror
leui ſomno dormiens excitatur ꝛ vi
rum iuxta ſe ſentiens ꝛ admodum ſe
expaueſcens diris emiſſis clamo
ribus ad ſe omnes pariter euoca-
uit. Currunt ad puelle thalamum

UVA. BHSC. IyR_100_2

cūcti cū lumine ꝛ tandē in lecto inue-
niunt hūc iacentē. Mirant̄ parentes
ꝛ ſtupēt. cernūt hoc cuncti qui cōcur
rerant ꝛ cōdolent. Interrogat a filio
pater diſcriminis tanti cauſam. Rea
tū ſuū ſilentio filius cōfitet̄. Ut eni
dixi voluit glorioſus hieronym⁹ hūc
ſuā ſtultitiā experiri: vt in poſterum
aſtutior ꝛ humilior fieret ad cauendū
ꝛ in prelio ſe tuendū ꝛ ne amplius ex
emplo huius quis de ſua ſanctitate
cōfideret ꝛ ſperaret. Quanto maiō
ineſt hōi ſanctitas dū in mari huius
mundi ꝓcelſo ꝛ inimicoꝝ agminibuſ
pleno duꝫ imbecilli carnis nauicula
nauigat. tanto maior ineſſe debet ti-
mor ꝛ aſtutia ſe tuēdi. Infinitas peſ
ſimuſ ille tentator diabolus poſſidet
artes q̄ īcautus pergit leuiſſime ca-
piet̄ qui ī cunctis timet ab oībus dia
bolis hic timet̄: certe nil plus nocet
ꝙ̄ ſprēto alioꝝ cōſilio vt ꝓpria volū
tas ꝑcipit ambulare. qui ſue tantum
volūtati credit in cunctis q̄ facit finē
odibilē adinueniet. magnus timor in
preſenti exēplo de fragilitate maxia
ꝛ diabolica caliditate ꝛ aſtutia nobis
omnibus demonſtrat̄. magna ꝛ ſpes
venie peccatoribus declarat̄. cernēs
itaqꝫ ſe monachus ſic a diabolo d̄tur
piter deluſū ac ēt in tanta miſeria ca
ptiuatū ꝓtinus ſuffragijs glorioſiſſi
mi hieronimi cuius ſemper deuotus
extiterat ſuā miſeriam ꝛ culpā vehe
mentiſſimā recognoſcēs in ſe ipſum
redijt ꝛ de eadē paterna domo om-
ni retardatione abiecta lugens ꝛ do
lens ad fontē penitētie ꝓperauit de-
inde vero in ſuo monaſterio ꝑ ānos
duos in tanta abſtinentia ſe aſperita
te afflixit vt foret cor hominum īſuffi
ciens cogitare ꝛ cōpleto annoꝝ duo
rū ſpacio ante dies modicos ex hoc
ſeculo feliciter expirauit.

De celeſtino cardinale detractore ſā cti hieronimi.

u Enerabilis domaſi portuen
ſis epiſcopi pridie recepti lit-
teris aliq̄ eis iſcripta corde auido in
tellexi: que ob eius reuerentiā nō di-
mittā. Rome cardinalis quidā cele
leſtin⁹ nomine glorioſiſſimi emulus
Hieronymi ꝛ detractor dū die quo-
dā in cōuentu exiſtēs cardinaliū mor
ſolito ore audaci ꝛ temerario in eiuſ
dē iniurie verba ꝓrūperet dolore ſu
bito viſcerū impellēte ad occulta na
ture loco properans viſcera omnia
protinus emanauit: ꝛ anteꝙ̄ illinc re
cederet expirauit.

De Andrea cardinale reſuſcitato.

Lius quoque preſbiter car-
dinalis Andreas nomie iſti
non ſimilis: ſed glorioſiſſimi
Hieronymi deuotiſſimus atque cul-
tor pridie in eadē romana vrbe mul
tis circumſtantibus expirauit qui
cum iā in eccleſia eſſet peractis exe
quijs que ſolent fidelium tumulan-
dis exiberi corporis aſſiſtente ſum-
mo pontifice cum pene toto clero ꝛ
popnlo romanorum qui ad eundem
andreā ꝯuenerant honorādū emiſſiſ
vlulatib⁹ ꝛ crebriſ gemitib⁹ ī feretro
cūctis ſtupētib⁹ ꝛ veluti amētib⁹ eſ-

UVA. BHSC. IyR_100_2

fectis tanꝙ ſi a ſomni dormitione ex
citaretur mirabiliter exurrexit. Cū
que a romano pōtifice remoto de ec
cleſia vniuerſo populo clauſiſqꝫ fori
bus īterrogaretur intulit iſta verba
dū ſtarē diuino examini iudicādus ⁊
iam ꝓpter veſtium ⁊ ciboꝝ quibus
hactenus vſus erā nimiā ſuꝑfluitatē
tartareis cruciatibus cōdemnarer ſu
bito adueniēs quidā ſole ſplēdidior
niueqꝫ candidior quē fuiſſe glorioſū
Hieronymū ad ſe inuicē referētibus
q̄ aſtabāt intellexi ꝑſidenti iudici fle
xis genibus aīam meo corpori iun
gi ꝓrectis precib⁹ impetrauit. Qui
bus finitis verbis ī ictu oculi inde re-
cedens anima vti cernitis meo cor-
pori ēcouiuncta. Ad hec miratur ſū-
mus pōtifex ceteriqꝫ audiētes. Fuit
hec nota populo extra eccleſiā expec
tanti qui confractis eccleſie foribus
protinus eccleſiam intrāt ōes ma-
gnis vocibus deum ⁊ glorioſiſſimum
Hieronymum collaudantes.

Narrauit de malis epiſcopis.

Multa nos afflictio cōmouet
⁊ contriſtat intellecto ꝙ ꝗꝫ
plurimi eporū deū ⁊ dominū
noſtrū Jeſum chriſtū cuius vicē ge-
runt abnegātes terrenoꝝ quorū de⁹
venter eſt veſtigijs inherētes de ſti-
pēdijs pauperum de ſanguine Jeſu
chriſti delicatiſſimis ferculis cū hy-
ſtrionibus ⁊ ceteris diuitibus ſuā vē
tris replēt ingluuiem ad feditatē lu-
xurie incitandam veſtimentorumqꝫ
de die in diem ſuperfluitatibus abu-
tuntur de pauperibus: quorum mer
cedem raptam manu latrocinij deuo
rant fame morientibus ⁊ frigore non
curantes hi certe non ſunt epiſcopi
ſed diaboli Epiſcop⁹ aut ſanctiſſim⁹
aut diabolicus. Magni certe meriti
ſtatus epiſcopalis ſed periculi infini
ti leuiſſimum peccatum alijs impu-
tandum grauiſſimū epiſcopo imita
tur. Pontificis etenim vitiū in ſub-
ditos diffundit per exēplum maiora
recipienti ratio magis creſcit debiti.
Quot enim ouium chriſti vel negli-
gētia epiſcopi vel exemplo in pecca-
ta deuiant de tot tenet domino rede
re rationem. Heu quid Auguſtine
cariſſime dicam. Graue nobis ineſt
pōdus grauis ſarcina. Sed debiles
ego habēs humeros quomō porta-
bo Sunt certe mihi anguſtie vndiqꝫ
me torquentes. Ad dum graues mi
hi pactos caſus ītueor timore maxie
ſuccreſcente cōtinue affligor ⁊ cōtri
ſtor. ſecurius ē epalē ſtatū fugere ꝙ
ap petere. laudabo certe epatū tanqꝫ
vicariatum domini noſtri Jeſu chri
ſti. Sed illis qui in eo agunt vitā mi
litū terrenoꝝ qui mūdi pōpas ⁊ glo-
riā appetunt nō collaudo: imo eis cō
ſulo vt eum fugiāt ꝗꝫtum poſſūt. me
lius certe fuiſſet eis cū terrenis vitā
agere terrenorum quā in pontificali
culmine hoc agentes ad ī fima ⁊ pro-
fundiora loca decidere tanto precete
ris cruciandi quanto ꝑceteris plura
donaria receperunt. Intellexi enim
epiſcoporū plurimos potius nomen
gerere quam eſſentiam poti⁹ lupos
rapaces fore Chriſti ouiū quam pa-

UVA. BHSC. IyR_100_2

ſtores deſtructores magis eſſe chri-
ſti eccleſie quam rectores qui chriſti
anorū elymoſinas depredātes mer-
cedem pauperum lupinis faucib⁹ ſu-
perfluitatibus ciborum ⁊ veſtiū de-
uorant ⁊ conſumunt qd̄ abſurdū val-
de eſt ⁊ abbominabile ⁊ deflendum
hec iccirco dixerim vt talis abbomīa
tio cunctis gētibus inoteſcat: quate-
nus ſi deū nō metuūt homies verē-
tes ſuis abboīationibus aliqualr̄ re-
tardētur. Audiāt queſo hi tales epī q̄
narranda proponimus ⁊ ſaltem alioꝝ
calamitatibus terreantur.

De viſione Helye monachi.

IN ſupioribus diebus partibus
in deſerto quodā ab hoībus ꝓpter vi
te incōmodo ī habitabili quidā dege
bat monachus helyas nomine antiq̄ſ
ſimus magna vite ſanctitate radians
qui ī vita beatiſſimo hierōymo fami
liariſſimus valde fuit quē idē beati ſ-
ſimus Hieronimus habuiſſe prophe
tie ſpiritum pluries enarrauit hic die
quodā ut plures mihi teſtificauerūt
mōachi vita vēerabiles fideq; digni
qui ſe hec dixerunt ab eiſdem viri ſan
cti ore multotiens peraudiſſe ſolitis
incombens orationibus ſomno repē
tino adueniente aliquantulum obdor
muit Et ecce in viſioue quo quidem
modo multotiens deus omnipotēs
grādia ⁊ occulta ſuis fidelibus reſe-
rat ſacramenta in quodā pallatio mi
re ⁊ ieffabilis pulchritudīs ⁊ a moꝛ
talibus nunquam viſo vt ſibi videba
tur erat. Cumque per horā per pal-
latium illud huc illuc gradiens eius
admiraretur pulchritudinem tam ve
hementem vidit quoddam prepara
ri tribunal a quibuſdā nimie pulchri
tudinis iuuenibus ſtratis tapetis ⁊
veſtibus auro gēmis ⁊ multa artificij
varietate decoratis ⁊ circum quaque
pariete inuoluto: in quo poſtmodum
quidam rex maximus ⁊ decorus: cu
ius aſpectus tante erat ſuauitatis vt
nil vellet aliud quis habere magna
viroꝝ ſole lucidorum cōitatus ſocie
tate veniens ſe poſuit vt iuditia exer
ceret. Inter hec cuiuſdā anima quē
fuiſſe anchonitanum preſulem ab ali
quibus ibidem conſiſtentibus poſt-
modum intellexit a nequam ſpiriti-
bus cathenis igneiſque vinculis vin
cta inſtar fornacis flāmas erūpens
ſulphureas deportata maieſtati re-
gie preſemtatur. que priuſquam de
aliquo interrogaretur cepit diris vo
cibus ſe infernalibus manſionibus
digniſſima acclamare. hanc inter ce-
teras maxime aſſignans principalē
cām. quoniam vanis pompis inten-
tus conuiuijs ⁊ veſtibus ⁊ huiuſmo-
di ſtultitijs delectbbatur. Quibus fi
nitis lata per iudicem ſentemtia: vt
penis infernalibus. traderetur do-
nec corpori iuncta duplices penas
in perpetuum ſubſtineret mox igitur
illum ſecum ferens omnis illa ne-
quam ſpirituum turba inde diris cla
moribus receſſerunt. Deide alteri⁹

UVA. BHSC. IyR_100_2

cuiuſdam anima quã fuiſſe tehodori ſenatoris fratris p̃dicti venerabil' fra iris damaſi ep̃i ſupradicti ſimiliter in tellexit ãte maieſtatem regiam circũ ſtãtibus multis neq̃ ſpiritib⁹ eũ gra uiſſime accuſãtib⁹ putat̃. Cũq3 a' dia bolis in longum accuſatio traheretur ⁊ nullus ex aduerſo aliqua reſpõderet Uir quidã ſepties ſole ſplendidior ⁊ ut ſibi uidebat̃ pene ceteris aſtãtib⁹ eminẽtior ad dexteram regis ſedẽs i pedibus ſe erexit. quo quidẽ ſurgẽte ſilentiũ rex manu ꝓpria acunctis fie ri imperauit. tunc qui ſteterat omni bus opponens accuſãtibus hunc ſuũ fuiſſe fideliſſimũ ⁊ dуotũ ⁊ ei cõtinue exhibuiſſe reuerentiam ſpecialẽ eiſdẽ mox audaciã loquẽdi abſtulit ⁊ tacit nitate multauit. Poſtmodũ uero his flectẽs ante regẽ genua huic ſuo fide liſſimo ueniam ⁊ eternã requiẽ ſolita pietate ⁊ miſericordia ieffabili clemẽ tiſſime elargiri ita q̃ ꝓ cõmiſſis i mũ do flagitijs i purgatorio purgaretur ſuis p̃cibus vt voluit ẽ adeptus. Tũc oĩs illa nephãdoꝝ ſpirituũ m'ltitudo gemẽs ⁊ vlulãs de illo loco protinus ſe remouit. Interuallo autẽ facto hor vnius Juuenis quidã pulcherrimus cõcito gradu per pallatium veniẽs ⁊ huncq3 accedens qui tã eminẽs ⁊ pre clarus i auxilio exurrexerat theodori ſenatoris ſe fore dixit a petro patricio romanoꝝ eius deuotiſſimo miſſum quatenus eiuſdem preces exaudiens ſi impetrare filiũ a domino dignaret̃. Ad hec rex Quod inquit a filio meo Hieronimo petrus poſtulat cito fiã t his omnibus ſic finitis ſõno illo mox helias monacus excitatur laudes im menſas deo reddens ⁊ hieroĩo glori oſo: Qui diem illum in quo tam mi randa viderat p̃notãs eodẽ poſtmo dum itellexit die ep̃m anchonitanum ⁊ theodorũ ſenatorem ex hoc ſeculo emigraſſe: Quo liquido daret hec va na ſomnia non fuiſſe.

De uiſione ſancti Cirilli.

Agnam putabas Auguſtine ca riſſime aliquibus admirationẽ īducer̃ ueluti ſi quid nouum ⁊ iauditũ proponeres: dum i tuis priſtinis litte ris quas recepi Joãni baptiſte ⁊ cete ris apoſtolis Hieronimum ſãctiſſimũ equalem in ſanctitate ⁊ gloria racio nibus ſine dubio efficacibus ⁊ viſio nibus mirificis cõprobabas. Certe non eſt aliqua ambiguitas veriſſima eſt ⁊ omni fide ⁊ deuocione digniſſi ma iſta fore. Nec puto alqibus eius vitam ſanctiſſimam ⁊ eius tanta pro digia hominibus inſueta non ignoran tibus admirationis aliquid euenire. Sed qoniam tue tales fuerunt ratio nes ad veritatem huiuſmodi decla randam quod meas leuiſſimas ⁊ im peritas nunc illis apponere non de ceret omiſſis omnibus viſionem mi rabilem quam venerabilis vir' Cyril lus epiſchopus' Alexãdrius ſe vidiſ ſe ſuis ad me dieb⁹ plurib⁹ iã elapſo deſtinatis litteris affirmabat breui

UVA. BHSC. IyR_100_2

ter introducam. Poſt beati Hiero=
nymi obitũ glorioſum anno cõpleto
in die natiuitatis glorioſiſſimi Joan
nis dñi percuſſoris expletis laudib⁹
matitinis dũ memoratuſ põtifex mo
re ſolito in eccleſia ſolus ante altare
eiuſdẽ percurſoris dñi glorioſi flexiſ
genibus ipſius gloriã ⁊ excellentiam
multa ſpiritus dulcedine cõtẽplaret̃
repentino ſomno ibi aliquãtulum ob
dormiuit. Et ecce in eccleſiaȝ vt ſibi
clariſſime videbat̃ binatim quorũdã
ſpecioſiſſimoꝝ hoĩum vltra humanã
cantus alternatim ſuauiſſimos cõti
nentium turba vehementiſſima mi=
rando ordine ueniebat Deinde bi=
natim oẽs ad altare p̃cedentes ⁊ ibi=
dem flectentes genua ad ſedendum
ſinguli ſe ponebãt. Cũqȝ illoꝝ homi
nũ iaȝ eſſet eccleſia valde plena poſt
oẽs duo viri eminentiores ceteris in
toto ſimiles atqȝ pares infinito ſole
lucidiores ſtella induti candidiſſima
auro ⁊ gẽmis vndiqȝ ieffabiliter ru
tilanti venientes in eccleſiam pariter
intrauerũt. Ad quoꝝ introitũ omneſ
in eccleſia reſcidentes ꝓtinus flexis
genibuſ eiſdẽ ſummã reuerentiã per
ſoluerũt. Tunc illi duo viri altari ab
eiſdẽ reuerẽtia exhibita in duab⁹ ꝑti
tibus cathedris aureis mira lapiduȝ
p̃tioſoꝝ varietate ⁊ pulchritudine de
coratis ſibi ad qbuſdã pulcherrimis
iuuenibus p̃paratiſ ambo pariter cõ
ſcenderunt ⁊ ſic ſilentes aliquantulũ
ꝑmauſerunt. Interim facto iter illos
ſcilẽtio cepit alter eoꝝ duoꝝ alterum
impellere ad loquendũ. Cumqȝ lon=
ga ad inuicem altercatio oriret̃ vt qs
primo inciperet p̃dicare ceperũt ſin=
guli vt Hieronymus Joannis cuius
erat die illa ſolẽnitas laudeſ ⁊ magni
ficentias explicaret magnis vocibus
acclamare. Quo vnus illoꝝ ſermo=
nem mox incipiẽs laudes beatiſſimi
p̃curſoris dñi tanta loquelle dulcedi
ne tantoqȝ verboꝝ ornatu necnon: ⁊
ſententie grauitate cõterit ꝙ fas nõ
eſſet linguẽ hoĩum declarare. Finito
itaqȝ ſermone illo alter quẽ Joãnem
baptiſtam cuncti qui aderant nomĩa
bant eidem grates referrẽs multipli
ces hec circũ aſtantibus ad eius glo=
riam ⁊ honorem eſt locutus.

Verba glorioſi Joannis baptiſte de laudibus beati Hieronymi.

Ocius iſte meus cariſſim⁹ hie
rõimus equalis mihi in gloria
equalis etiã in ſanctitate ſeriem mea
rum laudum ẽ hactenus ꝓſecutus ic
circo dignũ ẽ ut eius laudibus nunc i
ſiſtam hic vere lux eccleſie tenebre ef
fugãs erroꝝ ⁊ cũctos illuminãs homi
nes veritatis claritate cecos. hic fõs
eſt aque ſapiẽtie ſalutaris ad quem ſi
tiẽtes dũ accedũt largiſſime ſatiantur
Hic arbor altiſſima cuius cacumẽ ce=
lum aſcẽdit ſub cuius doctrine frondi
bus de ſuaui eiuſdeȝ oris fructu aues
celi. ſcilicet homines ingenio ſubtilio
res ⁊ vniuerſa pecora: ſcilicet homi=
nes paꝝ itelligẽtes vberrie ſatiat̃: hic
mecũ fuit i ſeclo heremita ⁊ cẽte ñ mi

UVA. BHSC. IyR_100_2

nus me carnem abſtinentijs macera
uit hic mecum virgo nitidus atqꝫ pu
rus: hic mecuꝫ fuit pro phetico ſpiri=
tu illuſtratus hic mecum doctor exti
tit veritatis. Ego ꝓpter iuſtitiã ꝛ ve
ritatẽ vitã corporeã dereliq hic ꝛ ſic
vitã non amiſerit corporalem pro=
pter iuſtitiã tamen ꝛ doctrine ſue per
ſpicaciſſime veritatẽ tempus ſuũ to
tuꝫ geſſit i ſeculo i martirio afflictiõi
bus ꝛ dolor̃. ego Chriſtiãe fidei pre
cucurri nuntius ꝛ gentium inuitator
hic poſtmodum veniens eiuſdem ex
titit ſuſtentator ꝛ ab hereticis eandẽ
lacerantibꝰ defenſator. Ego ſemel
manibus proprijs Chriſtum domi=
num tetigi in iordane. Hic ipſum nõ
ſolum manibus proprijs habuit mul
totiens in altari Sed ꝛ ore proprio
mãducauit. Hic ſicut mihi i ſanctitate
p oĩa fuit eq̃l' ita nũc ãbo eq̃li eterne
vite p̃mio ſimul congaudemus hec ꝛ
alia multa. Proſequẽte beato Joã=
ne que idem epiſcopus Cirillus non
potuit memorie totaliter cõmẽdare
iam hora diei p̃ma adueniente eccle
ſiã cuſtos intrans ep̃m intuitus dor=
mientem eundem manibꝰ excitauit
Expergefactus itaqꝫ Põtifex ſtu=
pore admiratione ꝛ gaudio admo=
dum plenus q̃ viderat cuſtodi cũ la=
chrimis enarrauit. Deinde illo die
miſſã ſolẽniſſime celebrans viſionẽ
mirabileꝫ omni populo declarauit.

ſ Unt i finito plura q̃ dici poſ=
ſet miracula veriſſima vtilia
ꝛ narrãda quã ea q̃ breui hoc
opuſculo ſũt iſcripta. Sed ne ꝓlixita
te op̃is aliqd legẽtibꝰ tedij oriat̃ vno
ſolũ miraculo ꝓfecto quod nũdum
expleto mẽſe in bethleẽ pactum ẽ hu
ic operi finis erit.

Multa miracula.

d Je domico trãſacto poſt octa
uas pẽtecoſtes oĩbus meis
ſuffraganeis ep̃is ꝛ multitudine ma=
xia tã viroꝝ q̃ꝫ mulierum in eccleſia
in qua geſcit ſanctiſſimũ Hieronimi
cadauer ſimul congregatis honore ꝛ
veneratione tan debita q̃ deuota pri
mo egomet ſacris idutus veſtibus ad
locum foue in qua corpus veneran=
dum iacet accedens terrã cepi effo=
dere ſepulture. Quatenus ſanctiſſi=
mum illud corpus inde ablatũ in tu=
mulo marmoreo mira pulchritudĩe
ũdiqꝫ decorato quod hac decã fuerat
fabricatũ poſtmodũ poneretur: Qu
ũqꝫ iam foret fouea vacuata cunctis
cernẽtibus corpꝰ ſanctiſſimũ i medio
fouee tã quam i aere a nulla parte ter
ram tãgens per manebat integrum
nec corruptiõe aliq̃ violatũ. Quod
idem eleuantes cum odore tam vehe
mẽtiſſimo ꝛ ſuaui quod talẽ olpha=
tus hominũ nũquã ſenſit collocaui=
mus i altari quatenus a populo ſan=
ctiſſime reliquie viderentur. Quot
autẽ illo die me cũctis que q aderãt a
ſtantibus ſunt miracula glorioſa per
acta explicandi ea nullatenus com=
pos eſſem. Ceci ſedecim illas reliq
as taugentes facie viſũ protinus rece
punt. Tres preterea demoniaci ca=
thenis victi i illã eccleſiã plurimoruꝫ
hoĩnũ mãibus deportati ſũt ꝓtinus

UVA. BHSC. IyR_100_2

liberati. Mulieris cuiuſdā vidue pau
percule puerulus eius vnicus filius
i eccleſia fuit ꝑgētium multitudie ſuf
focatus Quē mater iueniēs dolēs ꝛ
lugēs mox i vlnis pueruli cadauer̄ ad
foueā in qua fuerat ſepultum corpus
Hieronimi glorioſi deferēs eū in fo
uea ꝓiecit hec dicēs verba: Sancte
Hieronyme glorioſe hinc nō recedā
donec reſtituas mihi vnicū meū filiū
quē amiſi. Mirabilis certe deus in
factis ſuis faciēs ꝓdigia iſueta ſtatiꝫ
ut terrā extincti pueruli corpus teti-
git eide aia ē coniuncta

De quodam iuuene reſuſcitato.

Quidam uir corpus cuiuſdam
ſui filij de ſepltura in q̄ ꝑ tridu
um ſteterat extractū mox ad foueā illā
currēs detulit ꝛ illud i foueā ſic ꝓieci
Qui iuuenis illico fuit uite p̄ſtine re-
ſtitutus. Innumerabilia pene forent
miracula q̄ ꝑacta ſūt a mane uſqꝫ ad
ueſperas quo q̄dē tēpor̄ glorioſū Hi
erōymi cadauer de fouea deſepultū
i altari extitit collocatum. Sed tamē
ad huiuſmodi miracula enarrāda ul
terius non ꝓcedaꝫ. Verū tamē unū
q̄d nocte ſeq̄nti accidit nō ſilebo.

De uiſione ſācti Cyrilli.

IN hora ſi quidē ueſꝑtina cor-
pus illud ſacratiſſimum i mo-
numento quod preparauimus poſui
mus: Sed mane monumētum uacuū
eſt inuentum ꝛ corpus ſanctiſſimum
fouee priſtine inuenimus reſtitutum
Quod dum ego plurimū admirarer
nocte ſequēti mihi dormiēti beatus
Hieronymus apparens in viſione
plurima in grandia patefecit. Sed
inter cetera vba talia mihi dixit no-
ueris Cyrille ꝙ corpus meū de fo-
uea in qua iacet nullatenus extrahet̄
quauſqꝫ ciuitas Hieruſalem ab infi
delibus capiet̄. Quo quidem tēpo-
re Romam delatum ibidem multo
tempore requieſcet. Ad hec exꝑge-
factus que videram cunctis epiſco-
pis ꝛ alijs viris catholicis enarrari.
Quid aūt ꝛ quando hec eueniēt ali
ter non agnoſco. Si quid vtile aut bo
num in hac epiſtola dixi non meis: ſꝫ
glorioſiſſimi Hieronymi meritꝭ im-
putetur. Si quid vero ſuꝑfluum inu
tile ꝛ non bonum ſolum mei inſipien
tia ꝛ negligentia hoc accidiſſe ab om
nibus iudicetur. Mi Auguſtine ca-
riſſime in tuis orationibus memor
eſto.

Finit hic tranſitus glorioſiſſimi ſan
cti Hieronymi preſbyteri ꝛ confeſſo
ris. Impreſſum venetijs per Pere
grinum de paſqualibus: ꝛ Domini-
cum de bertochis eius ſocium Bo
nonieſes anno dn̄i. M.cccclxxxv.
die vero. xx. decembris.

UVA. BHSC. IyR_100_2

Incipiunt rubrice teſtamēti Beati Hieronymi.

De pace.
De timore dei.
De falſa doctrina predicantium: ſeu prelatorum.
De paupertate.
De ſuperbia
De humilitate.
De obedientia.
De prohibita acceptione perſonarū
De periculo diuitum ⁊ potentum.
De non imitando opera diuitum.
De potentia ⁊ promptitudine tollerandi aduerſa.
De miſericordia erga pauperes.
De diſpoſitione omnium vitiorum.
De luxuria.
De dilectione ſeu caritate.
De mendatio.
De ſilentio.
De mala ſocietate vitanda.
De iuramento prohibendo.
De oratione.
De exortatione fratrum in hora mortis.
De miſeria huius vite.

UVA. BHSC. IyR_100_2

UVA. BHSC. IyR_100_2

UVA. BHSC. IyR_100_2

UVA. BHSC. IyR_100_2

UVA. BHSC. IyR_100_2

UVA. BHSC. IyR_100_2

607

BARRI-
onis
Collecta-
neum
sup. opin.
et
quodlib.
Scoti.

Biblioteca de Santa Cruz
IyR 100

UVA. BHSC
IyR_100_2

REPERT·SVP MAGITRV

UVA. BHSC. IyR_100_2